

NON SÔNG

THE UNION OF VIETNAMESE STUDENT ASSOCIATIONS OF SOUTHERN CALIFORNIA

VOLUME 11 • ISSUE 93 • JAN & FEB 1999 • TET SPECIAL EDITION

*năm mảo
nói chuyện mèo
áo dài nét thời trang
muôn thuở*

những kỷ niệm ngày lễ tình yêu

Bạn đọc thân mến,

Chắc bạn cũng có chung với chúng tôi một ý nghĩ, khi mùa xuân về, chúng ta vẫn mong đợi những dấu hiệu của xuân: những cánh én chao liệng trên bầu trời xanh ngắt, những tràng pháo tét bắt đầu lẹt đẹt nổ trong các xóm nhỏ; những nôi bánh chưng được mang ra cạo rửa chuẩn bị cho mẻ bánh mới... Những tín hiệu xuân xưa cũ ấy không còn, khi chúng ta đã ra khỏi quê nhà. Nhưng khi con dân Việt ở đâu, cũng mang theo trong lòng mình những tập quán cũ, đặc biệt khi mùa xuân đến. Khi chúng tôi viết lá thư này đến bạn, khu Bolsa, thủ đô tinh thần của người Việt tị nạn đang náo nức chuẩn bị chào xuân bằng rất nhiều những lễ lạc, hội hè. Như rước kiệu hoa, các hội chợ Tết, mà trong đó, đáng kể nhất vẫn là hội chợ tết của sinh viên do tổng Hội Sinh Viên Việt Nam miền nam Cali tổ chức hàng năm, với các sinh hoạt văn hóa, văn nghệ mừng xuân... Các nhật báo, tuần báo cũng đang ráo riết cho ra số tết đặc biệt năm con Mèo. Tạp chí Non Sông cũng bận bịu không kém suốt hơn hai tháng qua cho số báo tân niên đặc biệt này. Bạn rộn nhất, sau giai đoạn thu và chọn bài hay cho số tết, là phần layout bài vở. Họa sĩ Val nhà ta đầu tắt mặt tối trong việc sắp xếp bài, trình bày, cùng với họa sĩ Etcetera lo minh họa. Hy vọng phần hình thức của Non Sông sẽ làm hài lòng các độc giả khó tính nhất.

Phần bài vở số này, phần lớn các bài viết tập trung vào chủ đề xuân Kỷ Mão, hình ảnh con Mèo đáng yêu được nhắc đến nhiều. Các cây viết trẻ quen thuộc của Non Sông như Tố Tâm, Đỗ Thị Thuấn, Tạ Đức Trí, Quế Anh, Tứ Diễm, Quỳnh Thi, Bé Ngoan... vẫn luôn là phần chủ lực qua các truyện ngắn, thơ, tùy bút, tử vi, triết học, thời trang, khoa học... Mục ăn khách "Thâm thì mí nhau" vẫn khiến cho Y Nguyên trả lời không kịp thở... Bên cạnh đó, Non Sông tiếp tục đón nhận được sự đóng góp cũng như cộng tác của nhiều cây viết mới như: Trần Tú Uyên, Thu Nguyệt, Trần Trung Đạo, Mèo Con, Lê Dinh, Nguyễn Đức... Sự đóng góp quý báu này, chứng minh được rằng Non Sông đang dần dần đáp ứng được nhu cầu đọc và viết của bạn đọc. Tương cũng cần nhắc lại tí chút về ngày kỷ niệm 10 năm Tạp Chí Non Sông vào tháng 12/ 98, anh chị em chúng tôi, vẫn tự hứa cố gắng hơn nữa để Non Sông ngày càng hay, đẹp khi đến tay bạn đọc. Để thực hiện được ước mơ này, chúng tôi vẫn thiết tha kêu gọi sự đóng góp của các bạn trong mọi mặt để Non Sông, trong tương lai vẫn xứng đáng là tờ báo trẻ hay, đẹp, duy nhất dành cho thanh niên. Một ước mong xa hơn nữa, tính chuyên nghiệp trong nội dung cũng như hình thức của Non Sông sẽ được làng báo "đàn anh" thừa nhận, loại hẳn đi quan niệm báo sinh viên là phải nhẹ nhàng, non nớt, ngô nghê, thậm chí phải "luộm thuộm" một tí cho có vẻ... sinh viên!

Đặt vấn đề, để đi tới giải quyết vấn đề, là đặc tính thiết yếu của tuổi trẻ.

Trước thềm năm mới, Non Sông thân ái gửi đến bạn đọc lời chúc may mắn nhất, cho một năm mới vạn sự như ý. Chúng tôi không quên cảm tạ các ân nhân bảo trợ quảng cáo trên Non Sông, các mạnh thường quân, các vị cố vấn, các cộng tác viên gần xa... Sự hỗ trợ của quý vị đã quyết định sự sống còn của Non Sông, một lần nữa tri ân sự đóng góp lớn lao ấy. Sau cùng, xin mượn lời của cố thi sĩ Bùi Giáng để chào nhau:

*"xin chào nhau giữa con đường
mùa xuân phía trước miền trường phía sau..."*

BBT Non Sông

NON SÔNG MAGAZINE

ĐIỀU HÀNH – ADMINISTRATION

Chủ Nhiệm · Director

Dan Tâm [tam@nonsong.org]

Thư Ký · Secretary

Thái Ngân [ngan@nonsong.org]

Thủ Quỹ · Treasurer

Phạm Trung [trung@nonsong.org]

BIÊN TẬP/ EDITORIAL

Chủ Bút · Editors-in-Chief

Đỗ Thị Thuần [tdo@nonsong.org]

Nguyễn Quang Trường [truong@nonsong.org]

Thư Tín · Correspondent

[letters@nonsong.org]

Biên Tập Viên · Editors

Bùi Tố Tâm [totam@nonsong.org]

Đoàn Quế Anh [queanh@nonsong.org]

Hoàng Khải [khai@nonsong.org]

Lâm Minh Phương [phuong@nonsong.org]

Tạ Đức Trí [tri@nonsong.org]

Contributing Editors

Hoàng Việt Khanh [khanh@nonsong.org]

Nguyễn Phương Lan [phuonglan@nonsong.org]

Ông Thụy Như Ngọc [ngoc@nonsong.org]

Y Nguyễn [ynguyen@nonsong.org]

Lê Mỹ Hạnh [hanh@nonsong.org]

Mai Lan [mailan@nonsong.org]

KỸ THUẬT/ CREATIVE AND PRODUCTION

Art Director

Vũ Hoàng Lân [lan@nonsong.org]

Minh Họa · Illustration

Nguyễn Trường, Vũ H. Lân, Etcetera, TVI, MiMi

Trình Bày Bìa · Cover Design

Vũ Hoàng Lân at ValGraphics [714-439-5170]

Nhiếp Ảnh · Photography

Phùng Nam Cường

Nguyễn Quân, JT, Bùi Nghi [nghi@nonsong.org]

KỸ THUẬT LIÊN MẠNG/ INTERNET EDITION

Nguyễn Trung Hiếu [hieuh@nonsong.org]

Nguyễn Quân [nguyenq@nonsong.org]

Nguyễn Quan Tấn [tan@nonsong.org]

PHÁT HÀNH/ CIRCULATION & DISTRIBUTION

Circulation Director

Nguyễn Phương Lan [phuonglan@nonsong.org]

Distributors

Nguyễn Lê Bảo [bao@nonsong.org]

Bác Tâm, Bác Nhiếp, Bác Tuấn

QUẢNG CÁO/ ADVERTISING AND MARKETING

714-893-3139

Phạm Trung [714-892-3309] – Việt Tâm [714-445-9891]

Tạp chí được thực hiện trên bộ chữ Việt VNI

[www.vnisoft.com], 714-891-7858

www.thsv.org / www.nonsong.org

NonSong Magazine is a bilingual magazine published bi-monthly by the Union of Vietnamese Student Associations of Southern California (U.V.S.A.),

a non-profit organization serving the community since 1982.

Please send all inquiries, submissions, subscription orders or address changes to NON SÔNG MAGAZINE 12771 Westem Ave., Suite H Garden Grove, CA 92841 USA Tel. 714-893-3139 Fax. 714-894-9549 Email. info@nonsong.org

Subscription rate is \$18 per year in the U.S. and \$30 per year for foreign countries.

Please make check payable to

NonSong Magazine and send to the address above.

MỤC LỤC

ĐẶC BIỆT – SPECIAL FEATURE

6 Năm Mão, Mèo Con Nói Chuyện Mèo

8 Ngày Tết

10 Món Quà Tết

14 Tết Ở Sài Gòn

16 Tết Chiến Đấu 1946

LỄ TÌNH YÊU – VALENTINE'S

28 Chút Nhớ Mong Manh

40 Lễ Tình Yêu Đọc Thơ Tình

22 Những kỷ niệm về ngày Valentine

59 10 Dấu Hiệu Của Kẻ Đang Yêu

THƠ – POEM

7 Mùa Xuân Ta Chúc Gì Nhau?, Tương Tư, Vành Nón Mùa Xuân

13 Xuân, Xuân Nhớ Mong, Tháng Chạp Mùa Tết, Xuân Về Bé Nhớ Anh

19 Ngàn Thương

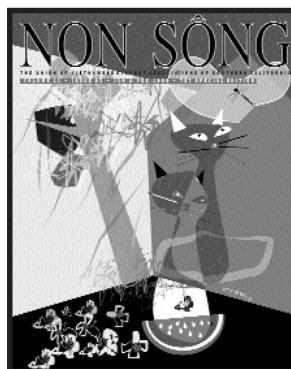
27 Cành Mai Viễn Xứ, Có Một Mùa Xuân

31 Tiếng Lòng, Bài Thơ Ngày Sinh Nhật, Tình Nhân Khúc

39 Chân Dung Tiền Kiếp

41 Hoa Tím Ngày Xưa, Yêu, Nóng Ruột, Yêu, Tâm Xuân

47 Ghét, Màu Tím, Màu Xanh, Xương Sườn Thứ Bảy

HÌNH BÌA

XUÂN TÌNH YÊU

Digital Illustration: Etcetera (Cypress)

Art Director: Vũ Hoàng Lân (CSUF)

51 Phù Du

59 Nhìn Sao Mơ Ước, Nguyệt-Ảnh, Tóc Ướt, Tình Yêu

61 Chùm Thơ Nguyễn Sĩ Tế: Cự Mộng, Dạ Cẩm, Mộ Đông, Tĩnh Dạ, Vườn Cũ, Xuân Tứ

73 Tình Yêu Cuối Mùa

DƯỚI BÓNG MỘC LAN – UNDER SHADES OF MAGNOLIA

44 Những Lo Tính Trong Tình Yêu

GÓC CƯỜI – LAUGHING CORNER

64 Tranh Vui Etcetera

64 Đồng Bào Của Chúng Ta

65 Trắc Nghiệm Tình Yêu

65 Politics Defined

TRUYỆN NGẮN – SHORT STORY

36 Những Nhánh Hồng Khô

48 Chiếc Bóng Bên Đồi Em

54 Ăn Tết Ở Nhà

70 Bên Dòng Kỷ Niệm

DỰ BÁO THỜI TRANG – FASHION FORECAST

42 Áo Dài: Nét Thời Trang Muôn Thuở

Y HỌC – MEDICINE

78 Sống Lâu Trăm Tuổi

QUAN ĐIỂM – PERSPECTIVE

24 Hãy Vững Tin Vào Lịch Sử Dân Tộc

TRIẾT HỌC – PHILOSOPHY

50 Phật Học Đi Từ Chùa Vào Tâm Thức

TÙY BÚT – FREE WRITING

20 Tùy Bút Cho Nhỏ N.N.

27 Giếng Nước Năm Xưa

52 Childhood Memoirs

56 A Redeemed Soul

60 Tản Mạn Cuối Năm

62 Nội Trợ

68 Westernization and Assimilation: A Perspective

74 Mount Whitney: A Personal Redemption

TÌNH YÊU QUA MẮT LAN – LOVE THROUGH LAN'S VISION

32 Women, and Men, and Dating

ÂM NHẠC – MUSIC

66 Nhìn Lại Nhạc Rock năm 98

80 Trao Đổi Về Sáng Tác Ca Khúc

TỬ VI – HOROSCOPE

82 Làm Sao Lấy Tử Vi Cho Đúng?

1 Thư Ngỏ

5 Thư Chủ Tịch & Chủ Nhiệm – Letter from the Executive Director

84 Thầm Thì Mí Nhau – Whispering Chit Chat

86 Thư Tín – Mail Box

BAN CHẤP HÀNH
TỔNG HỘI SINH VIÊN
VIỆT NAM
NAM CALIFORNIA
1998-2000

Đồng Chủ Tịch
Co-Executive Director

Dan Tâm
Hoàng V. Paul
Nguyễn Hoàng Giang

Thư Ký – Secretary

Nguyễn Diễm
Thái Trâm

Trưởng Ban Dạy Kèm
Chair of Tutoring Program

Hùng Ưông

Trưởng Ban Liên Trường
Co-Chair of Intercollegiate
Committee

Đoàn Quế Anh
Nguyễn Trung Hiếu

Trưởng Ban Văn Nghệ
Co-Chair of Entertainment
Committee

Đào Bích Ngọc
Hoàng Việt Khanh

Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam
Nam California, tổ chức bất vụ lợi
phục vụ cộng đồng từ năm 1982.

CHỦ TRƯỞNG HOẠT ĐỘNG

Chủ trương hoạt động của Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam miền Nam California là phục vụ giới trẻ sinh viên để họ thành công trong học vấn, hội nhập được vào đời sống ở Hoa Kỳ nhưng vẫn duy trì được bản chất Việt Nam; và trở thành một tập thể trẻ có uy tín, trách nhiệm, được sự hậu thuẫn đồng đạo của cộng đồng Việt Nam tị nạn, hầu phục vụ hữu hiệu cho cộng đồng và góp phần xây dựng quê hương Việt Nam sau này.

About the Organization

Established in 1982, the Union of Vietnamese Student Associations of Southern California (UVSA) is a non-profit, non-partisan, community-based organization committed to cultural diversity, education, youth, and community service. Its members include alumni and student organizations of more than 20 universities and colleges ranging from Santa Barbara to San Diego. The UVSA alumni and members are among the finest leaders, professionals, and educators in the community. Honesty, dedication, and hard-working are characteristics of our organization. With emphasis on community involvement, one of the goals of the UVSA is to support educational, charitable, and cultural programs in the community. A few examples of these programs include:

- A weekly all-major tutoring program for high school students
- An annual national Summer Youth Camp to foster leadership and community service
- An annual Summer Leadership Retreat to train leadership skills for members
- College and Career Days
- Financial Aid Workshops
- Inter-Collegiate Sports Tournaments
- A bi-monthly, bilingual NonSong magazine serving the Vietnamese-American youth
- An annual Tet Festival

The Union of Vietnamese Student Associations of Southern California is a non-profit organization operating under the IRS Code, Section 501 (c) (3). Donations are deductible to the maximum allowed.

Mission Statement

The mission of the Union of Vietnamese Student Associations of Southern California is to help students succeed in their academic endeavors and assimilate into the American society but at the same time to preserve their Vietnamese heritage. In addition, our goal is to assist youths to gain credibility in the community in order to efficiently serve the public and contribute to the rebuilding of a free and democratic homeland.

Members

Members of the UVSA include the alumni and Vietnamese Student Associations from the following universities and colleges:

University of California, Santa Barbara * University of California, Los Angeles * University of California, Irvine * University of California, Riverside * University of California, San Diego * California Polytechnic State University, San Luis Obispo * California State University, Northridge * California State University, Los Angeles * California State University, Dominguez Hills * California State University, Long Beach * California State Polytechnic University, Pomona * California State University, Fullerton * California State University, San Bernardino * California State University, San Diego * Moorpark College * Los Angeles City College * Pasadena City College * Long Beach City College * Cerritos College * Mount San Antonio College * Riverside City College Chaffey College * Golden West College * Orange Coast College * Cypress College * Fullerton College * Santa Ana College * Saddleback College * Mesa College * San Diego City College * University of Southern California * Loyola Marymount University * Harvey Mudd College

Contact

*The Union of Vietnamese Student Associations of Southern California
12771 Western Avenue, Suite H * Garden Grove, CA 92841
714-893-3139 * fax. 714-894-9549
www.thsv.org*

Chúc Mừng Năm Mới Xuân Kỷ Mão 1999

Kính thưa quý vị và quý bạn,

Một năm trôi qua thật nhanh. Năm 1998 vừa qua đã đánh dấu một năm quan trọng của tạp chí Non Sông: tờ tạp chí tròn 10 tuổi.

Mười năm với một số người không dài. Nhưng mười năm đối với tờ Non Sông quả thật là khoảng thời gian dài. Dài từ những ngày tờ tạp chí được đánh máy chữ tiếng Anh và bỏ dấu bằng tay, đến ngày tờ tạp chí được thực hiện gần như hoàn toàn trên hệ thống máy vi tính. Dài từ những ngày tờ tạp chí được gấp và đóng đinh bằng tay, đến ngày người đọc không cần dùng đến bản giấy, khi mà người đọc có thể đọc trọn tờ Non Sông trên liên mạng toàn cầu. Mười năm dài của những thế hệ sinh viên và chuyên viên trẻ tiếp nối gìn giữ tờ tạp chí Non Sông.

Quý vị và quý bạn đang cầm trên tay tờ tạp chí Non Sông số Tết 1999 được viết thật công phu, trình bày trang nhã, chuyên nghiệp, và được in ấn cẩn thận, và đẹp mắt. Có lẽ quý vị và quý bạn nghĩ rằng chúng tôi phải có nhiều tiền hay nhiều thời gian để làm nên tờ tạp chí này. Và có lẽ một vài người cũng không màng đến việc do đâu mà có tờ tạp chí. Thật ra, tờ tạp chí này đến tay với quý vị và quý bạn từ những giờ phút ngắn ngủi hí hoáy viết bài trong giờ nghỉ giải lao lúc đi học hay đi làm, hay vào những đêm thức khuya thật là khuya; những ngày nghỉ cuối tuần không đi chơi để trang trí, trình bày, vẽ minh họa cho tờ tạp chí; hay những lúc đi xin từng đồng quảng cáo, bảo trợ của quý vị thân chủ để có thể đem những công việc tìm óc ra thành hiện thực và đến tay được người đọc. Tất cả chúng tôi đều có cùng một lý tưởng phục vụ giới trẻ và mong muốn sẽ luôn gìn giữ và phổ biến tiếng Việt và văn hóa Việt đến những thế hệ trẻ Việt Nam tại hải ngoại. Đó là nguồn động lực chính để chúng tôi vượt qua những khó khăn trong việc thực hiện tờ Non Sông.

Chúng tôi không mong mỗi gì hơn việc quý vị và quý bạn sẽ giúp phổ biến tờ tạp chí đến nhiều, thật nhiều bạn trẻ khác. Và đặc biệt rất mong các bạn trẻ ở khắp mọi nơi trên toàn thế giới hãy luôn cùng chung hướng trong công việc gìn giữ và phổ biến tiếng Việt và văn hóa Việt. Chúng ta hãy cùng nhau gìn giữ di sản của dân tộc để sau này, dù cả trăm năm sau, những thế hệ sau của người Việt chúng ta ở khắp mọi nơi vẫn có thể cùng nói chung một thứ tiếng, và cùng hiểu và hãnh diện nguồn gốc của mình.

Năm nay, như mọi người đang hồi hộp và nô nức chờ đợi bước sang một thế kỷ mới, chúng tôi cũng nô nức trong những công việc và thay đổi mới của tờ tạp chí Non Sông. Như đã chia sẻ cùng quý vị và quý bạn từ số trước, chúng tôi sẽ tổ chức Giải Viết Văn Non Sông lần thứ 2. Đây sẽ là một công việc cụ thể nhất mà chúng ta sẽ cùng chung nhau gìn giữ và thưởng thức sự phong phú và tuyệt đẹp của tiếng Việt. Chúng tôi cũng sẽ tiếp tục cải tiến và thay đổi để tờ tạp chí Non Sông sẽ xứng đáng là tạp chí của giới trẻ Việt ngày nay.

Trước thềm năm mới, thay mặt cho toàn thể ban biên tập và trị sự tạp chí Non Sông, chúng tôi kính chúc quý độc giả, quý ân nhân, thân chủ bảo trợ và các cộng sự viên một năm mới an bình và thịnh vượng.

Trân trọng,

Dan Tâm

NĂM MÃO MÈO CON NÓI CHUYỆN MÈO!

Sáng nay, mở hộp email thấy bà chủ báo réo bài cho đặc san Xuân năm con mèo sắp tới. Bản thân tôi vốn cũng là một con mèo, không viết coi bộ không xong. Mà viết thì, thú thật, biết viết gì bây giờ? Không lẽ lại đi bêu riếu, đem lưng vạch áo cho người ta xem tật xấu của đồng loại, nghĩ cũng kỳ. Mà viết những điều tốt đẹp (dù là sự thật hì hì) về mình, cũng chẳng trốn thoát nổi câu "mèo khen mèo dài đuôi". Bởi mới nói, viết cũng khổ mà không viết cũng khổ.

Nói về mèo, thường thì chung quy nhiều vô kể. Để coi xem người ta thường dùng loài mèo trong hình thức so sánh:

- Ăn ít như mèo.
- Lười như mèo.
- Hiền như mèo.
- Ngoan như mèo.
- Dễ thương như mèo.
- Gây gổ như chó với mèo.

Và tệ hại nhất là:

- Mèo mã gà đồng, dùng để ám chỉ những người không được đứng đắn.

Nói nào ngay, mèo vốn là con vật quá quen thuộc trong đời sống của con người. Có thể nói loài mèo gần gũi và đi hẳn vào đời sống hàng ngày của chúng ta. Và mèo hình thành ra ba mối quan hệ chính yếu đó là: mèo với loài người, mèo với chó, mèo và chuột.

Mèo, trở thành bảo bối, cục cưng của các bà, các cô trong gia đình từ lúc nào không rõ. Khó mà thấy một đấng tu mi nam tử ngồi ôm mèo vuốt ve. Nhưng hình ảnh đó trở nên quen thuộc khi thay vào là các bà, các cô. Nói vậy không có

nghĩa là các ông không thích ôm mèo. Mà hình như, đàn ông, vốn rất thích nuôi mèo. Chỉ khổ một điều là các ông không thích nuôi mèo thường. Họ chỉ chuyên tâm tìm nuôi một loại mèo đặc biệt, đó là "mèo cụt đuôi". Cái loại mèo này vốn chuyên đưa các ông vào con đường tán gia bại sản, tan nhà nát cửa. Nhưng cũng thật kỳ lạ, chẳng ông nào có dịp mà lại thoát ra khỏi cái vòng tai hại đó. Kể ra thì tội nghiệp cho loài mèo, từ một hình ảnh dễ thương, nó bỗng dưng bị đem ra ví von, so sánh và dùng làm một ám chỉ cho cái thú chơi bời của một số ông vốn có dòng máu "mèo mỡ" trong người.

Câu "cãi nhau như chó với mèo" có lẽ bắt nguồn từ sự ganh ghét nhau của hai loài này. Vì cả hai loài vốn được nuôi trong nhà, được trọng dụng như nhau. Và có lẽ vì muốn lấy lòng, tìm sự thương yêu hơn của chủ nên chó và mèo thường hay cào cắn lẫn nhau. Nhưng có lẽ chó là loài luôn bắt nạt và ăn hiếp mèo. Bởi bản tính mèo luôn kênh kiệu và kiêu ngạo. Mèo ăn trên ngồi trước, ngủ trên cao và được chủ bồng bế khắp nơi nên vốn không để chó trong mắt. Mỗi lần bị chó dọa nạt hiếp đáp, có thể vì bé cổ thấp miệng nên mèo đành thua. Nhưng thật ra, trong tận cùng, có lẽ mèo vẫn không coi chó ra ký lô nào trong mắt nó, đơn giản là vì mèo được chủ cưng và thương hơn chó.

Và khi nói đến "sợ như chuột sợ mèo", ta liền tưởng ngay đến hình ảnh mèo vờn chuột. Nói đến mèo là phải nghĩ đến chuột. Vì hình ảnh chuột đóng vai trong không nhỏ trong đời sống loài mèo. Loài chuột tồn tại là hình ảnh

mèo được nổi bật hẳn lên. Công bằng thì chuột chẳng bao giờ động chạm gì đến loài mèo, vậy mà nó vẫn cứ phải luôn nơm nớp lo sợ và trông chừng từng bước đi của mèo. Có lẽ vì nghĩ đến công nuôi của chủ và bảo vệ nhà chủ, mà loài mèo thường rất nhiệt tâm và tận tình trong việc phục bắt chuột hằng đêm. Đừng nhìn tướng mèo nhỏ nhắn mà lầm, nó rất ác với con mồi. Bạn có bao giờ tận mắt nhìn thấy cảnh mèo vờn chuột khi chuột lọt vào móng vuốt mèo chưa? Này nha, khi mèo bắt được chú chuột đáng thương nào, nó sẽ đem chiến lợi phẩm đi khoe khắp nhà. Sau đó mèo ta sẽ tung hứng chú chuột và thả nó ra, để rồi nhào tới dùng móng vuốt kẹp con mồi lại. Mèo ta sẽ biểu diễn cho đến khi con mồi trong móng vuốt bị đứt, không còn sức bỏ trốn, lúc đó, mèo ta đường hoàng xơi tái con mồi trước những cặp mắt khen ngợi của nhà chủ.

Chuyện về mèo thì còn nhiều, nhiều ghê lắm. Nhưng thôi để người khác kể tiếp cho quý vị nghe. Hiểu biết của tôi về mèo thì cũng chỉ có chừng đó. Vả lại viết bài này để trả nợ cho bà chủ báo, không tiện viết dài, dai mà dở thì không những bài sẽ nằm kê sọt rác mà còn bị bà chủ hằm hè ba ngày tết. Khổ lắm thay!

Mèo Con

Viết cho năm con Mèo, Kỷ Mão.

Mùa Xuân Ta Chúc Gì Nhau?

Thân kính tặng đồng hương tôi

Ta chúc gì nhau giữa tiết Xuân?
Chúc tài, chúc lộc vượng muôn lần
Bán buôn, vốn một lời năm bảy
Hay chúc công danh phát bội phần?

Thôi thì mặc mặc vẫn là hơn
Xin chúc đồng hương nhẹ gánh buồn
Mạnh khỏe bình yên và hạnh phúc
Thuận hòa, hiếu thảo với yêu thương

Công việc làm ăn tiến triển đều
Chẳng giàu thì cũng đủ chi tiêu
Miễn sao giữ được lòng trong sạch
Ấy mới bền lâu, ấy mới nhiều!

Chúc mừng các cụ kỷ niên cao
Nhìn cháu, nhìn con với tự hào
Đợi một ngày về nơi bản xứ
Cờ vàng trống dấy nổi xôn xao...

Xuân đến, vui Xuân, chúc các bà
Mỗi ngày mỗi đẹp, cứ như hoa
Càng thêm duyên dáng do hiền hậu
Tứ đức, cùng nhau giữ nếp nhà!

Mây râu, xin chúc khắp Tây, Đông
Trọn đạo làm cha, vẹn nghĩa chồng
Nợ nước nếu mong vầy đại cuộc
Quên mình, ta nghĩ đến non sông!

Chúc cô thiếu nữ tuổi đôi mươi
Công, hạnh, ngôn, dung vẹn cả mười
Năm mới rồi ra tên cũng mới
Thiếp hồng, long phụng nét son tươi...

Chúc cậu sinh viên khắp mọi ngành
Năm châu rạng rỡ bậc tài danh
Nếp nhà nhớ lấy, mình dân Việt
Tục tốt, điều hay cố tập thành

Tuổi trẻ, tương lai của giống nòi
Bao nhiêu kỳ vọng, các em ơi
Giang sơn trông đợi vào em cả
Thế hệ cha, anh đã lỡ rồi!

Và chúc mọi người mến, quý nhau
San bằng núi thẳm, lấp sông sâu
Con dân một nước ta đoàn kết
Nhường nhịn, thương yêu. Ấy mới giàu!

Xin chúc quê hương chốn ngút ngàn
Không còn đau khổ, hết lầm than
Đứng lên, quyền sống, ta đòi lại
Để sống công bằng, sống vẻ vang!
Để được tự do sống kiếp người
(Đời người chỉ sống một lần thôi!)

Tự do, ta có là ta sẽ
Cớ cả đời vui, thuận ý Trời!

Ngô Minh Hằng

Tương Tư

Xuân đến, em về ghé chốn đây
Nhón gót sen hồng thả hồn bay
Hoa động, cỏ run chừng quyến luyến
Đôi theo dáng mỏng lẫn vào mây.

Bất chợt, Xuân đến em không đến
Thảo nguyên ngơ ngẩn trải lặng yên
Giận dỗi, hờn yêu, Xuân thăm trách
Xa, em hoài tưởng hay lãng quên?

Chốn cũ vẫn về, Xuân ngóng chờ
Hoa cỏ tương tư bóng thấn thờ
Không gian ngây ngất loang màu nhớ
Cuối trời, mây ngời khóc bơ vơ.

Rong Tím (12/24/98)

Vành Nón Mùa Xuân

Xuân lại trở về trong nắng nhạt
Nghiêng nón bên cầu em đưa thoi
Lá tranh phơi vàng sân ngõ trước
Lạt chẻ thành nan uốn cong trời

Em viết bài thơ quỳên trong nón
Thêm cánh hoa mai đón xuân vui
Em ướp cả trời xanh thương nhớ
Vào từng lớp lá thơm mầu trời

Bàn tay thoăn thoắt em nối lạt
Môi đỏ hồng quân ngâm lá bồi
Răng đều ngà ngọc em khẽ cắn
Từng sợi chỉ thêu nón xinh tươi

Anh ước hoá mình thành tấm lá
Mềm trên môi thắm em đương cười
Anh sẽ tan nhanh thành mầu chỉ
Nhuộm hàm răng ngọc tiếng ai vui

Gió hanh hanh thổi đưa lá
Khe khẽ đùa trên tấm khăn vuông
Tóc mai ai nhẹ vờn má thắm
Cho anh xin đặt nhiều nụ thương

Nhắm mắt, anh mong làm ngọn cỏ
Nằm yên nghe em khẽ ngâm thơ
Mùa xuân thanh bình vuông trời nhỏ
Bên hiên lấp ló kẻ ngóng chờ

Tan chợ em về nghiêng xấp nón
Anh làm sỏi đá cuốn theo chân
Em đội nắng vàng qua cầu nhớ
Anh cầm quạt thổi gió tương phùng

Rồi đẩy lại một xuân hồng pháo
Anh nguyện đem cành mai lộc xuân
Sang thăm làng họ, sang thăm bác
Năm mới xin gieo quả cầu nhân...

Nguyễn Ngọc Quỳnh Thi (11/98)

NGÀY TẾT

Tố Tâm, UCI

— Reng! Reng! Reng!
 Chuông điện thoại reng. Tôi nhào người tới bốc phone.

— Hello Tâm hả! Mai là thứ sáu rồi đó nhỏ biết không! Tối nay giao thừa và mai là mồng một tết...

Tôi vừa nhắc phone lên thì ở đầu dây bên kia Phượng nói liền cho một tràng. Tôi hét lên:

— Trời ơi là trời! Ai không biết là còn ngày mai nữa phải đi học! Tối nay giao thừa thì tất nhiên ngày mai phải là mồng một tết chứ không lẽ...

Phượng ngắt lời tôi:

— Không, không, ta muốn nhắc cho nhỏ biết là tối nay giao thừa có muốn đi chùa hái lộc, đón giao thừa ở đó không?

Tôi háo hức:

— Vậy mà không chịu nói sớm để ta tưởng nhỏ đang... bị làm sao ấy chứ!

Phượng giục tôi.

— Sao, đi không thì nói để ta còn phone tới vài đứa nữa rủ đi đông đông cho vui.

Tôi chần chừ:

— Ừa, đi thì đi! Ôi, nhưng mà ta phải về nhà trước 12 giờ khuya.

Phượng cắn nhằn:

— Cái gì? Lại đòi về trước 12 giờ hả. Không biết khi nào nhỏ mới liệng bỏ cái đuôi thỏ sợ bóng đêm này đi!

Rồi nó dấm dăng:

— Thôi! Ở nhà làm "thục nữ" đi! Ta đi đón giao thừa với ba má ta vậy!

Phượng gác máy. Nó biết tổng là tôi không thể nào đi đón giao thừa được vì tôi đang ở trọ để đi học. Nếu đi đón giao thừa thì tôi sẽ là kẻ xông đất đầu năm trong nhà này. Điều này tôi không dám! Tôi lại bật nhạc. Giọng

Celine Dion cất lên cao vút, bay chơi vơi trong không gian tràn đầy nắng ấm của buổi chiều miền nam Cali. Mùa xuân đi ngang qua cửa sổ. Tia nắng vàng tinh nghịch ghé vào cười với tôi. Tôi thấy lòng mình xôn xao.

Thời gian này của những năm về trước, tôi đâu có được rảnh rỗi ngồi nhà nghe nhạc như bây giờ. Cái tết cuối cùng trước khi tôi rời Việt Nam thật là nhộn. Ngày 26 tết nghỉ học, tôi và Hòa An lao vào... chợ, bắt đầu sắm tết với cái list: vài ký đường, vài ký đậu, vài ký bột, vài hộp màu, vài gói vanilla... để đủ dùng cho các thứ bánh mứt. Một rổ me làm me dầm đủ đãi đám bạn cùng lớp. Rồi hành, kiệu... để làm dưa món, dưa chua...

Thứ gì tôi và Hòa An cũng mua sắm giống nhau như thể nhà nó và nhà tôi sẽ tiếp một loạt khách khứa giống nhau.

Chợ tết đông nghẹt người. Không khí loãng ra, ngộp thở.

Vừa chen lấn Hòa An vừa lẩm bẩm:

— Ráng chịu khó, một năm chỉ có một lần tết thôi!

Ngày 28 tết. Mấy anh chị tôi ở Sài Gòn lục tục kéo nhau về.

Không khí trong nhà rộn hân lên. Tiếng chọc phá, tranh luận ồn ào suốt ngày. Ba má đi ra đi vào nhìn đám con, thỉnh thoảng nhắc nhở:

— Giỡn vừa vừa thôi, coi chừng...bể nhà!

Phòng bếp la liệt những bột, đường, bánh trái, dưa, hành, kiệu... Tôi lảng xãng để mấy anh chị sai vặt: bóc vỏ đậu, cắt rễ hành, lau nền nhà... Chiều 30 cúng rước ông bà, ông Nội đốt nhang trầm thơm lừng cả nhà. Tiếng

cười đùa lắng xuống. Kim đồng hồ tích tắc nhích từng giây. Tắm tắm năm cũ từ từ cuốn lại theo vòng quay của đồng hồ để trải ra một tắm tắm năm mới. Bà Nội ngồi tằm trâu. Ba sửa lại mấy chậu kiểng. Má sắp những cặp bánh chưng, đòn bánh tét mới vừa vớt trong nồi ra còn nghi ngút khói. Đám con loay hoay đánh bài tới 10 giờ tối, Hòa An cùng đám bạn rục rịch kéo tới. Tôi xin phép rồi vù đi. Những vòng bánh xe quay tròn trên đường phố. Phố xá lên đèn sáng trưng. Những tốp người có lẽ đi chùa hoặc cũng đi lang thang ngoài phố về một hương nào đó để đến phút giao thừa sẽ quay lại đi theo hương "tốt" để về nhà như bọn tôi. Bọn tôi vừa chạy xe vừa nói chuyện cười đùa vang cả khu phố. Thành vọt xe lên hét to:

— Quẹo qua đường Trần Cao Vân. Năm nay xuất hành theo hướng Bắc.

Cả bọn lục đục kéo nhau lên đường Trần Cao Vân. Con đường đầy ổ gà làm những chiếc xe phải phanh gấp phát ra tiếng "két" "két" đến rợn người. Đâu đây vài tiếng pháo đại lác đác nổ. Rồi như đua nhau, cả khu phố bùng lên trong tiếng pháo. Cả đám dừng xe lại và bắt đầu những lời chúc tụng:

— Chúc An năm nay...

— Chúc Thành năm mới...

— Chúc...

— ...

Pháo vẫn đi đùng đùng. Mùi khói pháo quện vào không gian nghe nồng nồng ấm ấm. Mồng một Tết, khi ánh dương vừa hé anh tôi treo dây pháo lên cái sào tre rồi đốt. Lũ chó mèo cụp đuôi, run lập cập chạy trốn vào nhà thật tội nghiệp. Mùi thuốc pháo bay vào tận trong các phòng. Xác pháo

hông phủ đầy một góc sân. Xa gần tiếng pháo râm ran nổ. Nội không cho dọn xác pháo. Nội bảo:

— Đầu năm không được quét rác!

Đầu năm, tôi phải cẩn thận trong mọi thứ. Lời ăn tiếng nói phải nhẹ nhàng thanh tao. Bưng dọn đồ đạc phải cẩn thận cho khỏi bị đổ vỡ... Anh tôi cố tìm mọi cách để khổ lên đầu tôi một cái:

— Để suốt năm được dịp khổ lên đầu con bé hoài.

Rồi chúc tết! Rồi nhận lì xì. Đám con kiếm chuyện tranh tiền lì xì với nhau. Tiếng cười đùa bung ra vui như... tết. Ba má uống trà, mỉm cười nhìn đám con đã lớn mà vẫn ưa chọc phá lẫn nhau. Bà Nội móm mém ngồi nhai trầu. Ông Nội ngâm nga thơ Đường với ly trà nghi ngút khói trên tay. Tôi sà lại bên Nội, lắng nghe âm điệu của bài thơ Đường bằng tiếng Hán mặc dầu không hiểu gì cả để thấy lòng mình thật bình yên. Nắng mới xôn xao. Cùm mai vàng khoe sắc...

Xuân xứ người, một mình nơi gác trọ tôi mơ về tiếng pháo, về không khí gia đình ấm cúng, mơ một cuộc hẹn hò với đám bạn đi chơi xuân... Xuân xứ người, ngày mồng một tết tôi ôm tập đến trường, muốn hét thật lớn vào không gian: Hôm nay là ngày tết!

Chiều đi học về chưa kịp thay đồ thì Phượng và Huy tới.

Huy chìa ra phong lì xì đỏ:

— Chúc Tâm...

Phượng cười chúm chím hích tay Huy:

— Anh phải chúc nhỏ Tâm có bồ để tết tới em được... bồ hấn lì xì lại.

Chúng tôi kéo nhau đến chùa. Chiều mồng một tết chùa đông kín người. Khói hương nghi ngút. Tôi khấn trước Phật:

— Xin cho ông bà Nội và Ba, Má con được bình an.

Rồi tôi tự hỏi: "Sao không lần nào tôi cầu xin cho tôi cái gì cả."

Chúng tôi vòng ra hái lộc. Huy kéo cành cây sà xuống thấp cho Phượng và tôi bẻ. Cành cây tội nghiệp! Qua

một đêm giao thừa và ngày mồng một chỉ còn lại những cành xơ xác. Phượng bảo:

— Phượng muốn lại xin xăm.

Chúng tôi lại vòng qua sân chùa. Người ta kẻ ngồi, người đứng lao nhao quanh ống đựng xăm trước tượng Phật. Các cô gái quỳ gối, đầu cúi, hai tay cầm ống đựng xăm lắc lắc, mắt lim dim cầu nguyện. Hình như họ cầu nguyện để được quẻ tình duyên tốt. Các bà cũng quỳ gối cầu xin gia đạo an lành. Đầu đây khói hương thoang thoang. Tôi kéo tay Phượng:

— Đông quá! Làm sao mà chen vào được.

Phượng gật đầu:

— Thôi về đi. Tối rồi lạnh quá!

Ngày thứ bảy, hội chợ của Tổng Hội Sinh Viên thật đông người. Huy và Phượng ghé lại đón tôi. Nhỏ Phượng hôm nay mặc bộ áo dài màu tím thật thướt tha nom duyên dáng ra phết. Tôi diện chiếc áo dài màu vàng hoa cúc. Đảo qua các gian hàng, chúng tôi sà lại chỗ chụp hình.

— Mình chụp hình mặc áo dài đi nhỏ – Phượng rủ. Rồi nó ôm hết áo lạnh, túi xách của cả tôi và của nó ấn vào tay Huy:

— Anh ôm dùm đi. Tụi em đứng chụp vài kiểu.

Ông phó nhòm sửa sửa chỗ đứng cho tôi và Phượng rồi nói như ra lệnh:

— Nhìn tôi nè! Nhìn tôi.

Phượng lẩm bẩm:

— Ông có gì đẹp đâu mà nhìn!

Rồi nó nhoẻn miệng ra cười vừa

lúc tiếng bấm máy vang lên.

Chiều tôi vừa về nhà thì Ba Má ghé thăm. Ba vuốt tóc tôi:

— Con gái bữa nay xinh quá!

Tôi phụng phịu:

— Con ăn tết một mình buồn quá!

Má lúi ra từ túi xách: mít măng cầu, mít me, mít cam quất... Mỗi thứ một gói.

Má bảo:

— Nội gửi chị Khuê đem từ Việt Nam qua cho con đó! Đem cất rồi qua chúc tết Bác với Ba Má.

Tôi mừng rơn. Nội tuyệt vời quá! Lúc nào Nội cũng nhớ và lo cho tôi thật nhiều.

Đêm đó, nhà bác bày mâm cỗ. Ăn uống xong, mấy anh chị họ cùng tôi tán phét với nhau rồi quay qua đánh bài.

Tôi không rành chơi bài cho nên bị phạt quỳ suốt buổi. Anh Thuận xoa đầu tôi và trêu chọc:

— Tội nghiệp con bé. Năm nay sẽ bị quỳ suốt.

Chỗ ghế salon, hai bác cùng Ba Má râm ran ôn lại chuyện cũ, ôn lại những cái tết đã qua, những cái tết từ thời xa xưa có thể từ lúc tôi chưa góp mặt trên đời. Không khí trong nhà thật đầm ấm. Lòng tôi dâng lên một cảm giác hạnh phúc vô biên. Tuy đang ở xứ người, nhưng tôi vẫn có được một cái tết trọn vẹn. Chỉ tiếc một điều, không có Nội ở đây để tôi sà vào lòng Nội và chúc Nội năm mới bình an vạn thọ. □

M Ó N Q U À

Tố Như, UCI

Hôm nay trên đường về nhà từ UCI, Ngọc Hải tự nhiên có một cảm giác lâng lâng. Nó tưởng tượng như là đang đi trên mây vậy. Ngày vui của nó ư? Hay là có một chàng đẹp trai nào đó đã lọt vào đôi mắt xanh của nó? Có thể nói hôm nay là ngày đầu tiên trong đời nó, mọi việc, mọi vật đều trôi chảy một cách rất là toại nguyện. Nào là một chiều thứ sáu trong vắt không một chút mây, lại còn cái midterm mới vừa xong thế nào Hải cũng được điểm A. Chỉ còn một mùa học nữa thôi là nó sẽ lấy bằng cử nhân. Hơn nữa, nó đã hay tin mừng là nó được nhận vào trường được khoa của đại học UC San Francisco. Ôi biết bao nhiêu niềm vui lại dồn vào một ngày. Thật là sung sướng quá! Mãi mê suy nghĩ vẩn vơ, nó đã về tới nhà hồi nào không hay. Chạy vào nhà nó lại nũng nịu với má:

"Má ơi má, hổng biết má có sửa soạn quà tết cho con chưa?"

Má nó chưa kịp trả lời, nó lại nhắc khéo:

"Hồi đó má hứa với con đó. Bây giờ con gần tốt nghiệp rồi. Má có down xe thì down chiếc Honda Accord màu xanh nước biển cho hợp với màu mắt của con."

Ngọc Hải thâm nghĩ mình là một trong những người hên. Gần hai mươi năm ở Việt Nam, Hải chỉ nhìn thấy xe hơi duy nhất một lần khi đi phi trường Tân Sơn Nhất để qua Mỹ. Vậy mà bây giờ Hải sắp được lái một chiếc xe mới toanh.

Má nó cũng vui lây, mỉm cười nói:

"Down xe thì từ từ chờ gấp gấp quá đâu có được. Nhưng mà chiều nay má

có làm món con thích: khổ qua xào hột vịt. Ăn cơm đi rồi ngủ. Weekend mà. Sáng mai đi chợ tết với má."

Đối với Hải, khổ qua là món mà nó thích nhất. Cái vị đắng nghét của khổ qua mà được trộn chung với cái béo của hột vịt, cộng thêm nước mắm chua ngọt thì thật là một món ăn hết sức hấp dẫn. Có nhiều lần các bạn nó thường nói với nó:

"Tụi tao thiệt không hiểu nổi mày. Biết bao nhiêu là trái ngọt mà mày không thích, lại thích trái khổ qua. Ăn khổ qua chẳng khác nào uống xuyên tâm liên."

Nhưng chính cái vị đắng như xiên tâm liên quen thuộc đó làm Ngọc Hải hình dung lại những ngày còn ở Việt Nam. Hải cảm thấy cực kỳ gắn bó với giàn khổ qua. Thể chất của khổ qua tuy đắng, da sần sùi, nhưng nó đã từng cho Ngọc Hải những món quà ngọt, những kỷ niệm khó quên vào dịp tết. Cuộc đời Ngọc Hải đã từng nếm nhiều cay đắng khi mới được sanh ra cho nên vị đắng của khổ qua trở thành bình thường và thậm chí hoàn toàn không đáng gì so với vị đắng của cuộc đời.

Ngọc Hải là một đứa con lai Mỹ. Má nó vì một phút suy nghĩ nông cạn nên đã sa chân. Cũng như một số cô gái

nghèo khác, má nó lên thành phố để kiếm một việc làm, mong rằng sẽ đem gia đình ra khỏi sự túng quẫn bần cùng. Nhưng thật ra, sự yếu ớt của một cô gái quê không đủ để chống chọi với cái bon chen vật lộn của chốn thành thị. Cuối cùng má nó nhận một hậu quả phũ phàng là mang một đứa con lai trong bụng. Ngày Ngọc Hải được sanh ra là ngày mà nhiều người đã xúi giục má nó hãy đem cho nó vào viện mồ côi để rảnh tay mà xây dựng một cuộc đời mới. Nhưng khi nhìn khuôn mặt bầu bĩnh vô tư của đứa trẻ sơ sinh, má nó không nỡ. Đôi mắt long lanh xanh biếc chính là lý do của cái tên "Ngọc Hải".

"Không, má sẽ không xa con đâu. Trẻ sơ sinh không có tội. Tên của con là Ngọc Hải. Con là hòn ngọc xanh của má. Con là biển của má."

Kể từ đó, má Hải quyết định nuôi dạy Hải nên người. Bà chỉ có một ước nguyện duy nhất là muốn thấy Hải lớn lên thành một người phụ nữ có học thức đầy bản lĩnh. Bà không muốn Hải phải trải qua những gì mà bà đã đi qua. Nhiều người xầm xì sau lưng bà là Hải sẽ thành một người hư đốn bởi vì Hải là con hoang, đứa con không cha. Công an xã thì thỉnh thoảng "mời" bà để lên lớp tội phản quốc vì đã sanh con lai. Tuy nhiên bà còn được một chút an ủi là nhìn thấy Hải đi học.

Thế là Hải được đi học như ý nguyện của má. Đoạn đường quen thuộc từ nhà tới trường của cô bé là ngồi trên mũi xuồng ba lá mà hằng ngày má nó bơi ven theo con rạch nhỏ ngoằn ngoèo. Cứ mỗi buổi sáng sớm, má vừa sửa soạn xong xê bánh bò và lá chuối là Hải bắt đầu thức dậy. Trong bầu không khí tĩnh mịch của trời sắp sáng, khi mọi người còn quán mình trong mền ấm, dường như chỉ có má con Hải là hai phần tử nhỏ đang chuyển động trong một bức tranh im lìm. Xa xa, từ những căn nhà lá lụp xụp ở bên kia con rạch, những tiếng gà gáy muộn râm rang nhíp và tiếng nước róc rách

nhè nhẹ dưới mũi xuồng.

Khác với những đứa trẻ cùng lứa, Hải lại thích bầu không khí yên lặng của buổi sáng trên chiếc xuồng ba lá. Có lẽ, Hải muốn thắng bằng giữa sự yên lặng và cái ồn ào của chợ lẩn lộn với những tiếng hét inh ỏi của bọn con trai trong trường. Nhưng điều thú vị nhất của Hải là được xem những bông hoa đại nở dọc theo con rạch mỗi khi xuân về. Bông lau vươn lên thẳng đứng từng chùm như bông lúa non nhưng lại trắng tinh và xốp như bông gòn. Bông bần tủa ra vô số những sợi chỉ hồng y như những chiếc lông đèn tí hon. Bông lục bình trôi bồng bềnh theo bọt nước một chùm thẳng băng như hoa huệ nhưng lại được nhuộm sắc tím rìm của hoa bằng lăng. Bông trà thì đơn giản hơn những bông khác nhưng mang một hình thù rất ngộ nghĩnh. Có lúc Hải hứng lên làm một bài thơ con cóc để tả bông trà:

Cái bông trà

Màu trắng

Ôi xinh quá

Tròn tròn, ươm ươm

Như tách trà

Như cái bánh bò bông má làm.

Nghề làm bánh bò là việc chánh mà má Hải làm để nuôi sống hai má con ngày qua ngày lại. Những phiên chợ thường ngày của má Hải luôn là một xê bánh bò. Nhưng những ngày chợ tết thì khác. Mỗi lần Hải thấy má khệ nệ thêm một thúng khổ qua là nó biết gần

đến tết. Từ nguồn thu hoạch nhỏ nhoi này đã cho nhà Hải khoảng hai kí lô thịt để ăn tết và một bộ đồ mới cho Hải. Bởi vậy Hải cảm thấy gắn bó với những trái khổ qua ngay từ nhỏ. Khi Hải thấy những thúng đầy ắp khổ qua là nó mừng thầm trong bụng vì nó biết nó sắp được một bộ đồ mới. Cứ như thế, ngày nào má con Hải cũng xuống chiếc xuồng ba lá để "phiêu lưu". Cũng cùng một chiếc xuồng một chuyến đi nhưng má bon chen vào trường đời trong khi Hải vào trường học để gặt hái những kỷ niệm hồn nhiên của tuổi ấu thơ. Có lần Hải bị u đầu vì một cành cây anh đào mà thằng "Sơn quậ" làm rớt xuống. Khi nghĩ tới nguyên ngày quỳ gối ngày hôm trước, thằng "Sơn quậ" cũng hơi run. Nó đành xuống nước, điều đình với Hải là nếu Hải không méc cô thì nó sẽ xung phong leo hái bông anh đào để trừ nợ mỗi khi bông anh đào nở. Cứ như vậy, thằng Sơn quậ phải "cống xứ" vài chùm hoa anh đào cho Hải mỗi mùa tết. Thỉnh thoảng Hải lại thưởng công Sơn hai cái bánh bò bông khi Hải thấy Sơn phải "tận tụy" leo tuốt lên ngọn cây để có những chùm bông anh đào đẹp nhất. Trong chín mùa hoa anh đào ở tiểu học, mùa nào thằng "Sơn quậ" cũng cống hiến đều đặn. Không ai hiểu lý do thật sự tại sao nó siêng năng như vậy. Không biết là "Sơn quậ" muốn được thưởng công hai cái bánh bò bông hay chỉ muốn nhìn đôi mắt màu biển trong vắt của Hải.

Rồi chín mùa anh đào thong thả trôi qua. Tháng "Sơn quây" ngày nào đã lớn và trở nên đậm đặc hơn. Trong chín năm học chung ở tiểu học, có lúc hai đứa ganh tị vì điểm cao điểm thấp nhưng cũng có lúc giảng hòa khi thằng Sơn nộp bông anh đào. Thời gian trôi qua làm hai đứa trở thành đôi bạn thân. Còn mẹ Hải thì không có gì thay đổi lớn, chỉ già thêm một ít. Bà vẫn thui thủi khệ nệ xê bánh bò tới chợ bằng chiếc xuồng ba lá vào những phiên chợ thường và thêm vài thúng khổ qua vào những phiên chợ tết. Đã đến lúc Hải hiểu rằng Hải không nên ngồi chờ món quà từ thúng khổ qua trên tay mẹ mà Hải phải phụ mẹ trông khổ qua bán vào dịp tết để mua thêm sách vở và áo dài cho những năm trung học sắp đến. Thoạt đầu là một giàn khổ qua con dựa lộ đá. Dây nào dây nấy ồm tong teo như cây tằm. Vậy mà khoảng một tháng sau dây lá sum suê nhờ vào bàn tay chăm sóc của Hải. Nhìn thấy giàn khổ qua đâm hoa trở trái, Hải mỉm cười thầm cảm ơn giàn khổ qua còn thương tình mẹ con nó. Nó cũng thầm cảm ơn Sơn, người bạn thân bên kia con rạch, thỉnh thoảng lại xung phong gánh nước phụ tưới khổ qua để hai đứa có thời gian rảnh đi hái bần chín về ăn với muối ớt. Kỷ niệm vui nhất của Hải là có một lần trong khi hai đứa đang leo cây bần, Hải vô tình không thấy tổ ong vò vẽ ở bên cạnh. Sơn nhanh mắt kéo Hải nhảy xuống... sông. Không phải nhảy sông để tự tử mà để lặn trốn đàn ong vò vẽ hung dữ kia.

Rồi những giây phút hái khổ qua, hái bần dần trôi theo thời gian. Xê bánh bò đơn sơ và giàn khổ qua cạnh lộ đá giúp mẹ con Hải lấy lạt qua ngày. Cho đến một ngày Hải vừa mừng, vừa buồn vừa hồi hộp khi nhận được tin mẹ con Hải có dịp định cư ở Mỹ theo diện con lai. Hải rất xúc động khi phải bỏ lại Sơn, người bạn thân và biết bao nhiêu kỷ niệm đáng nhớ ở Việt Nam. Nhưng Hải biết Hải phải ra đi cho một tương lai tươi sáng hơn và một ý

nguyện duy nhất của mẹ. Sơn cũng bù ngùi không kém, đưa tiễn Hải bằng một chùm bông anh đào và một bài thơ vụng về.

Hải đi Sơn nhớ Hải nhiều

Nhớ đôi mắt biếc, nhớ chiều bẻ bông

Chúc Hải gặt hái thành công

Đừng quên bạn cũ ngóng trông Hải về...

Dưới nhà bếp, Hải vừa ăn xong tô cơm với khổ qua xào hạt vịt. Trong khoảnh khắc hồi nhớ lại những ngày ở Việt Nam, Hải cảm thấy Hải đời mẹ món quà tết hơi quá đáng. Ngày xưa, vài ba thúng khổ qua đối với Hải là một món quà tuyệt vời. Hôm nay Hải lại đòi mẹ một chiếc Honda Accord mới. Hải chợt hiểu ra là Hải đã có nhiều quà tết quý giá nhất mà hai mươi mấy năm nay Hải mới được nhìn thấy lần đầu tiên. Đó là những người xung

quanh Hải. Mẹ Hải luôn cho Hải cả cuộc đời của mẹ và cái tên Ngọc Hải thật dễ thương mà không thể diễn tả bằng những ngôn ngữ khác. Sơn cho Hải một tình bạn tuyệt vời với những chùm hoa anh đào... Quê hương cho Hải một tuổi thơ tuy cực khổ, nhưng êm đềm với chiếc xuồng ba lá và giàn khổ qua xanh mướt. Còn đất Mỹ thì mở toang những cánh cửa đại học cho bất cứ ai muốn đi học như Hải. Hải cảm thấy hơi thẹn một chút vì mình chưa sửa soạn một món quà tết thật xứng đáng cho ai. Nhưng việc trước tiên là Hải chạy lên phòng khách để thổ thổ cùng mẹ:

"Má ơi, má đừng có *down* xe mới nghen. Chiếc xe cũ của con còn chạy ngon lành lắm. Mai má đi chợ tết, má mua khổ qua về hầm một nồi ăn tết là con thích nhất rồi."

Xuân

Xuân lại đến rồi, Xuân đến đây
Người ta uống cạn chén vui đầy
Tiếng cười tiếng nói vang cùng pháo
Riêng một mình ta uống chén cay

Xuân đến mà sao thấy lạnh lùng
Bốn mùa hay chỉ một mùa Đông?
Xuân ơi, nếu có thừa chút nắng
Xin gửi cho ta sưởi ấm lòng!

Xuân đến, Xuân đi quá vội vàng
Lòng ta nào biết có Xuân sang
Nàng Xuân quên ghé từ lâu lắm
Từ buổi quê ta máu lệ tràn!

Từ buổi người xưa lặng lẽ đi
Tàu không còn bến để quay về
Một hôm tin dữ âm thầm đến
Tan nát hồn nhau. Biết nói gì?

Tha thiết lòng ta với cuộc đời
Nhưng đời thì lại bỏ ta rơi
Xuân đi, Xuân đến, hay không đến
Sao chẳng cùng ta nói một lời?!

Ngô Minh Hằng

Xuân Nhớ Mong

Xuân đã về trong nỗi nhớ mong
Nhớ thương cứ níu kéo bên lòng
Hoa mai năm cánh vàng mấy độ?
Mấy năm rồi sao vẫn còn mong?

Xuân đã về trên khoảng mênh mông
Pháo, mai, dưa đỏ có còn không?
Bánh, mít, hạt dưa, cây nêu nọ?
Chỉ còn nước mắt rơi từng dòng...

Nức nở tiếng lòng gọi gió đông
Ròng rã hai năm cách biệt trông
Nghe xuân gõ cửa, tim hoang lạnh
Bật khóc – có còn ai cảm thông?!?

Lông lộng xuân về chẳng đợi đông
Tha hương một kiếp chẳng còn mong
Xuân về đôi ngả trời giăng tím
Chung thủy tình ta... vẫn mãi nồng!!!

Bằng Lăng

Tháng Chạp Mùa Tết

Tháng Chạp mùa này trời chớm tết
Và em tha thướt áo mùa xuân
Ngậm ngùi ta mong về quê cũ
Hỏi thăm bên ấy còn chờ mong?

Tháng Chạp khi mai vàng chớm nụ
Cành Kim Quất rộ trái xanh non
Hoa trắng rơi đầy thêm thơm ngọt
Hương quê hay chỉ gợn trong hồn?

Sài gòn có còn hoa ngọp phố
Đường xưa còn tíu tíu cười trông
Em có còn vui đùa sắm tết
Gót nhỏ còn tha thướt áo hồng?

Đã mấy mùa xuân qua rồi nhỉ
Hôm nay nắng ngọp khoảng trời đông
Xứ người mênh mang. Lòng kẻ sĩ
Bâng khuâng. Chợt nhớ khoảng trời
hồng...

Nguyễn Ngọc Quỳnh Thi

01/18/99

Xuân Về Bé Nhớ Anh

Xuân về mây phủ giăng ngang
Bé thương, bé nhớ, lại càng nhớ hơn.
Ghét, thương lẫn lộn từng cơn,
Tại vì “con nhớ”, nên hồn ai chẳng?

Ca li anh nhớ bé rằng?
Tình đây trao đó, gió trăng tỏ bày.
Theo thời gian mãi đông đây,
Dù bao trắc trở, không thay tấc lòng.

Bao năm tình vẫn long đong,
Nhưng yêu, và khắc một lòng anh thối.
Bé thương, bé nhớ bờ môi,
Bé si ánh mắt xa xôi hiền lành.

Xuân về, sao nhớ lắm anh!
Phòng khuya chiếc bóng, liểu màn
lừa thùa.

Mong anh sáng đón, chiều đưa,
Anh cưng bao ấy, cũng chưa thỏa lòng.

Anh ơi, quả đất xoay vòng,
Xoay bao nhiêu nhịp, tình nồng
bấy nhiêu.

Anh là cả một trời yêu,
Anh là trái nhớ, gieo nhiều tương tư.

Yêu anh nhiều ấy thế ư!
Còn anh thương bé, bao chừ anh ơi?

Chiều nay thương nhớ chơi vơi,
Nhờ ai đông hộ, một trời yêu đương.

Ai về qua bến sông tương,
Gửi ai câu ước, uyên ương ngày lành.

Ngày nào lá vẫn còn xanh,
Tình anh, với bé giao cành đấm say.

Bỗng nhiên, bờ mắt cay cay,
Tại anh bé nhớ, nên nay bắt đền.

Chấp tay khán nguyện ơn trên,
Mong tình ta sẽ vững bền sắt son.

Bé là cô bé cón con,
Bé là con bé tí hơn của chàng.
Nơi đây thương nhớ miền man,
Vần thơ lục bát xuân sang nhớ người....

Bé Ngoan (CNCD)

TẾT

Ở SÀI GÒN

Trần Công

Sài Gòn, thành phố lớn nhất Việt Nam với số dân khoảng gần năm triệu người là trung tâm văn hóa, ngoại thương và khoa học kỹ thuật của cả nước. Với bề dày lịch sử của một thành phố vừa tròn ba trăm tuổi, Sài Gòn ắt hẳn đã tạo cho mình những phong cách được qui tụ, được hòa quyện từ những người dân tứ xứ đã tìm về đây, nơi "đất lành chim đậu". Nói đến Tết ở Sài Gòn, không thể không nhắc đến những tập tục, nghi lễ và những sinh hoạt của người dân nơi thành phố này mỗi khi Xuân về.

Trước hết, phải nói Tết ở Sài Gòn thật nhộn nhịp. Kể từ ngày hăm ba tháng chạp âm lịch (tức là ngày đưa Ông Táo về Trời để trình tấu với Ngọc Hoàng về những chuyện mà dân tình đã làm

trong năm qua, theo truyền thuyết dân gian), người ta đã bắt đầu sơn phết, trang trí lại nhà cửa. Người người, nhà nhà đi mua sắm quần áo mới, và những thứ bánh mứt, thực phẩm cũng như những chậu hoa kiểng hay một cành đào, cành mai để trưng cho vui cửa vui nhà trong mấy ngày Tết.

Chợ Hoa Tết trên Đại lộ Nguyễn Huệ được bày bán từ hai mươi lăm tháng chạp âm lịch đến chiều ngày ba mươi Tết là một nét đặc trưng cho không khí Tết ở Sài Gòn mà ta không thể bắt gặp cái nét Xuân ấy, cái truyền thống ấy ở bất kỳ một nơi nào khác. Nơi đây đủ loại hoa từ khắp các miền của đất nước đều về khoe hương sắc. Người Việt ở miền Nam thì thích những cành

mai đặc trưng cho miền Nam, còn những người gốc Bắc lại thích một cành đào được chở bằng máy bay từ Hà Nội vào. Riêng người Hoa trong Chợ Lớn thì có vẻ thích mua những chậu tắc (quất) hơn bởi trong Hán tự, tắc đồng âm với một từ có nghĩa là "đại cát lợi".

Ngoài ra, vào thời gian này, Hội Hoa Xuân diễn ra ở Công viên Văn hóa Thành phố (tức Vườn Tao Đàn cũ) để các nghệ nhân yêu hoa và chim, cá kiểng, cụm hòn non bộ giới thiệu những giống hoa đẹp và được chọn lọc từ khắp miền đất nước về đây để tranh tài đua sắc.

Đến khoảng hai mươi tám tháng chạp âm lịch mà người ta thường gọi là hai mươi tám Tết, đó đây người ta đi mua lá dong, đậu xanh, thịt heo, về để gói bánh chưng, bánh tét. Thật thú vị khi ta ngồi bên bếp lửa canh bánh chưng khi trời đã về đêm. Bên ánh lửa hồng, ta bỗng thấy ấm áp hẳn. Cuộc canh khuya này sẽ thú vị hơn khi có vài chai bia hay rượu để bạn bè chung vui trò chuyện cho qua đêm.

Khoảng thời gian trước Tết cũng là dịp để người ta đến ơn đáp nghĩa với những vị ân nhân hay biếu xén quà cáp cho người thân, bè bạn. Một bịch Lạp Xưởng, một đôi gà trống thiến, một cặp bánh chưng, một cành mai, cành đào, vài hộp bánh mứt hay thùng bia, chai rượu Tây, là những tặng phẩm phổ biến. Người ở xa luôn mong ngóng về gia đình. Vào tối giao thừa, ai nấy cũng qui tụ đông đủ về nhà để nghênh đón năm mới và tống tiễn năm cũ.

Kể từ năm 1994, nhà nước qui định không đốt pháo nên khoảnh khắc lúc giao thừa như thiếu vắng cái gì đó, và nhiều khi khó nhận biết thời điểm giao hòa của đất trời, của năm cũ và năm mới. Thay vào đó là những cụm pháo hoa, hay những hồi còi hụ, những tiếng chuông nhà thờ hay những tiếng chiêng, trống đó đây vang lên để đánh dấu khởi đầu ngày đầu tiên của một năm mới. Sau đó những người theo đạo Phật thường đi lễ chùa để cầu an, cầu phước và cũng để hái lộc Xuân. Đường phố lúc này nhộn nhịp hẳn. Đến sáng sớm mồng Một, đường phố như vắng lặng bớt do nhiều người vẫn còn quan niệm mê tín không dám đi đến đâu vào sáng ngày mừng Một.

Tuy nhiên, giờ đây quan niệm này hầu như không còn duy trì khắt khe như trước nữa. Người ta đã dám ra đường và đi chơi đây đó như đi đến những khu vui chơi như Hồ Kỳ Hòa ở Quận 10, khu du lịch Suối Tiên ở Quận 9 (tức một phần của Huyện Thủ Đức cũ) hay Đầm Sen ở Quận 11, Thảo Cầm Viên (còn gọi là Sở Thú). Các khu vui chơi này mở cửa đón khách vào suốt ngày. Còn bạn bè thân quen thì kéo đến nhà nhau để chung vui bên mâm cơm thân mật (nhưng không có cơm đâu nhé vì Tết người ta thích ăn đồ làm sẵn như bánh chưng, dưa hành, củ kiệu, chả giò, thịt nguội, hơn là ăn cơm, vì quanh năm suốt tháng ngày

nào mà lại không ăn cơm!). Người lớn thì phải chuẩn bị sẵn những bao lì xì với những tờ giấy bạc mới để mừng tuổi cho trẻ con.

Đối với những ai có máu "cờ bạc" thì Tết cũng là dịp để các "Thần Bài" này dẫn thân vào những cuộc vui vô bổ ấy. Có nhiều người trắng tay khi Tết đến cũng vì bài bạc. Thật hết biết!

Sang mồng Hai, mồng Ba, người ta vẫn còn đến thăm viếng nhau, "mồng Một Tết Cha, mồng Ba Tết Thầy" là như vậy đó. Còn về đêm thì Sài Gòn ăn Tết thế nào? Thường thì giới trẻ hay đến các vũ trường, hộp đêm để quay cuồng bên những âm thanh ồn ào đến chát tai. Các nhà hàng luôn đầy ắp thực khách. Đây là dịp để các

dịch vụ ăn uống, vui chơi giải trí "hốt bạc"!

Tết ở Sài Gòn là như vậy đó. Qua tạp chí Non Sông, tôi xin chân thành gửi đến quý vị độc giả lời chúc một năm mới Kỷ Mão an khang, thịnh vượng. Và riêng đối với những người đã từng được sinh ra và lớn lên cũng như đã từng sống trên mảnh đất Sài Gòn này, tôi xin gửi đến một lời chào thân ái và mong rằng bài viết cô đọng này sẽ là một món quà tinh thần nho nhỏ gửi đến quý vị để tưởng nhớ đến những cái Tết ở Sài Gòn mà mình đã từng trải qua trước kia.

Trần Công

Sài Gòn, Xuân 1999

TẾT CHIẾN ĐẤU 1 9 4 6

Kỷ niệm thời tuổi trẻ xa xưa

Nguyễn Tường Bách

Hôm nay, trời nắng nhẹ, gió thổi lạnh qua trên mái tóc. Trên hè Bolsa, người đi lại rộn rịp, nói đủ thứ tiếng, trong đó xen lẫn tiếng cười hồn nhiên của mấy thiếu nữ, trẻ em vô tình.

Những tấm quảng cáo về hội chợ Tết, về diễn hành báo hiệu người Việt cư ngụ tại đây đã sửa soạn đón ngày Tết vui tươi, đầm ấm trong cảnh tha hương. Bất giác, tôi chợt nghĩ tới những năm xa xôi tại quê nhà, với những ngày tết êm đềm hoặc sôi động, gian nan.

Cuộc đời của tôi có lẽ đã quá dài. Có những ngày Tết tuổi thơ tại một miền đồng vắng Bắc Việt, những ngày Tết vô tư lự của học trò, sinh viên, những ngày Tết làm báo, làm thơ, những ngày Tết trong các bệnh viện lạnh lẽo, những ngày Tết hoạt động, đấu tranh, rồi sau đó, những ngày Tết lưu vong triền miên, cô độc trên hai bờ Thái Bình Dương.

Dù hoàn cảnh có thay đổi thế nào, thì những ngày còn trẻ vẫn là những ngày

tươi đẹp nhất trong đời. Con người trẻ tuổi bước vào cuộc sống với bao nhiêu ước vọng, mộng tưởng với tâm hồn phóng khoáng yêu đời, dễ tiếp thu cái mới, dễ lạc quan trong học hành, sự nghiệp và trong cả tình yêu.

Tôi ước sao có dịp sẽ thuật lại tất cả những ngày tết nhiều vẻ mà tôi đã sống, nhưng bây giờ chỉ xin nhắc tới những ngày chung quanh Tết năm 1946, một dịp Tết đặc biệt, kỳ diệu, có hào hùng lẫn với ưu tư, trong một thời kỳ biến động lớn lao của đất nước – và cũng là... cái Tết cuối cùng tôi được qua tại tổ quốc. Mong rằng, qua những giòng sau này, các bạn trẻ thời nay tại nước ngoài sẽ rõ thêm về giai đoạn lịch sử quan trọng ấy, và những người đi trước đã sống, đã chiến đấu, đã chống chọi với gian khổ như thế nào.

Thời gian đã qua hơn sáu mươi năm rồi, nhưng tôi vẫn còn nhớ in như mới ngày hôm qua. Năm 1945 đối với Việt Nam là một năm có những biến động kinh hoàng vào lúc thế chiến thứ hai kết thúc, quân Nhật đầu hàng, các đảng phái quốc gia và cộng sản gia tăng hoạt động và xung đột lẫn nhau, trong khi quân thực dân Pháp bắt đầu tái xâm lăng.

Thời kỳ này đã lôi cuốn nhiều thanh niên Việt Nam bước vào con đường dấn thân cho đất nước. Trong trường Đại Học Hà Nội, đã biết bao sinh viên làm như thế, người thì gia nhập Việt Nam Quốc Dân Đảng, Đại Việt Quốc Dân Đảng, Đại

Việt Duy Dân, v.v... người thì vào phong trào Việt Minh do đảng Cộng Sản Đông Dương lập nên, và có một số không tham gia vào đảng phái, nhưng cũng quyết tâm chống đế quốc.

Tôi và một số bạn học trong trường Y Khoa Đại Học (một số nhỏ hiện nay còn sống và ngụ cư tại Hoa Kỳ như anh Nguyễn Tôn Hoàn, anh Phan Quang Đán...) đều tham gia hoạt động, tất nhiên là bí mật. Lúc đó, tôi là thành viên của Quốc Dân Đảng Việt Nam. Ngược lại, một số bạn hữu, như Dương Đức Hiền, bạn nhà văn như Xuân Diệu (có chân trong Tự Lực Văn Đoàn), Huy Cận, lại gia nhập Việt Minh – tên tắt của Việt Nam Độc Lập Đồng Minh Hội. Do sự gia nhập đảng phái khác nhau, mà tuy cùng một mục tiêu là giải phóng dân tộc, song con đường khác nhau nên sau này trở thành thù địch. Đây là mầm chia rẽ trong dân tộc, dẫn tới mấy chục năm chiến tranh tai họa liên miên.

Chắc ai cũng rõ, ngày mồng 2 tháng 9 năm 45, chính phủ lâm thời Hồ Chí Minh ra đời, sau khi Việt Minh nhanh chân chiếm được chính quyền sau khi Nhật Bản đầu hàng, Vua Bảo Đại phải thoái vị. Đáng lẽ, lúc đó, để đoàn kết chống quân Pháp làm le trở lại đô hộ nước nhà, Việt Minh phải chân thành đoàn kết với các đảng phái quốc gia, nhưng theo chủ trương giai cấp đấu tranh và chuyên chính vô sản, Việt Minh thi hành chính sách đàn áp, khủng bố, mong tiêu diệt hết các phe bất đồng chính kiến. Do đó, gây nên xung đột trên toàn quốc, mặc dầu phái quốc gia chủ trương kết hợp, nhất chí

chống ngoại xâm.

Việt Nam Quốc Dân Đảng, trước thái độ độc tài của đảng Cộng Sản, buộc lòng phải tự vệ, duy trì các đảng bộ. Trên mặt nổi, chúng tôi cho xuất bản một tờ báo hàng ngày – tờ Việt Nam, để trình bày chủ trương giành độc lập và đoàn kết, chống lại với chủ trương của họ. Tôi được cử phụ trách tờ báo này trong bầu không khí đe dọa của Việt Minh.

Dù sự hiện diện của quân đội Trung Hoa – tiến vào để giải giới quân Nhật và để duy trì trật tự – có mang lại một phần hòa hoãn tạm thời, nhưng tới cuối năm 1945, đầu năm 1946 cục thế vẫn còn rất khẩn trương và nguy nan cho các đảng phái quốc gia. Một giai đoạn chiến đấu cho sống còn đã diễn ra chung quanh cái tết đầu năm 1946, với trung tâm ở Hà Nội.

1. Chiến đấu về mặt báo chí, tuyên truyền – Tờ báo Việt Nam.

Tại địa chỉ của tờ Phong Hóa, Ngày Nay ở số 80 phố Quan Thánh, Hà Nội, trong một hành động cách mệnh, chúng tôi tự cho ra tờ Việt Nam, cơ quan ngôn luận của Việt Nam Quốc Dân Đảng, không cần xin phép chính phủ Hồ Chí Minh, tuy lúc đó có quy định báo chí nào cũng phải xin phép trước. Để đối phó với sự đàn áp của chính phủ, chúng tôi lập một đội tự vệ vũ trang với mấy tay súng – có cả một khẩu tiểu liên kiểu Thompson rất lợi hại! Cát vệ sĩ gác ở cổng tòa nhà. Thực hành kỷ luật: tất cả nhân viên nhà báo, nhà in đều phải có phép mới được ra vào. Kỷ luật này được mọi

người tự giác tuân thủ. Trong vòng mấy tháng, chỉ có một nhân viên nhà in thừa tối nhảy qua hàng rào trốn đi.

Một tờ báo xuất bản mà có vũ trang bảo vệ, thiết tưởng tại Việt Nam chưa từng có, mà trên thế giới chắc cũng hiếm.

Cùng cộng tác trong tờ báo chủ yếu có anh Hoàng Đạo Nguyễn Tường Long – anh thứ tư của tôi, và anh Khái Hưng Trần Khánh Giư – nhà tiểu thuyết nổi tiếng, cùng anh Nguyễn Gia Tú, nhà họa sĩ sơn mài trứ danh. Không những công việc rất nguy hiểm, mà còn rất khó nhọc, anh em phải làm việc suốt ngày, thức rất khuya, ăn uống kham khổ. Vì không ai có thì giờ ra ngoài húi tóc hay cạo râu, thành thử ai nấy đều tóc dài bờm xờm, râu mọc tua tủa như quai nón, chẳng khác gì anh chàng Robinson Crusve trên hoang đảo. Ra ngoài đường, bạn bè, và ngay cả bạn gái cũng không nhận được ra mình. Cũng tốt, vì đặc vụ cộng sản chắc cũng không nhận ra...

Việc phát hành báo cũng độc nhất vô nhị, rất khó nhọc, gay go. Nhiều người muốn tìm báo đọc, nhưng Việt Minh hay làm khó dễ những trẻ em bán báo. Thường thường, ngay khi báo ra, là có sự xô sát âm ỉ giữa các trẻ bán báo và một số phần tử vô lại cố sức đe dọa, ngăn trở. Còn việc phát hành báo đến các tỉnh thì phi thường khó khăn, thường thường bị chính phủ dùng võ lực tịch thu.

Trên đây, cũng nhắc tới một ngôi nhà "lịch sử" nữa trong hoạt động cách mạng và đấu tranh quốc cộng hồi ấy. Ngôi nhà ở ngay xế cửa, bên kia đường, là trụ sở của một tổ chức trứ danh – Việt Nam Cánh Mệnh Đồng Minh Hội, một sự kết hợp của nhiều đảng phái đã thành lập từ Trung Quốc – Chính Hồ Chí Minh, Phạm Văn Đồng cũng đã tham gia tổ chức này vào năm 1942 ở Liễu Châu. Ngôi nhà này ai đi ngang qua cũng bị hấp dẫn. Một là ở cổng, có hai vệ sĩ là nữ binh, mặc y phục mầu đen, thắt chèn, tay cầm súng trường trông rất uy phong. Hai

là, đây là nơi duy nhất dám bắc một cái loa lớn, hôm nào buổi chiều cũng quảng bá, công kích chính sách của chính phủ Hồ Chí Minh. Khá đông người tập tụ ở trên hè để nghe, mặc dầu biết rằng sẽ có nguy hiểm bị Việt Minh làm khó dễ.

2. Chiến đấu trên các đường phố

Trên các đường phố, thường thường có những cuộc biểu tình công khai, phản đối chuyên chế độc tài, phản đối thân Pháp, phản đối Cộng Sản thân Nga Xô có hại cho việc dành độc lập của dân tộc. Gần đến Tết, lại có biểu tình chống việc bầu cử bị Việt Minh thao túng. Xung đột với cảnh sát thường xảy ra, gây thương tích cho dân chúng.

Ngoài ra những cuộc xung đột bằng bạo lực luôn luôn diễn ra về ban đêm hay tại các khu vắng vẻ. Tỉnh thoảng có việc một anh em mất tích hay bị bắt cóc, tăng thêm bầu không khí căng thẳng.

Chúng tôi nếu có việc phải ra ngoài phố cũng rất cẩn thận, trông trước trông sau, phải đi hai ba người, có khi phải đeo súng.

3. Đấu tranh trong hội trường

Mặt trận này diễn ra hòa bình nhưng rất trọng yếu và không kém gay go. Trong các cuộc hội họp liên tịch các đảng phái để bàn về đoàn kết và hợp tác chống Pháp, thường có những tranh luận kịch liệt; vì phái nào cũng muốn tranh lấy ưu thế cho mình.

Tôi là một đại biểu của Việt Nam quốc dân Đảng, cùng với anh Nguyễn Tường Long, Chu Bá Phượng, và sau có cả anh Vũ Hồng Khanh, Nguyễn Tường Tam (Nhất Linh), Nghiêm Kế Tổ... Bên Việt Nam Cách Mệnh Đồng Hướng Hội có cả cụ Nguyễn Hải Thần, anh Tạ Nguyên Hối... Phía Việt Minh có Hồ Chí Minh, Phạm Văn Đồng, Võ Nguyên Giáp, Dương Đức Hiền, v.v... Lúc đầu, có mấy bữa tiệc long trọng, thịnh soạn, và có các tướng Trung Hoa tham dự. Kết quả, cũng ra được một bản thông cáo chung và bản tuyên

ngôn của Chính Phủ Liên Hiệp (bản này tôi có phần soạn thảo). Gay gắt nhất là phân chia các bộ, phải chia chác cho đều, và hắc húa nhất là vấn đề quốc kỳ, quốc ca, và đặc biệt là việc thống nhất võ trang các đảng phái, không sao giải quyết được vì không ai chịu ai.

Trên thực tế, việc đoàn kết và thành lập Chính Phủ Liên Hiệp chỉ là "đồng sàng dị mộng", là một kế hoãn binh. Chỉ ba tháng sau đó, là hai bên đã phá luật và đánh lẫn nhau.

3. Tại các địa phương trên toàn quốc:

Ở đây không thể kể được hết tình thế các đảng bộ và chiến khu -- nơi có võ trang. Chỉ biết rằng Trung Ương đảng bộ ngày nào cũng nhận được nhiều điện cáo cấp từ các nơi về, yêu cầu tăng việc về người, về súng, về phương tiện. Ban Chấp Hành Trung Ương tuy đã gắng hết sức mình, nhưng tình hình thực tế quá ư khó khăn, làm sao có thể giải quyết nổi? Đã đến lúc phải có một chương trình hành động quyết liệt để thoát khỏi bế tắc.

4. Vấn đề ăn Tết, một Tết cách mệnh

Ngày Tết năm đó đã tới trong hoàn cảnh nguy nan, khấn trương như trên đã tả. Cộng sản, quân Pháp như hai con beo đờng ngồi rình mò phe quốc gia.

Dân Hà Nội cũng vẫn sửa soạn ăn Tết. Mặc dầu trời lạnh, lấm tấm mưa, dân chúng vẫn đi mua sắm, bánh chưng, hoa đào, thủy tiên, pháo, nhưng vẻ rộn rịp kém xa năm ngoái. Một luồng không khí ưu lự, bất trắc đè lên cả thành phố Hà Nội.

Dù khó khăn thế nào, ban lãnh đạo vẫn quyết định, cố gắng để anh em trong các trụ sở, không về được nhà hay ở ngoại quốc về, được qua một ngày Tết tương đối ấm cúng, đầy đủ.

Ban tài vụ trích một số tiền trong công quỹ ra, một số thân hữu tự nguyện góp ít nhiều. Thế là đủ để mua đồ ăn, hoa quả, mứt kẹo cần thiết. Từ chiều ba mươi trở đi, trừ cất đặt bảo vệ an ninh chặt chẽ, tất cả đều được nghỉ Tết.

Dù là trong ưu lự, nguy hiểm, nhưng đây lại là một cái Tết trang nghiêm, hào hứng nhất từ trước tới nay, một cái Tết không bình thường, với sự hội mặt của nhiều chiến sĩ già có, trẻ có, từ bốn phương đến.

Tôi được dự vào bữa cơm thân mật tối 30 tại trụ sở Trung Ương ở phố Đỗ Hữu Vị. Tiện đây xin nói thêm là căn nhà tôi ở ngay sát bên đó, chỉ cách một ngõ con. Cùng ở chung với tôi, ở dưới nhà, có hai anh Nguyễn Gia Trí, và anh Phan Huy Đán (sau đổi tên là Phan Quang Đán, từng giữ chức vụ cao ở miền Nam).

Một bàn thờ Tổ Quốc nghiêm trang được đặt ở giữa, với bức họa lớn của đảng trưởng Nguyễn Thái Học. Đèn nền sáng choang, khói hương nghi ngút, tạo nên một bầu không khí trang trọng. Anh Vũ Hồng Khanh, và anh Nguyễn Tường Tam đọc lời chúc Tết, mong qua sự chiến đấu đẫm máu, mọi anh em đều sẽ được sống tại quê hương trong an bình, tự do và hạnh phúc.

Các anh em xếp hàng lên làm lễ bái bàn thờ Tổ Quốc và nghiêng mình tưởng niệm những anh hùng liệt sĩ đã hy sinh. Mọi người đồng thanh cất tiếng hát bài "Việt Nam, Minh Châu Trời Đông". Nhiều người xúc động, rưng rưng nước mắt trong giờ phút cuối năm này.

Bữa cơm trừ tịch hôm nay cũng gọi là đầy đủ. Có đủ giò, chả, chân giò, bánh chưng, kẹo mứt. Mỗi mâm lại thêm một chai rượu trắng Văn Điển, cho có chút say sưa.

Chúng tôi thức mãi tới giao thừa, giữa tiếng pháo nổ, rồi mới bịn rịn chia tay.

Một đêm 30 Tết như vậy, trong đời người ta chắc chẳng có bao nhiêu, mà thỉnh thoảng nghe thấy tiếng súng nổ, gần hay xa.

Sáng hôm sau, mồng một Tết, tòa báo được nghỉ một hôm. Ai nấy được ngủ trưa một chút, rồi trở dậy theo lệ thường để chúc Tết lẫn nhau, với ly trà sen. Gần trưa, có mấy anh Nhất Linh, Nghiêm Kế Tổ, Xuân Tùng đến "xông đất". Hàn huyên một hồi rồi lại bắt tay vào công việc.

Những ngày ấm vui hiếm có chẳng được bao lâu. Thời thế đã cấp bách lắm rồi. Dù có cái gọi là "Chính phủ Liên Hiệp", nhưng tất cả mọi nơi đều gặp áp lực, đe dọa.

Quân Trung Hoa rục rịch rút về nước để đối phó với Hồng Quân của Mao Trạch Đông. Quân Pháp cũng đương sửa soạn để đổ bộ lên miền Bắc, thay cho quân Tưởng Giới Thạch.

Không bao lâu sau, một số anh em trong Trung Ương – trong đó có tôi – được phái lên chiến khu để củng cố và tăng cường lực lượng. Từ đó, là những ngày vật lộn liên miên. Thất bại về quân sự, sự đàn áp toàn diện của Việt Minh đối với các đảng phái quốc gia, một số anh em phải lánh sang ngoại quốc. Bao nhiêu hy sinh, lưu lạc, với kết cục là toàn dân tộc bị hãm vào một cảnh đen tối kéo dài đến tận bây giờ.

Nguyễn Tường Bách

Tháng giêng năm 1999

Ngàn Thương

*Thương em chỉ dáng người thôi
Đoan trang trong nắng bồi hồi trong anh
Thương thêm mái tóc em xanh
Xóa dài như thể lạnh tanh nước ghềnh...*

*Thương hoài nét mặt không quên
Lỡ ai có thấy là hèn cả đời
Thương nè khuôn mặt tròn tươi
Mịn màng đôi má mịn ơi là mịn.*

*Thương nhiều mày đậm giăng ngang
Sớm chiều bay bổng trên hàng mi em
Thương sao đôi mắt đẹp ghê
Tròn xoe như hởi, buồn thê như chào.*

*Thương dùm chiếc mũ đang cao
Thon thon một chỗ cho bao cái nhìn
Thương thâm môi đỏ em xinh
Buồn vui anh biết anh xin số đề.*

*Thương rồi cái miệng hay nhe
Hàm răng có dịp để khoe với đời
Thương còn hai lỗ tai thôi
Như con tim nhỏ xẻ đôi tựa đều.*

*Thương em chẳng được bao nhiêu
Có chăng cũng chỉ vài điều đó nha
Thương quá thương nữa thì là
Đôi chân dong dỏng lưa là như nhau.*

*Thương hơn thương nhất là đầu
Bàn tay năm ngón như râu chuối ngà
Lỡ rồi thương tiếp đi nha
Lotion em thích nước hoa em dùng.*

*Thương thương nhớ nhớ nhưng nhưng
Anh mang nhưng nhớ rải cùng biển đông...
Thương thêm một tí được không
Anh xin tí nữa để đong thật đầy.*

*Mai này dứt nợ xuôi tay
Anh đem thương nhớ lên xây thiên đường...
Đã đầy biển cả ngàn thương
Cho đầy luôn nhé ngàn thương trên cùng.*

Một Kẻ Hấp Hối

04/09/98 12:30am

t ù y b ú t cho nhỏ N. N.

Năm tháng dần trôi... lá rụng hoa tàn... thắm thoát đã ba mùa xuân đi và rồi hoa xuân lại nở. Cái lạnh Cali đêm nay làm ta nhớ Nhỏ. Tháng ngày xưa cũ chợt quay về làm tim ta ray rức... Nhỏ ơi, có phải trong cuộc sống của ta thiếu một cái gì đó, một cái gì như thực như hư, để rồi kỷ niệm cứ như mũi dao nhọn đâm vào tim ta trong những đêm đông lạnh giá? Lạnh, phải, tiết trời lạnh lắm, nhưng sao sánh bằng cái lạnh phát xuất từ trong ta. Nơi ta ở không có tuyết, nhưng nỗi cô đơn đã bị đóng băng đặc quánh nơi góc sâu thẳm của tâm hồn.

Từng đợt gió nhẹ thoảng qua mang cái lạnh buốt da năm nào như đang kéo về... Cổ họng như nghẹn lại... Cảm giác ấy thật khó chịu... Không còn nén được nữa... ta chợt khóc òa như một đứa trẻ... Khi máy bay cất cánh lúc 1 giờ khuya ngày 03 tháng 05 năm 1995 là khi ta chấm dứt "kiếp trước" để bắt đầu "kiếp sau". Cái giây phút "chuyển kiếp" luôn làm tâm ta xao động mỗi khi nghĩ đến. Sài Gòn trong đêm đã chìm khuất sau lưng ta. Ta rời bỏ tất cả. Chân ta như hồng khỏi mặt đất, lơ lửng, không biết sau này một đời người "hai kiếp" sẽ ra sao. Một lần ra đi, không biết bao giờ ta mới trở lại. Hành trang vô giá là khối kỷ niệm mà ta đánh đổi bằng thời gian, tiếng cười, và cả những giọt nước mắt. Còn đây là chiếc áo dài lụa trắng mang huy hiệu trường Marie Curie đánh dấu năm đầu

tiên ta mặc áo dài, và cũng là năm cuối cùng nơi quê nhà của cô nữ sinh lớp 10 ngày nào.

Kỷ niệm của ta không bị vùi vào quên lãng, mà chúng cứ như được nhân lên theo tháng ngày. Bất cứ việc gì đều có thể làm ta liên tưởng về ngày xưa. Khoác hờ áo sơ mi bên ngoài chiếc T-shirt và quần jeans, sao ta cảm thấy như tiếc nuối màu áo dài trắng tha thướt trong gió sớm sương mai năm nào. Chiếc cặp da ôm trước ngực là cả bầu trời vô tư mơ mộng, nhưng hôm nay chỉ còn là chiếc "ba lô" nặng tập

sách sau lưng... Thời gian trôi, mái tóc dài luôn được buông xõa ôm gọn đôi bờ vai nhỏ đã không còn, thay vào đó là một đầu tóc tém gọn. Chắc Nhỏ ngạc nhiên lắm phải không, vì hôm xưa, mặc ai nói gì ta không bao giờ chịu cắt tóc ngắn cả.

Ta đã thay đổi? Phải, ta thay đổi để trốn tránh dĩ vãng, một dĩ vãng thật hoàn mỹ làm ta đau lòng khi nghĩ đến. Đã một lần ta không cầm được giọt nước mắt lặng lẽ rơi trên má khi đi ngang qua khu thương mại đang đóng cửa vì phải sửa sang lại. Chỉ vì ta nghĩ

đến chiều 30 Tết bên ấy, mọi gian hàng đóng cửa, người người quây quần, nhộn nhịp chuẩn bị đón Xuân. Cho dù ta thay đổi, ta có thể làm người đời nghĩ ta là một con bé cứng cỏi trong xã hội, chứ ta không thể lừa dối được bản thân ta, một tâm hồn yếu đuối sống với kỷ niệm để tìm điểm tựa nhìn hướng tương lai.

Nhỏ có biết đã một dạo ta rụt rè, không dám lướt mắt qua những bài thơ, hoặc truyện ngắn trong mấy tờ báo của sinh viên. Ta sợ ta sẽ khóc. Ta không dám đặt bút gởi dòng tâm sự qua vãn thư lỗi nhịp như ngày nào. Ta sợ ta sẽ buồn. Ta không dám... ta sợ ta sẽ nhớ những chiều Chủ Nhật ta và nhỏ lang thang nơi nhà sách Nguyễn Huệ và Xuân Thu. Nhớ những đêm mình huyền thuyên đủ chuyện ngay trước sân nhà, cho đến khi một trong hai đứa bắt đầu ngáp, thì đứa kia mới chạy về nhà. Ta không dám... không dám... chỉ vì ta sợ vị mặn của nước mắt. Nhưng thật trở trêu thay, chính khi ta muốn tìm quên, ta lại khơi dậy nỗi nhớ ray rức khôn nguôi...

Xuân qua. Hạ tàn. Thu đến. Đông đi. Xuân lại về. Ta lại chìm đắm vào giấc mơ đầy màu sắc của những chiều dạo chợ hoa ở Nguyễn Huệ dịp cuối năm. Ta thích mua những chậu cúc kim có hoa li ti, và những cây tắc say quả chường ngay trước cửa nhà. Hay hòa vào dòng người đông đúc ở chợ Bến Thành để chọn những cành hoa lay-ơn trắng và đỏ về cắm nơi bàn thờ. Tết năm nào, Nhỏ thức suốt đêm canh nồi bánh tét với ta. Đêm đó, Nhỏ không có nói nhiều, Nhỏ giúp ta canh chừng lửa, nhưng có lúc ta thấy Nhỏ chảy nước mắt. Ta không biết vì khó hay vì Nhỏ buồn ngủ, mà ta thì cứ nói từ chuyện này sang chuyện khác, sợ Nhỏ mà ngủ gục thì mình ta làm sao thức được.

Nhỏ có biết, từ ngày "chuyển kiếp" đến nay, những người bạn chỉ để cho ta nói "Hi!, Hello!" thì có rất nhiều, nhưng ta không tìm được một tình bạn đúng nghĩa nào cả. Họ hời hợt lắm. Họ niềm nở khi họ cần ta. Họ lạnh nhạt coi ta như dư thừa khi ta không giúp được họ. Ngày tháng qua, ta quen dần lối sống "Mỹ" đó. Chính kỷ niệm đã sưởi ấm ta trong những đêm đối diện với bức tường, mình ta và chiếc bóng. Nhỏ biết không, giờ nghĩ lại ta càng thấy mình ngổ ngẩn. Ta sống trong sự lẫn lộn giữa quá khứ và hiện tại. Có lần người bạn hỏi bên Việt Nam ta ở đâu, ta thản nhiên trả lời: "...đi qua trường Hà Huy Tập, rẽ trái đường Lê Quang Định, rồi quẹo phải đường Huỳnh Đình Hai... đi thẳng gặp ngay Brookhust..." Ta chợt thấy mĩa mai cho sự sống bị dồn ép giữa "hai kiếp."

Đã ba năm qua, và mùa Xuân thứ tư sắp về rồi đó Nhỏ. Ta không còn trốn tránh, che đậy quá khứ. Ta chấp nhận hiện tại nơi đất Mỹ, quê hương thứ hai của ta. Trong cuộc sống ai mà không gặp phải những bất trắc khôn lường, và ta đã nhận ra rằng ta không thể nương tựa ở bất cứ ai. Có một câu ngạn ngữ: "Nương tựa vào bức tường, bức tường sẽ đổ,

nương tựa vào cành cây, cành cây sẽ gãy, nương tựa vào người, con người sẽ chết." Nên ta chỉ nên nương tựa vào chính bản thân mình. Ước có một ngày ta sẽ được "nhất tâm bất loạn", "vô tâm thanh tịnh" bằng phương châm: "Việc qua rồi chẳng nhớ. Việc chưa đến chẳng lo. Việc hiện tại chớ đem lòng vọng tưởng." Nhưng biết đến khi nào ta mới làm được điều đó, khi vọng niệm cứ tiếp tục dấy lên trong tư tưởng. Chuyện học, chuyện làm, chuyện gia đình, và Nhỏ. Bao nhiêu cánh thư lần lượt gởi đi, nhưng tháng năm đã mài mòn niềm hy vọng nhận được thư của Nhỏ. Ta không biết Nhỏ đang ở nơi đâu? Nhỏ như thế nào? Nhỏ có còn nhớ tới ta không? Hay là... Ta không biết. Ta không dám nghĩ tới nữa. Không khí yên lặng quá... Ta nằm im, nghe ngóng... tiếng gió mạnh làm lá cây xào xạt, chắc những cánh hoa đang rơi lả tả trong màn đêm. Xin ngọn gió nào vô tình mang dòng tâm sự thoáng qua tai Nhỏ, và thầm thì: "Ta nhớ Nhỏ, Nguyễn Nguyệt."

Hồng Gia

Một – Một Chín Chín Chín.

những kỷ niệm về ngày

VALENTINE

Y Nguyên thực hiện

Tình Yêu, tự ngàn xưa cho tới ngày nay, vẫn là đề tài tốn nhiều giấy mực. Và dường như, chẳng bao giờ có một định nghĩa thống nhất về tình yêu. Ngày lễ Valentine, ngày lễ của tình yêu, cũng đến với mỗi người một cách khác nhau. Có khi thật đẹp, cũng có khi thật... "khủng khiếp", nhưng bao giờ, cũng là một kỷ niệm đáng nhớ. Hãy nghe, các bạn sinh viên trả lời một câu hỏi của Y Nguyên trong mùa Valentine năm nay.

“Bạn có thể chia sẻ một kỷ niệm khó quên của bạn (đẹp hoặc cũng có thể không được có duyên cho mấy) trong dịp lễ Valentine?”

1. Bích Ngọc – UCLA

— Mình cùng "người ta" đi ăn tối ở một tiệm ăn Pháp, dưới đèn cây, vừa ăn vừa thưởng thức tiếng đàn piano. Mình thích một chút.... lãng mạn mà.

2.Thu Hiền – UCLA

— Vừa mở cửa, "hắn" đã đứng sừng sững ở đấy và chìa bó bông hồng ra tặng. Nhận bó bông mà.... run thím mồ! Lũ bạn cùng phòng được dịp tra tấn lý lịch "người ta" suốt buổi.

3.Thành Nguyễn – USC

— Tiệm hoa đông người quá nên bị.... trễ hẹn. Phải mất hơn nửa tiếng.... năn nỉ nàng mới chịu tha.

4. Nhật Nam – Cali

— Thiên hạ đất bạn gái đi chơi còn mình thì nằm nhà. Nghĩ về nàng, mơ về nàng, làm thơ về nàng, nhưng không dám... đem hoa tặng nàng. Muốn nói với nàng một lời nhưng không dám ngỏ. Nàng vẫn hồn nhiên... Có lẽ mình không còn cơ hội nữa...

5. Thu Thủy – UCI

— Em hả, chưa có bồ thì làm gì có chuyện để kể đâu chứ!

6.Anh Tuấn – Pháp

— Buồn! Mình ở bên này Thái Bình Dương, nàng ở bên kia Thái Bình Dương mà. Chỉ order hoa và điện thoại về cho nàng thôi. Nhưng điện thoại thì không thể nào nói hết lời được!

7. Phan Thanh Toàn – UCI

— Dắt nàng lên Orange Hill uống café. Toàn đã gọi reserve chỗ trước đó mấy ngày rồi chứ không thì có lên tới nơi cũng phải quay về vì ngày đó bà con kéo nhau lên đó đông lắm! Ngày đó ai cũng khoái lãng mạn nên kéo nhau lên đó ngồi đốt lửa, uống café hay cocktail, nhìn xuống phố đêm....

8. Nguyễn Huy Vincent – UCLA

— Nàng đợi có candle-lit dinner hoặc leo đồi ngắm trăng, nhưng không reserve kịp để lên Orange Hill nên đành ghé ngang một nhà hàng ngang rạp hát AMC ở Long Beach. Cái nhà

hàng ác hơn ác đức! Ỉ ờ ng lễ Valentine nên mặc tình chém đẹp. Đồ ăn thì lạt nhách lạt nhèo, bàn ghế kè sát bên nhau như ăn trong cafeteria. Mình đang thủ thủ với người yêu bên này thì nghe bàn kè bên cười khúc khích... thiệt mất hứng. Cả đêm hai đứa im re như có chiến tranh lạnh...! Giờ nghĩ đến cái ngày này mà nổi da gà!

9. Một cô bé – UCI

— Đang đứng trước library chờ nhỏ bạn thì thấy một anh chàng kia ăn mặc bảnh bao đang ôm bó bông nhìn hơi quen quen. Khi nhìn thấy em đang đứng, anh ta có vẻ mừng rỡ. Sau đó anh đảo mắt một vòng nhìn xung quanh lần nữa rồi ôm bó bông từ từ bước lại... phía em. Tim em đập loạn xạ và cảm thấy vui vui. Em nghĩ thầm: "Lẽ nào anh ta ôm bông tới tặng mình?" rồi nghĩ sẵn cách để đối phó. Em sẽ trả lời "Tui không quen biết anh, nên tui không thể nhận bông của anh được" hay "anh là ai mà sao dám tặng bông tới tui". Anh ta cất giọng hỏi: "Chào cô bé, cô bé đứng ở đây lâu chưa?" Chà, mảnh lời làm quen đây! "Mới được khoảng 20 phút hà, có chi không?" Em hồi hộp trả lời. Anh ta bập bẹ y như đứa con nít mới học nói tập nói từng tiếng một: "Tui đem... bông.... tặng cho... cô bé... (Em giật mình và cảm thấy run run), anh ta

tiếp tục bập bẹ ".....tóc dài, mang mắt kính, ốm ốm người.. đợi....đứng ở đây đợi tui..... tui.. hẹn cổ 3 giờ nhưng....bị kẹt xe... tui...trễ 15 phút....."

10. Trương Hoàng Bảo Thư – Louisville

Well, năm ngoái là một năm mà vui buồn lẫn lộn. Valentine đi qua một cách hờ hững nhất mà Thư không ngờ được, nhưng dù sao đi nữa vẫn là những kỷ niệm mà mình vẫn mang trong cuộc đời cho dù nó nhạt nhẽo.

Có một lần Thư cảm thấy thương nhất là năm đầu tiên bước vào college, những tháng ngày mà phải nói là chưa biết valentine nó ngọt ngào cỡ nào, chắc là như chocolate, tại vì người ta tặng nhau chocolate đó mà, but anyway có một bình hoa ngọc lan màu trắng hiện diện ngay giữa nhà khi Thư vừa bước vào cửa, chẳng biết đến từ đâu nhưng chỉ biết một điều là tặng mình đó mà. Thời gian trôi qua, mấy năm trời rồi chẳng có cơ hội gặp lại nhưng chỉ muốn nói một lời là Thank you mặc dầu Thư đã nhận bình hoa bốn năm về trước mà chưa một lời cảm ơn.

11. Jake Võ -LBCC

Hồi còn học trong high school mình chưa biết lái xe nên phải đón xe bus đến gặp người yêu ở điểm hẹn. Bước lên xe bus đó là một điều lằm lở! Tay mình đang cầm một chùm bong bóng 4-5 cái, trong túi áo có chiếc nhẫn trái tim mình đã tốn công lựa cả tháng trời. Khi len lối qua mấy hàng ghế, hai cái bong bóng bị đè quá sức nên bể. Còn chiếc nhẫn cũng không cẩn mà bỏ đâu mất tiêu. Thoát khỏi cái xe bus thì quà Valentine tặng cho cô ấy chỉ còn vụn vụn lại có 2 cái bong bóng... xẹp.

12. Cát, Hùng, Thành – UCI

Có người yêu đâu mà dốt đi chơi! Tụi này cả đám kéo nhau... đi uỳnh bi-da cả buổi tối. Nhớ tới mà.. hic hic... tủi thân mình! Thôi thì đành tuyên dương "Chủ nghĩa độc thân" vậy!

HÃY VỮNG TIN VÀO LỊCH SỬ DÂN TỘC

(Trích từ bài thuyết trình do tác giả trình bày trước tập thể sinh viên tại tiểu bang Massachusetts Hoa Kỳ 22-11-98)

Trần Trung Đạo

Ai cũng biết tuổi trẻ là tương lai. Khi nói về tuổi trẻ, chúng ta thường nói đến tuổi của sức sống tràn đầy, tuổi của khai phóng và sáng tạo. Khi nhận xét về tuổi trẻ, chúng ta thường nghĩ đến những mặt tích cực và lạc quan. Tuy nhiên trong phạm vi bài thuyết trình này và trước một cử tọa phần đông là các bạn sinh viên trẻ, tôi xin tạm gác những ước ao và hy vọng qua một bên, thay vào đó, tôi xin trình bày một vài mặt khác của tuổi trẻ Việt Nam như vừa để nói lên một thực tế và cũng vừa là một thách thức đối với các bạn để các bạn tìm cách vượt qua và vươn lên.

Có rất nhiều đánh giá khác nhau về tuổi trẻ Việt Nam, trong cũng như ngoài nước trong suốt 23 năm qua. Nhìn chung đó là những đánh giá không mấy tích cực. Với tuổi trẻ trong nước, chúng tôi xin trích dẫn hai quan điểm, từ một người cầm bút và từ một thanh niên. Nhà văn miền Bắc Dương Thu Hương nhận định như sau đây về tuổi trẻ trong nước: "Tuổi trẻ không còn lý tưởng, họ đang lao vào cuộc sống thác loạn và xem đó như là cách trả thù cho những thế hệ cha ông đã lừa gạt họ." Lý tưởng mà nhà văn Dương Thu Hương muốn nói có lẽ là lý tưởng Cộng Sản hơn là lý tưởng Quốc Gia Dân Tộc và tuổi trẻ mà nhà văn Dương Thu Hương muốn nói đây là tuổi trẻ miền Bắc, thế hệ đã bị đảng nhử bằng chiếc bánh vẽ độc lập, tự do, hòa bình, thống nhất để rồi

bị đẩy vào vũng lầy chiến tranh, nghèo đói, tham nhũng, thối nát. Đối với tuổi trẻ sinh ra và lớn lên ở miền Nam, nhà báo quen thuộc về các vấn đề Việt Nam, ông Andrew Lam của tờ San Jose Mercury trong số ra ngày 25 tháng 5 năm 1998 trích lời của một thanh niên tên là Tuấn tuyên bố với ông ta trong thời gian ông đến Việt Nam làm phóng sự rằng: "Chúng tôi bị lừa gạt. Trước đây, tôi biết chủ nghĩa Cộng Sản là sai khi tôi phải học thuộc lòng lý thuyết

Mác nhưng không biết tại sao mình phải học. Khi Việt Nam mở cửa, tôi có được dịp xem ti-vi, đọc báo và qua đó tôi ý thức rằng những quốc gia khác giàu có biết bao nhiêu, phim ảnh của họ làm đẹp biết bao nhiêu, con người họ cũng đẹp đẽ biết bao nhiêu. Nhìn lại Việt Nam, tôi cảm thấy buồn. Đừng nói chỉ là Mỹ, ngay cả Thái Lan, Đại Hàn, Mã Lai cũng hơn Việt Nam quá xa. Việt Nam không có gì để nói, để khoe khoang và giới thiệu. Việt Nam

chỉ là một quốc gia bị lãng quên trong nghèo đói."

Từ hai nhận xét trên, chúng ta thấy rằng tuổi trẻ hai miền đều bất mãn chế độ. Tuy nhiên, dù bất mãn, tuổi trẻ Việt Nam trong nước, từ Bắc đến Nam, đã có những thái độ và phản ứng tiêu cực trước những áp bức chính trị và những bất công xã hội. Thay vì đứng lên đập đổ chính quyền Cộng Sản, thay vì biểu tình xuống đường chống đối, họ đã sống trong lãng quên bằng những cuộc đua xe gắn máy bạt mạng, bằng cuộc sống buông thả, sa đọa, trụy lạc. Còn tại hải ngoại thì sao? Chúng tôi thiết nghĩ không cần phải dẫn chứng từ sách vở nào hay từ nhân vật nào khác. Chúng ta phải thẳng thắn thừa nhận rằng, cho đến nay, tuổi trẻ hải ngoại chưa phải là lực lượng chủ động trong các sinh hoạt chính trị, đấu tranh vì tự do, vì dân chủ và nhân quyền của dân tộc Việt Nam. Một số rất ít anh chị tạm gọi là tương đối còn trẻ đang có những hoạt động liên hệ trực tiếp đến cộng đồng người Việt, có thể đếm trên đầu ngón tay. Ngoài ra, một số các nhóm trẻ khắp các nơi như Đoàn Thanh Niên Phan Bội Châu ở California, Tổ Chức Dân Chủ Việt Nam ở Đức, Nhóm Diễn Dàn trước đây ở Tiệp Khắc, Về Nguồn Foundation ở Tennessee v.v. Tổng Hội

Sinh Viên Việt Nam Paris, Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Úc Châu, Tổng Hội Sinh Viên Nam Cali, Bắc Cali và khoảng hơn chục Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại các tiểu bang lớn. Nhìn chung, các phong trào và tổ chức trẻ, có tổ chức chặt chẽ và hoạt động năng nổ tại hải ngoại kể ra thì nghe nhiều nhưng thực tế còn quá ít so với lực lượng đông đảo của khối chuyên gia trẻ, thanh niên, sinh viên Việt Nam tại hải ngoại. Hoạt động của các cá nhân và phong trào trẻ chưa đáp ứng một phần dù rất nhỏ so với nhu cầu của cộng đồng người Việt cũng như lịch sử dân tộc đang đặt ra cho thế hệ họ.

Trong giới hạn của bài này, chúng tôi không thể đưa ra và phân tích tất cả, dĩ nhiên là rất nhiều, những lý do chính dẫn đến sự xa cách giữa lịch sử và tuổi trẻ v.v.. Chúng tôi chỉ nhân cơ hội này để nhắc đến một lý do, thoạt trông rất bình thường nhưng ít ai đặt nặng đúng mức, đó là lý do tuổi trẻ Việt Nam không thuộc sử Việt Nam. Chúng tôi tin rằng không phải các cô chú sinh viên Việt Nam nào lớn lên tại hải ngoại cũng biết Tôn Thất Đạm, Lương Ngọc Quyến, Ký Con, Phạm Hồng Thái là ai.

Việc không thuộc sử dẫn đến câu hỏi "tôi là ai", dẫn đến việc thiếu niềm tin

vào sức sống và sự trường tồn của giòng giống Việt Nam, dẫn đến những cái nhìn thiếu cận về tương lai đất nước. Lo những cái không đáng lo, sợ những điều không đáng sợ. Không lo những cái đáng lo, không sợ những điều đáng sợ. Do đó trước khi nói đến chuyện làm lịch sử, trước khi nói đến chuyện đời non lấp bể, đội đá vá trời, xin các bạn hãy trở lại làm một công việc căn bản nhất và đơn giản nhất là ngồi xuống và cùng nhau học sử Việt Nam.

Trong những ngày này, chúng ta thường nghe đến những cụm từ "nỗi đau của dân tộc Việt Nam", "căn bệnh Việt Nam", "cuộc chiến tranh Việt Nam", "tính tự ti mặc cảm Việt Nam" nhưng rất ít khi nghe "niềm tự hào Việt Nam". Trong một diễn văn đọc tại Hội Nghị Nhân Quyền tại Mạc Tư Khoa vào năm 1992, một cô gái Việt Nam, làm cả hội trường xúc động khi cô nói lên tấm lòng của một người con gái Việt Nam mong có một ngày được nhận mình là người Việt Nam mà không mặc cảm. Đó cũng là tâm trạng chung và rất thực tế của nhiều người và nhiều thế hệ, nhất là các thế hệ trẻ, khi đứng trước cảnh lầm than của xứ sở. Tâm trạng đó không phải là sai về mặt kinh tế nhưng khi nhìn từ góc độ văn hóa và lịch sử, đó là một tâm trạng bi quan và tiêu cực. Tại sao phải mơ có một ngày nào đó mới dám thừa nhận là người Việt Nam mà không phải ngay bây giờ. Chẳng lẽ vì Cộng Sản đang cưỡng chiếm quê hương chúng ta nên chúng ta không thể tự nhận mình là người Việt Nam hay sao? Chẳng lẽ vì Việt Nam là một trong những quốc gia nghèo nhất thế giới nên chúng ta không dám nhận mình là người Việt Nam hay sao? Chẳng lẽ chúng ta đang lưu vong trên đất khách quê người nên chúng ta cho rằng mình là những người vô tổ quốc hay sao? Tội lỗi làm cho đất nước Việt Nam lầm than, điều đứng là tội lỗi của Cộng Sản, nhưng trong tim của mỗi người Việt, dải giang sơn gấm vóc kia bao giờ cũng là đất nước của người

Việt Nam. Nhìn vào lịch sử không phải chỉ nhìn vào hoàn cảnh chúng ta đang sống mà thôi nhưng còn nhìn lại hàng nghìn năm trước và nhìn xa vào hàng nghìn năm sau.

Chúng ta không may mắn sinh ra trong một gia đình nghèo và sống dưới căn nhà dột nát nhưng không phải vì thế mà chúng ta cảm thấy nhục nhã, cảm thấy mặc cảm. Chúng ta, trái lại, luôn hãnh diện với gia phong và huyết thống của mình. Nếu các bạn cho rằng gia phong huyết thống không đổi được chén cơm, không may được chiếc áo, điều đó không đúng. Gia phong và huyết thống là gì? Gia phong huyết thống của đại gia đình Việt Nam là màu da chúng ta đang có, là chiếc áo dài các em đang mặc, là tiếng nói mà các em đang gọi nhau, là ca dao, là truyện Kiều, là lá trầu trái cau, là nụ cười của trẻ thơ và cả tiếng khóc đau lòng của mẹ. Gia phong huyết thống không những nuôi lớn chúng ta mà còn trao cho chúng ta cả cuộc đời và tương lai đầy hy vọng. Gia phong và huyết thống mà chúng ta đang có hôm nay đã tích lũy và kế thừa từ nhiều nghìn năm trước, là tổng hợp bao tinh hoa của nhiều thế hệ Việt Nam đi trước.

Lịch sử là vũ khí, là hành trang căn bản trong hành trình tranh đấu cho tự do dân chủ, cũng như để xây dựng đất nước sau này. Lịch sử là niềm tin. Niềm tin không thể mua bán. Niềm tin không thể nghe theo. Niềm tin không thể giả dối. Mỗi chúng ta phải tạo

dựng niềm tin cho chính mình bằng suy nghĩ và cảm nhận của cá nhân mình. Những người nhắm mắt làm theo, nhắm mắt đi theo không bao giờ đi trọn con đường được. Họ chỉ có thể đi trên những đoạn đường bằng phẳng không gai góc, nhưng một khi có ghềnh thác hiểm nguy họ sẽ là những người đầu tiên vấp té và bỏ cuộc. Niềm tin là tự nguyện. Không ai cho chúng ta vay mượn niềm tin cả. Lịch sử cho thấy mọi sự vay mượn đều dẫn đến lệ thuộc. Lệ thuộc vật chất thì còn có thể thoát ra nhưng lệ thuộc niềm tin, lệ thuộc tinh thần sẽ dẫn đến nô lệ, vong thân, rất khó mà thoát ra được.

Tại sao Phạm Hồng Thái phải nhảy xuống sông Châu Giang tự tử? Tại sao các tướng Nguyễn Khoa Nam, Lê Văn Hưng phải tự sát? Không phải vì các vị đó sợ hãi, không phải vì các vị đó chỉ biết căm thù, cũng không phải chỉ vì các vị đó can đảm hơn người khác nhưng quan trọng nhất, bởi vì các vị đó đã có một niềm tin quá lớn vào sự trường tồn của dân tộc, niềm tin đó lớn hơn cả mạng sống của chính họ. Muốn xây dựng niềm tin không có cách gì hay hơn là học sử.

Đảng Cộng Sản Việt Nam, đã lợi dụng lòng yêu nước của dân tộc Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống thực dân, để rồi cuối cùng chiếm lấy đất nước, áp đặt ý thức hệ vong bản lên trên đầu trên cổ nhân dân Việt Nam, xích hóa cả dân tộc Việt Nam chúng ta. Câu khẩu hiệu

"Yêu nước là yêu chủ nghĩa xã hội" mà các em thường học trong trường trung học hay đại học Cộng Sản khi còn ở trong nước là câu tuyên truyền láo khoét và mâu thuẫn bởi vì Dân Tộc và Cộng Sản không thể cùng tồn tại và hệ ý thức Dân Tộc và hệ ý thức Cộng Sản là hai hệ ý thức mâu thuẫn có tính chất phủ định lẫn nhau.

Nói lên những điều tiêu cực không có nghĩa là tôi bi quan về tuổi trẻ. Nói những điều tiêu cực không có nghĩa là tôi đánh giá thấp vai trò của tuổi trẻ hay phủ nhận các đóng góp của tuổi trẻ trong sinh hoạt cộng đồng hay trong các nỗ lực đấu tranh vì dân sinh dân chủ cho đồng bào trong nước. Chúng tôi chỉ mong các bạn trẻ nhìn vào vấn đề từ thực tế, tìm hiểu và giải quyết vấn đề từ căn bản cũng như biết mình là ai, đang đứng đâu và nên làm gì trước những khổ đau đang đè lên sinh mệnh dân tộc.

Mỗi thế hệ có một nhiệm vụ phải hoàn thành. Nhưng dù không hoàn thành vẫn phải nhường lại con đường cho các thế hệ trẻ tiến lên. Các thế hệ trẻ dù muốn hay không muốn cũng phải nhận lãnh trách nhiệm của mình trước lịch sử. Đất nước Việt Nam là của các em. Tương lai Việt Nam có được vinh quang hay phải tiếp tục chịu đựng lầm than tủi nhục cũng là từ hành động của các em. Đứng trước giai đoạn đầy bóng tối của đất nước hiện nay, nhiệm vụ của các em đã trở thành một thử thách lớn lao. Để đi hết con đường khó khăn trước mắt mỗi người phải tự thắp sáng niềm tin dân tộc trong lòng mình. Mỗi người chúng ta phải tự xây dựng cho mình một ý thức dân tộc vững chắc nhằm chống lại mọi ý thức hệ vong bản, phi dân tộc khác. Ý thức dân tộc đó không phải tìm đâu xa lạ, tìm đâu khác hơn là trong sử sách Việt Nam. Mong rằng tại đây và ngay bây giờ, các bạn trẻ Việt Nam tại hải ngoại hãy cùng nhau đẩy lên phong trào học sử Việt Nam.

Cành Mai Viễn Xứ

Sầu lên châu nhỏ duềnh thương
Cành Mai Viễn Xứ bên đường trở hoa
Tiếng chuông Hoài Vọng ngân nga
Mây mờ núi nhớ nhạt nhòa dáng xuân

Sương mai ướt áo phong trần
Cánh chim Ly Khách trầm luân biển đời
Hoàng Lan lả cánh bên đời
Nắng mai e thẹn bồi hồi tiết xuân

Pháo xuân nước nở xa gần
Hồn quê hé nụ trên cành Hoa Thơ
Đường về rêu phủ sương mờ
Lối mòn khuất nẻo đôi bờ mưa rơi

Hương sâu nhè nhẹ lên khơi
Mưa trên lá nhớ giữa đời biển dâu
Sáng nay hoa nở bên cầu
Sóng đời xô dạt, cánh sầu tả tơi

Giong thuyền vớt cánh hoa rơi
Một đời biệt xứ bên trời viễn du

Phi Khanh (Ca Xuân Kỷ Mão)

Có Một Mùa Xuân

Có một mùa Xuân ngập nắng vàng,
Ngàn mai rực rỡ đón xuân sang,
Áo gấm, áo hoa, hòa khói pháo,
Ai ngờ phút chốc biến khói nhang.

Có một mùa Xuân, súng nổ vang,
Đất mẹ, quê cha, nổi kinh hoàng,
Ai mất, xác trần phơi rào kềm,
Ai còn, thân trụ chốn rừng hoang.

Có một mùa Xuân tuyết chưa tan,
Mênh mông, lộng lộng, mắt ngút ngàn,
Một chút tấm lòng bỗng dưng lạnh,
Hay là chưa phải lúc xuân sang?

Có một mùa Xuân dựng cờ vàng,
Hàng hàng, lớp lớp, hát ca vang,
Xuôi về nẻo cũ xây đất tổ,
Bấy giờ mới thật đón xuân sang!!!

Hồng Nghi

Giếng Nước Năm Xưa

Tôi còn nhớ cảm giác vừa hồi hộp vừa thích thú khi lên mẹ ra vọc nước trong giếng ở sân trước. Làn nước trong vắt mát rười rượi mơn man bàn tay tôi xóa tan cơn nóng bức của những buổi trưa hè. Tôi thường nghịch ngợm quây mạnh tay để bọt nước trắng xóa văng tung tóe, ướt cả một khoảng sân, ướt đầm tóc tai và tạo thành nhiều đốm sao sấm mầu trên bức tường vôi. Tôi thích ngắm muôn mảng ánh sáng rập rình chao lượn trên mặt nước, hòa nhập rồi lại tách rời, nhịp nhàng như một vũ khúc. Những làn sóng lăn tăn lan dần ra tứ phía, lan rộng mãi đến khi mặt nước bình lặng lại lung linh phản chiếu bóng tôi. Có những buổi, sau khi đã chán với trò nheo mắt, bủ môi, thè lưỡi trêu ghẹo bóng mình, tôi bắc ghế ngồi bên bờ giếng và thả hồn mơ mộng theo câu chuyện cổ tích bà thường kể. Cơn gió thoảng qua mang hơi nước mát rượi thấm vào từng thớ thịt thường ru tôi vào cơn mộng đẹp với nàng tiên cá tóc xỏa dài tha thướt, chàng hoàng tử cóc, nàng công chúa kiến, hoàng tử ếch, công chúa cá,... Vô hình chung, giếng nước đã trở thành một người bạn của riêng tôi suốt thời thơ ấu. Và cũng như những giấc mộng con nít vu vơ, giếng nước không còn hiện hữu nữa khi nền sân được tu sửa và nâng cao lên. Tôi đã buồn, đã khóc, và rồi cũng đã nguôi ngoai nhưng hình ảnh cùng bao kỷ niệm bên bờ giếng ngày xưa vẫn còn đó trong ký ức của tôi...

Tứ Diễm – Jan. 19, 1999

CHÚT NHỚ

Hồng Gia

Mong Manh

Vy quay trở về Tiểu Sài Gòn...

Nàng hòa vào dòng người qua lại... băng khuâng nhìn quanh. Những khung cảnh quen thuộc làm tim Vy se thắt, và tâm nàng xao động một nỗi bàng hoàng. Hình như đa số những biến chuyển lớn trong đời bắt đầu khi nàng bước chân đến đây. Vào một sớm đầu Xuân, như trong cơn mơ hồ, nàng nhìn thấy chiếc màn nhung đỏ buông rủ im lìm đang được kéo lên. Đâu đây tiếng nhạc êm đềm, du dương và một cô gái vô tư đang đùa giỡn với sóng nước... bỗng từ đâu kéo tới những đợt sóng gập đứ đội, nền trời sấm chớp, và màn sương khuya lạnh công bao trùm trên vạn vật...

...

Một ngày...

Cảm giác rạo rực, nóng bỏng chạy dọc trong thân thể Hoàng. Anh không tự chủ được, từ từ cúi xuống. Vy cố chống cự yếu ớt khi làn hơi thở của anh miên man trên ngón cổ. Bàn tay anh mơn trớn lên làn da thịt nõn nà của cô bé Vy trong lần sinh nhật tròn 21 tuổi. Mắt khép nhẹ, và hơi thở của Vy dồn dập:

— Hoàng..

— Vy..

Vòng tay đam mê, bờ vai rắn chắc đón mời Vy ngã vào như một định mệnh không thể chống trả. Hoàng ghì mạnh thân thể mảnh mai, quyến rũ... bờ môi ướt mọng, run run như chờ đợi, như chào đón... Đêm thần tiên với người yêu, Vy đã không còn nhớ đến những gì chung quanh mình...

Vy nằm dài trên giường nghe ngóng tiếng động, và sự đổi thay ghê gớm từ đêm qua đã in dấu trong tâm hồn và thân xác. Nhìn những tia nắng xuyên qua cửa sổ vẽ những vạch dài trên tấm đệm với gối chần bừa bộn... Vy bàng hoàng. Nỗi bất an trong Vy lớn dần. Bỗng dưng nàng nghĩ về gia đình, về mẹ, về những chuỗi ngày sắp tới. Tâm tư rối bời chỉ một đầu óc trống rỗng. Mẹ bây giờ đang làm gì? Ba như thế nào? Có lẽ đang nhớ và lo cho Vy lắm... Sự xuất hiện của Hoàng nơi ngưỡng cửa làm những giọt nước mắt lăn dài ẩm đôi má của Vy, đôi má đã nhuộm mang hơi lạnh của buổi sương sớm. Vy thổn thức khóc. Vy khóc. Vy níu chặt Hoàng như sợ Hoàng sẽ tan vào mây khói. Nàng nhớ gia đình, họ sẽ nhìn nàng bằng ánh mắt trách móc, thất vọng, hay họ sẽ im lặng tha thứ cho sự liều lĩnh của nàng, và trách bản thân họ đã làm sai điều gì khiến cho Vy đến ngày hôm nay. Nếu họ không trách Vy càng làm lương tâm Vy thêm ray rứt. Vy đang sống giữa hạnh phúc và đau đớn. Chỉ một đêm, Vy đánh đổi cuộc sống hồn nhiên, vô tư ngày nào để yêu và được yêu...

— Vy, em đừng khóc nữa. Có anh đây, anh sẽ lo cho em. Sau khi anh học xong,

anh sẽ cưới em. Anh muốn đám cưới chúng mình phải thật là trang trọng, không thể làm qua loa được. Anh sẽ vừa học vừa làm, dành dụm cưới em. Mình thương nhau đó không phải là tội lỗi, em có hiểu không? Em đừng buồn. Tin ở anh, em nha.

Hoàng choàng tay qua vai ôm Vy, làn hơi thở ấm áp luôn vào trong tóc.

Mắt Vy nhắm chiu nhìn vào khoảng không trước mặt. Vy biết Hoàng ở thật gần. Vy thấy mình được che chở, bảo bọc. Vy thầm nghĩ trong đời nàng sẽ có Hoàng kề cận mãi mãi. Hoàng im lặng lắng nghe hơi thở Vy đều đều.

Vy cảm thấy an tâm bên Hoàng. Sau những ngày dẫn vật, suy nghĩ, toan tính cách đối phó mọi khó khăn có thể xảy đến, mỗi ngày khi tan trường Vy đều lái xe đến nhà Hoàng. Ngoài gia đình, Hoàng là người tình, người bạn duy nhất bên cạnh nàng. Xa lộ 405 không còn xa lạ đối với Vy nữa. Nàng đi đi về về. Hai mươi lăm dặm trong nửa tiếng đồng hồ thật là quen thuộc, nàng chỉ cần nhìn hai bên đường là có thể đoán còn bao nhiêu phút thì sẽ gặp được người yêu. Họ quấn quít bên nhau. Hoàng giúp Vy học, và cùng sống những ngày đầm ấm.

Vy sống trong niềm hạnh phúc tốt đỉnh, sống những ngày mà suốt đời nàng vẫn sẽ nhớ mãi hoài như một vết hằn êm ái. Đẳng đẳng 11 tháng, vỏ bánh xe không biết đã quay bao nhiêu vòng để mài mòn trên xa lộ 405. Bao nhiêu lần Vy tưởng chừng mình như tan đi, như vụn sống dậy, và sự dẫn vật khi phải che dấu gia đình.

...

Rồi một ngày...

Rèm mi khép hờ, Vy để mặc cho dòng nước mắt lặng lẽ rơi. Vị mặn mặn thấm qua bờ môi, len vào buồng tim làm Vy đau nhói. Một cơn gió thoảng qua vô tình làm tóc nàng bay. Anh vén những sợi tóc lòa xòa trên trán, lau nhẹ nước mắt và tìm tay Vy thật ấm:

— Vy, anh đã làm gì cho em buồn? Không lẽ anh chưa đáng được nghe tâm sự, và chia sẻ cùng với em chăng? -...

— Vy! Vy!!!

Vy mở mắt nhìn vào khoảng không gian đang đắm chìm trong màn đêm. Những giọt buồn đọng nơi khúc mắt chỉ chờ trào tuôn. Khẽ luồn tay vào dòng tóc đen mượt, anh mang những ưu tư vơi vơi hòa vào dòng suy nghĩ của nàng:

— Sau khi anh chuyển trường đi học xa, gia đình anh sẽ dọn qua Washington... Cho dù đi đâu, anh cũng sẽ trở về với em. Mỗi dịp lễ anh sẽ về. Em biết là anh thương em mà, phải không? Mình có thể nói chuyện qua điện thoại, hay IRC. Một năm nay, anh rất là lơ là việc học, và nhất là kỳ thi MCAT vừa qua... nhưng anh sẽ cố gắng học thật cao. Lấy bằng M.D. rồi, mình sẽ có một tương lai sung túc.

— ...

Anh buông lỏng bàn tay Vy, và gác tay lên trán. Nằm tựa trên phiến ngực rộng của anh, Vy theo dõi từng nhịp tim, tiếng thở, và... anh cố nén tiếng thở dài. Anh thì thầm bên tai Vy sao trầm ấm quá:

— Anh cứ chần chờ chưa nộp đơn đi các trường vì anh đắn đo suy nghĩ. Anh cũng không muốn xa em. Dù chỉ xa em có hai ngày là anh đã muốn đi tìm em. Anh nhớ em lắm... Anh biết một khi anh trút hết sức lo cho sự nghiệp, anh sẽ không có thời gian lo cho em. Khi anh vào *grad school*, có khi anh phải canh chừng mấy thí nghiệm thì anh sẽ không có về nhà. Mấy cái thí nghiệm này mà làm sai, phải học lại thêm mấy năm nữa đó...

Sự im lặng bao trùm. Bao nhiêu thư dày cộm của các trường y khoa từ các tiểu bang, Arkansas, Florida, Pennsylvania, Michigan, Philadelphia,... nhét đầy trong ngăn kéo. Anh không màng đụng đến chúng, còn những cái được mở là do ba của anh. Ông ấy muốn anh điền đơn và gửi đi... Làm

sao Vy có thể nói với anh là Vy không muốn anh xa rời nàng... Không thể ích kỷ đến thế, Vy phải tôn trọng quyết định của anh ấy. Anh muốn học thật cao, có một chỗ đứng vững chắc trong xã hội. Không thể bắt anh vì nàng mà phải hy sinh cái lý tưởng anh đã nuôi nấng bao năm. Có thể anh vì nàng để rồi sau này anh phải ray rứt. Nếu vậy Vy sẽ mang nặng tội lỗi. Không, không được, Vy phải giúp anh ấy làm tròn bổn phận làm con, và hoàn thành ước mơ của anh ấy. Năm năm. Anh sẽ không ở gần Vy trong năm năm. Và anh muốn Vy hứa sẽ chờ anh về trong năm năm. Làm sao Vy nén được nỗi buồn cho anh an tâm. Vy thầm khẩn sao cho đất trời dừng mãi một vòng quay, cho đêm nay sẽ không vào dĩ vãng. Làm sao nàng có thể sống thật vui vẻ với anh trong những ngày này? Làm sao và làm sao trong năm năm... hàng loạt những câu hỏi làm sao cứ hiện lên trong đầu nàng. Có lần anh ấy hỏi: "Có bao giờ sau khi anh học xong, anh thấy em ngồi trong xe với người khác không?" Vy buông một tiếng: "Không!" Vy sẽ không chấp nhận người đàn ông thứ hai trong cuộc sống của nàng. Tâm hồn và, tấm thân này là của anh ấy.

Vy lấy ngón tay trở về chạy vòng theo khuôn mặt, đường vành môi, chiếc sống mũi thẳng và cao, lướt qua rèm mi đen... Nàng chợt giật mình vì ngón tay thấm ướt dòng nước âm ỉ từ nơi khóe mắt. Vy chợt khóc òa và nhận ra rằng mình thương anh hơn bao giờ hết. Đêm ấy nằm thao thức, Vy không biết mình sẽ ra sao trong những ngày sắp tới. Vy thiếp đi trong sự băng khuâng ngậm ngùi.

...

Rồi một ngày...

— Ngoại ơi, con đi nha Ngoại. Ngoại ráng giữ gìn sức khỏe, con sẽ viết thư, và dịp lễ con sẽ về thăm Ngoại và gia đình. Ngoại nhớ uống thuốc đầy đủ, học xong con sẽ về ở cạnh Ngoại luôn.

Bà ngồi trên giường. Những đường gân xanh ẩn hiện dưới lớp da đồi mồi, cùng bệnh tật làm bà ngày càng yếu. Đôi mắt không còn linh động, bà chậm chạp đưa cánh tay khằng khiu ôm anh. Anh quỳ xuống.

— Con đi... mau về thăm Ngoại, không biết Ngoại có còn sống được đến ngày thấy con thành công trở về hay không?...

Những nếp nhăn hằn theo năm tháng, bà nhắm nghiền mắt lại, ghi anh vào lòng. Bà sợ sẽ không còn sức chờ gặp anh sau lần chia ly này nữa.

Bà Lâm và đứa em gái đang loay hoay lo bữa cơm chiều...

Hình như mắt anh cay cay. Lặng im cúi đầu không nói. Bà Lâm cắn chặt vành môi, đôi mắt nheo lại. Vì chỉ một lời nói buông ra khỏi vành môi, bà sẽ bật khóc. Anh choàng tay ôm mẹ:

— Con sẽ không phụ lòng Ba Má đâu. Ráng giữ gìn sức khỏe con sẽ trở về mỗi dịp lễ mà. Má cười lên đi má.

Bà Lâm gượng cười, lau vội dòng nước mắt lặng lẽ tuôn:

— Ba Má biết mà. Con đi cẩn thận.

Ông Lâm một mình ngồi nơi phòng khách, nhìn đứa con trai lớn sắp sửa đi xa.. Ông không khóc. Nhìn mắt ông lại đăm chiêu nghĩ ngợi, Vy biết ông ấy buồn lắm.

Ánh mắt gượng cười, những câu nói rời rạc trong bữa cơm. Dù biết anh đi rồi sẽ về, mừng cho anh sẽ có một tương lai thành công, nhưng không ai dấu được nỗi buồn trong giờ phút này.

...

Bà Ngoại sức yếu không ra phi trường tiễn anh. Anh ôm má, siết chặt ba, nhẩn nhủ đứa em phụ lo cho gia đình. Một ngày qua, Vy như một chiếc bóng âm thầm sau lưng anh. Chỉ thầm cầu mong anh sớm học thành tài về sống gần gia đình, và... nàng. Anh quay sang ôm Vy chặt cứng. Anh nói anh yêu Vy. Cố nén tiếng nấc, Vy nhắm

mắt hít một hơi dài. Khí trời lạnh xen lẫn mùi da thịt đàn ông khiến nàng như tê dại trong khoảnh khắc. "Em chúc anh thành công. Em chờ anh...anh..." Nàng lạc giọng, lời nói không thoát ra khỏi bờ môi lạnh cóng. Buông anh ra, Vy như hụt hẫng, chơi vơi...

Học xong lớp mùa Xuân năm đó, vì Vy không muốn mẹ thấy nàng buồn, lại lo lắng, hỏi han, có lẽ nàng sẽ nói thật, lúc đó... nàng không dám nghĩ đến nữa, nên nàng đã rời xa gia đình. Vy chọn sống ở thành phố Los Angeles, nơi đã in bóng thời hoa mộng. Vừa học, vừa làm, thờ ơ với mọi chàng trai, nàng muốn sống trong yên bình. Nàng tin tưởng tuyệt đối nơi anh, không hề để mẹ biết sự thật. Không than van, nàng một mình chịu trách nhiệm về hành động của mình, và hy vọng ngày anh về sẽ không còn xa nữa. Giờ đây xa lộ 405 lại dẫn nàng về thăm mẹ, nhìn đứa con gái phải lái xe đường xa, bà hay trách, thành phố Los đã cướp mất đứa con gái độc nhất của bà. Mỗi khi nghe nói vậy, Vy chỉ biết quay mặt đi, tránh chạm phải ánh mắt lo âu của mẹ, và nàng nói lảng qua chuyện khác.

Hai tay khoanh lại, cuộn mình trong chiếc jacket anh tặng ngày nào, Vy lang thang trên đường phố. Tiếng gió rít bên tai, cái lạnh thấu xương trong buổi sớm mai làm tay chân nàng lạnh cóng. Vy co ro bước đi, bước đi nhìn về đẹp đầu Xuân của khu Tiểu Sài Gòn... Đã từ lâu Vy không còn liên lạc với gia đình anh ấy bên Washington. Vy không còn nổi rạo rức trông ngóng tin anh. Vy không còn là con bé 20, 21 thắt hai bím tóc yêu anh ngày nào. Đếm theo bước thời gian trôi, hình như mùa Xuân thứ năm của lời hứa năm nào đã lùi xa trong dĩ vãng. Nhưng tiếng gió sáng nay đã khơi dậy trong tâm hồn cảm giác năm nào tưởng đã lắng chìm trong tiềm thức... Lại hy vọng, một hy vọng hão huyền, mong manh...

Hồng Gia

10 tháng 1 năm 1999

Tiếng Lòng

Ta tu mãi nhưng chẳng thành chánh quả
Bởi ta còn vất vả với tình yêu
Trái tim ta còn lãng mạn thật nhiều
Dang lạc bước phiêu du trong tình ái

Này em ơi! hoa lòng xin hãy hái
Giữ trong tim hương nhụy ngọt đầu đời
Xin giữ gìn như giữ lấy tình tôi
Va À xin giữ những lời thơ yêu dấu

Này em ơi tiếng lòng ta có thấu
Chỉ có em người yêu dấu mà thôi
Trái tim tôi phút chốc đập liên hồi
Tôi lo sợ tiếng lòng xa xôi quá

Nguyễn Hoàng Sơn

California 1/15/98

Tình Nhân Khúc

Này đây ngày lễ Tình Nhân
Đông qua, xuân đến băng khuâng cõi lòng
Trách người chẳng đợi, chẳng trông
Đò sang sông tím còn mong nổi gì?

Ngày xưa cách một lối đi
Ai ngu ngơ chết mỗi khi mình cười?!?
Bây giờ cách biệt với người
Nhắm tay đếm đã hơn mười con trăng...

Biết lòng còn có bán khoản?
Lễ Tình Nhân đến hoa dâng đâu rồi?
Ngày xưa hồng thắm tim tôi
Nay cành xa lá, hoa rời vì đâu?

Hiến chương ta viết tình sâu
Giữa đêm thâu có giọt châu nhỏ dài
Hỏi lòng còn nhớ đến ai?
Sao mắt cay... vẫn cay hoài... mắt ơi!
Dẫu rằng nước mắt đầy vơi
Làm sao ngăn được duyên trời đây anh?
Tình xưa nay đã thôi xanh
Tiếc làm chi giấc mộng lành vỡ tan
Thì thôi mình hết dẫu dan
Chúc anh tròn những mộng vàng anh mang
Lễ Tình Nhân – bước lang thang
Một vành khăn tím đội tang tình đầu!
Bằng Lăng

Bài Thơ Ngày Sinh Nhật

Thêm một tuổi có gì lạ không hở
Tóc có dài đủ... thắt bím con con?
Thùy mị ra, hay cứ thế vẫn còn
mãi hồng nhành lang thang tìm chỗ nghịch.

Chắc trong cặp út đi được mấy bịch
khoai chiên giòn, kẹo đậu phộng, ô mai
Phải chờ chỗ để cất chiếc trâm ca
và thời son, hay phấn hoa đây nhỉ?

Lớn thiệt rồi, nói năng nhớ suy nghĩ!
Giữ gìn lời, chớ phát biểu lung tung
Kẻo bà la, mẹ mắng, "Con nhỏ khùng
xí xọn ghê! Lo toàn chuyện vợ vẫn."

Biết đâu chừng bớt được tật thơ thần
ngắm mây trời, làm thi sĩ cỏ cây,
Siêng học hơn, hay vẫn bị chị rầy
khi xét bài thấy... eo ôi.. trổng ngỗng!

Thêm một tuổi, chắc người ta sẽ hồng
còn sót lại tánh... còn nít nữa đâu?!?...
"Người lớn ơi!" Lung linh nến muôn màu
Thổi tắt đi! Mừng nhỏ vui sinh nhật!

Cỏ Tím (10/16/98)

WOMEN, *and* MEN, *a n d* *d a t i n g*

Finding love has got to be one of the most written about topics, especially among women, although both sexes should benefit from the insights revealed in this article. Some single friends told me that they have given up on love because of their extremely busy schedules and/or because they are tired of playing its games. I don't believe romance can ever be excluded from one's life. The need for companionship as human as eating and drinking, and whatever your priority in life may be, you can always benefit from knowing more about the art of dating. In this article we wish to maximize your chance of finding love by providing some dating do's and don'ts. First, the don'ts.

DON'T FORM PREMATURE EXPECTATIONS

You may find love in the dating process but don't automatically assume that the guy you're seeing is the ONE. You should try to find out early on if the person is sharing your goal. Women often fall into this trap and get hurt when the relationship doesn't turn out the way they expected. There are three common pitfalls that result from having premature expectations for a guy.

Not everybody you click with is looking for the same thing you are.

This is a mistake that can lead to a lot of disappointments. You meet someone you like. You go on dates. You like him even more. You think about him all the time, picture you and him being a couple, picture him as a husband, the father to your super-model-material, genius children in the mansion with the view of Laguna Beach that his and your six-figure incomes would buy. What you don't know is that all he may have in mind is just someone to accompany him on the evenings out on the town or an occasional weekend.

So how do you find out? This is easy. This is the type of question that you can ask after the first two or three dates. I would prefer to wait until after the third date because many people don't last three dates. And by the fourth date, you and he would hopefully be comfortable enough to share something personal. The question can be direct but casual in tone such as 'Are you looking for a permanent relationship down the road or just casual dating?'. If the answer is not what you want to hear, then at least you have a friend, that is if he also wants to be a friend. You haven't lost anything.

However, what if you are looking for a 'more than friend' now but a serious relationship later and he's looking for the same, does that mean you're a couple? Not even. This leads to the next pitfall:

Until you are exclusive, he's not your boyfriend.

Start out just enjoying his company and what he has to offer to you, be it dinner, movies, flowers, beanie babies (not real ones, just yet anyway). Don't expect more and don't feel obligated to do his laundry, babysit his dog, or worst, have sex, and/or getting emotional about the relationship. At this point, you are finding out if he's someone you would like to have in your life. This means that while you can be affectionate with him, keep your eyes open and your head clear. He's not yours nor you his. Don't expect presents on your birthday, valentine, or Christmas. However, use these as a measure of how he feels about you. While you don't expect a birthday present after two months of being together, you would expect one after six months of uninterrupted dating. If the relationship doesn't progress beyond the first-date stage, i.e. dinner and movies after six months, then it's probably time to move on. If you still like to see him, then treat him as he does you. Be his perpetual first-date and don't give more than you feel comfortable to give. Remember during this time, you are free to see other people if the opportunities present themselves.

During this stage, keep the relationship light and noncommittal. Dave, a 34-year old friend of mine was once seeing a 30 year-old woman, Chris. They had been going out for a month and a half. One night Dave was on a date with another woman and had invited his date back to his apartment. Well, Chris called and when she found out Dave was with another woman, she hung up on him and wouldn't speak to him again. This story illustrates that the woman, Chris, somehow thought that she and Dave were exclusive even though they've never discussed it and a month and a half is too short of

a time period to even think that you already found the right person. The moral of the story is, no matter what you think about the relationship, you must put him into the picture. If he doesn't act like you're his girlfriend, then you aren't. When in doubt, ask.

Until you're exclusive you are not his girlfriend

This is the flip side of the previous pitfall designed to protect you from the "desperados" who are out to get any women. Now I know that we women like to meet someone who adores us and worships the ground we walk on but he has to be the right person. A woman must keep her standards in mind and that includes not only how the guys treat you but who the guy is, that is what you want. For instance, if you want someone who is physically fit and/or emotionally stable, someone who don't meet those requirements will not do no matter how nice he treats you.

You are not obliged to lie to him about seeing other people. You are not obliged to buy him a present just because he bought you one nor make chicken soup for him when he has

a cold. It takes time to get to know someone. Let him know if you're not ready. If he's a nice person whose company you enjoy, then say so, and be sure to explain to him that you want to get to know him better before making the decision to be a couple.

DON'T BE JEALOUS

A little jealousy is flattering but at any stage of a relationship, it's a turnoff. At the early stage of dating, it is seen as a sign of insecurity and neediness. Some women use this as a manipulating tool rather than out of sheer neediness. This realization, according to Craig, "made me feel less of a stud and more of a moron" Jealousy at this stage, while there's no commitment or promise, makes a guy feel trapped. It also lowers a woman's "market value" in his eyes considerably. A guy would tend to think that she was banking way too much after seeing each other for only a month. Inquisition on his whereabouts or who he's with raises his defenses and he becomes very wary. But if a woman is more relaxed and nonchalant, then he would more comfortable and may even tell her about his activities without her.

DON'T PLAY HARD TO GET, BE HARD TO GET

Besides avoiding false expectations, women should keep their options open. This is because men take women who are too easily available for granted. Few of us are so saintly that we appreciate those who treat us well all the time. Men like to think that they've earned what they've got and you should let it be known that you're well worth the effort. This means you should have a life that is not based on his existence. This means that you don't plan your time around him. Say you were seeing the man of your dream. It was Thursday and you hadn't heard from him. Your girlfriend called and asked you to a girl's night out on Saturday. You agreed. Then he called to make a date for the same time. Should you cancel on your girlfriend? I would advice not. Why? Not because your girlfriend would buy you dinner or cause your toes to curl or your bells to jingle like he would but because he needs to know that you have plans that are not contingent on his. He doesn't call you? Call your friends. Go out with them. Go out with that brat of a little brother, that whiny little sister (well, maybe not), your cat, dog, whatever. Be busy. He will appreciate you more when he knows that you take time from your busy schedule for him. On the other hand, he also needs to be appreciated

DO THANK HIM

Men, like women, want to feel appreciated. Men even more so. They like to think that they are capable. It's genetically predisposed in the male species. When he takes you out, show your appreciation. Compliment him on the great restaurant or movie he selected. When he talks about how he saves his company a million dollars a year by recycling computer diskettes, tell him it's amazing how corporate America ever survived all these

decades without him. Just kidding. You would actually need to give sincere compliments. After all, if you took someone out and tried to give them a good time, wouldn't you expect them to be nice to you? But what if he makes a mistake?

DO FORGIVE

A guy appreciates a woman who knows how to accept an apology, who knows what can be unforgivable and what can be dismissed. The majority of the things guys are guilty of are out of sheer ignorance. As my friend Craig puts it, "I'm learning that women like to communicate everything. If they love you, they let you know. If they hate you, they let you know. Men seem to approach it with less empathy and insight. They don't like confrontation. It's a stupid male trait. I used to think that if I ignored a girl she would forget that we had a date. Nothing could be more wrong. This girl never forgot. However, when I called, she would be very upset at first but eventually would forgive my unenlightened behavior. When we finally saw each other again, it was as if nothing happened. She looked as pretty as ever in her spaghetti strap dress and beaming at the sight of me. She made me feel comfortable again and I appreciated the fact that she

knew my shortcomings and still gave me another chance."

DO WORK ON THE ATTRACTIVENESS FACTOR

And last but not least, be a Femme Fatale. This includes looking good, smelling good, sounding good and a few other traits that are a little hard to pinpoint but my friend Craig would like to illustrate this with the description of a very special woman who, at one time, had him wrapped around her little finger.

So how did she do it?. Her attractiveness was greater than the sum of her parts. I've given it some thought and as usual, it's not simple. She exuded sex and vulnerability at the same time. What's funny is that at least consciously, I didn't notice her PA (physical attractiveness) that much until after she penetrated my defenses. Funny, but her scent got to me first. She was wearing a fragrance called Escape, mixed with her personal chemistry, got close to her and zing!...it about put me on the floor.

It was a temporary response but powerful. She was first significantly attractive to me because she so admired me and responded to some mentoring about spiritual things I was doing (I

was leading a group that she was a part of). She was (in retrospect) an ace at flirting, great with her eyes and words. It felt so good that this person hung on every word I said; and if I suggested anything...she did it and it worked. I felt so effective and valued that I wanted to do more. Relating this to my main emotional needs: Conversation, An Attractive Spouse, Admiration She cracked me open through Admiration and Conversation, then one day I suddenly noticed how lovely she was.

She knows what her best physical traits are and shows them off. Eyes (never without perfect makeup), narrow waist (flatteringly clingy), nice curves in butt and legs (short skirts of course). She told me later that she decided to go to modeling school to learn how to look and act more beautiful and refined. They even taught her how to walk.

Yikes!! It worked! It's a little thing I suppose....but men are absolutely WIRED for sight and my love KNEW that and taught herself to be a virtuoso with her assets. She used her voice so beautifully too. Modulated like a pro. The whole package made her sometimes literally stop traffic. And she was older, 39 and nowhere near perfection in many of her traits. It's definitely learnable. Heck, I pretty good at this stuff now. She taught me a lot. I've applied it to the way I dress and speak and make eye contact, use my voice and it WORKS. Mixing a little sexuality in the way a woman comes across overcomes many imperfections. There was a woman here at work who was almost chubby but exuded such a confidence and sexuality that I found her quite attractive. This sounds all so superficial, but it all starts with attitude and believing that you are attractive and figuring out how to express it in a way you are comfortable with. And with the understanding that men are wired for sight and sex and not being embarrassed to play on that. This takes me to the next topic.

So I think this girl is a hottie, but does this mean I want to take her home to Mom?

The PA factor is important but does that mean that when I meet a good-looking chic, I see instant wife? No. All I could think at the time is what she would look like under that dress. Crude but true. You see, Testosterone does funny things to a guy. Blame it on the hormones. I was sitting across from her at Morton's, trying to be a gentleman and keeping my eyes above her neck and on the dinner menu but my mind was running wild with images of her in Victoria Secret's Valentine specials. Thùy Dương is sultry with her soft brown hair and olive complexion. Her eyes were dark and the soft lighting in the restaurant added light and shadow in just the right places, playing up the shine in her hair, the depth of her eyes. So I thought about well, you got the picture. Anyway, the point I'm trying to make is that

when a guy sees a good looking woman, sometimes he sees wife, sometimes he just sees a good time. Mostly a good time. At this stage, the guy is in auto-pilot. He's operating under instinct and not intellect. That's why it would be wise for a girl not to mistake his interest as something more serious than just an invitation to get to know each other better. There is much bonding that needs to take place and it's more complicated than just how she looks. At some point, I would probably narrow down to a few women that I connect with on an emotional level. It's the whole package like I mentioned in the previous section. And even then, there would still be many things to discover about each other as we go on our way to commitment but that's a long and complicated process that I can't fully explain in the scope of this article.

HAPPY DATING!

Knowing how to relate to the opposite sex during this early stage can make it easier for you to proceed to the next stage, of forming a more serious relationship and it can prevent unrealistic expectations that can lead to disappointments if those expectations aren't met. It also provides a rough guideline for determining your involvement so you don't get hurt unnecessarily. We wish you a happy Valentine's Day.

Đông Lan

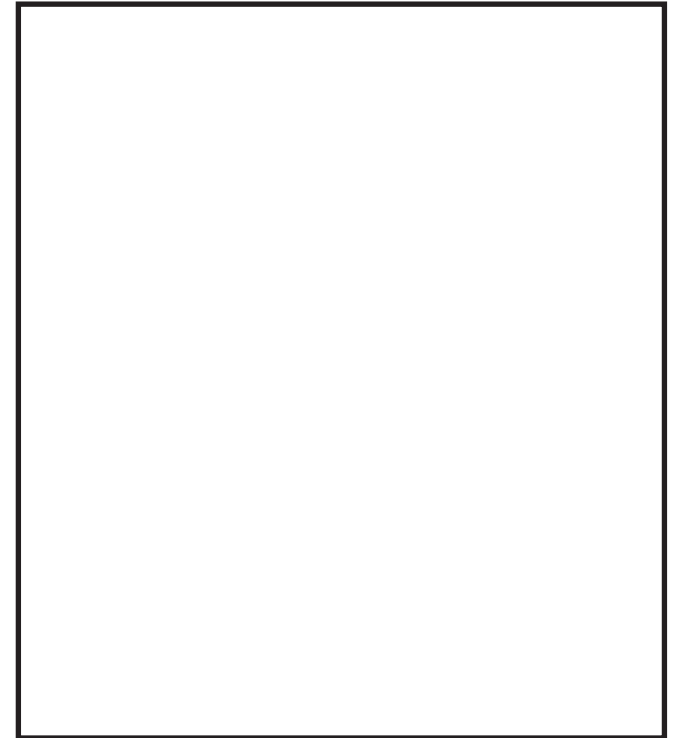

những nhánh hồ nước khô

Tử Hạ – UCI

Cơn gió đầu mùa nghịch ngợm kéo nhau lùa qua bức rèm trắng giăng trên cửa sổ. Tôi khẽ rùng mình, hơi rút đầu vào cổ áo, đưa mắt nhìn dáo dác chung quanh căn nhà. Quả là nhà con gái có khác, mọi thứ trang trí trong nhà cũng gọn ghẽ, nhu mì hơn. Thế mà lũ bạn dám hù tôi rằng Em kên kiệu và lạnh lẽo, chắc hẳn gia đình Em cũng vậy. Rõ là lũ lão khoét.

Chúng đâu được cơ hội như tôi bây giờ: ngồi chễm chệ trên chiếc ghế sofa ở nhà Em, nơi mà tôi đoán chắc người đẹp của tôi đã từng nằm vùi để xem phim bộ tối tối, để rồi cái hơi ngọt ngào trong chăn mà Em đã đắp được lưu lại trong không khí và cuối cùng đã đổi dạng trở thành một cảm giác ấm áp, đủ làm cho tôi ngây ngất tự nãy giờ. Lạy Chúa, Mô Phậ! Tuy rằng nó không nóng bỏng như cái nắng nhiệt tình của mùa hè Texas, cũng chẳng có lạnh căm căm bằng vùng hàn đới Alaska, vậy cơ sao nãy giờ da gà da vịt không biết ở đâu rủ đến, chen chúc, lấn áp lẫn nhau để mà có cơ hội mọc tú tán trên người con như thế này? Từ nhỏ đến lớn tôi vẫn thường đâm đầu vào những cuộc đánh lộn tay đôi, cười nhạo báng vào những cuốn phim kinh dị, chết đi sống lại sau những tuần thi final học búa, để rồi bây giờ lại run lập cập khi bước vào nhà con gái à? Kỳ cục! Phải mạnh dạn lên chứ! Bộ mình là ăn trộm hay sao? Mình có "appointment" với Em đang hoành cơ mà. Có lẽ so ra với những lần hẹn gặp nhau ở trường, buổi hẹn hôm nay đánh dấu một bước tiến quan trọng cho cuộc tình ô mai... sắp mọc rễ của tôi -- YESSSS! Tôi được quyền đến rước Em tại nhà cơ đây!!! Biết bao nhiêu trai tráng trong trường mà Em lại chọn mình đến để ra mắt ba má thì chắc chắn mình cũng phải có gì đặc biệt ghê lắm chứ. Tôi khoái chí, sửa lại tư thế ngồi, nhếch chút mép lên cười hãnh diện: Ủa! Mình là kẻ may mắn! Thật chả bù mấy tháng trước lúc mới quen Em, đem bài tập đến cho Em mượn mà tôi chỉ được

đứng ở ngoài cửa để đợi Em, rồi lại âm thầm ra về, ôm mộng mơ vào giấc ngủ...

"Xin lỗi nha! Bắt Vinh chờ nãy giờ!" Giọng Em réo rắt bên tai. Tôi giật mình quay lại nhìn Em một cách ngỡ ngàng. Em thật giản dị, nhưng kiêu sa trong chiếc áo sơ mi trắng và váy màu beige dài chấm gót. Tay cầm ly nước đá, Em nhoẻn miệng cười thoáng chút mắc cỡ.

Đầu đã hẹn trước với Em là mình sẽ đến nhà lúc 5 giờ chiều, thế mà nãy giờ chờ người đẹp sửa soạn cũng gần một tiếng. Em nở lòng để mặc tôi thiến toát mồ hôi hột ở phòng khách một mình. Thế mà khi nghe Em hỏi, bản tánh ga lăng không biết đã được tôi ăn cắp từ ai, bùng dậy như chực sẵn. Tôi xua tay, "Oh, hông sao đâu! Quỳnh có bạn chuyện gì thì cứ đi làm đi! Vinh quen... chờ rồi!" Sực nhớ trên tay mình còn đang ôm bó hoa hồng đỏ to tướng và chú gấu nhồi bông kháu khỉnh với hàng chữ thêu "Be my Valentine", tôi trịnh trọng trao cho Em, "Happy Valentines!" Và tôi nhỏ giọng xuống, "And happy three months anniversary!"

Quỳnh đưa tay đỡ bó hoa hồng một cách nâng niu, miệng cười thích thú, "Oh, thank you anh! This is so sweet! Quỳnh tưởng anh đâu có nhớ ngày kỷ niệm mình quen nhau đâu chứ!" Em nhíu mày, "Bó hoa này đem phơi khô thì tuyệt anh nhé!" Tôi gật đầu cười đồng ý tuy chưa hiểu dụng ý của Em. Quỳnh ngồi xuống đối diện tôi, tay đẩy ly nước đến, mời mọc, "Uống nước trước đi nghe! Má Quỳnh đang chuẩn bị đồ ăn trong bếp, sắp xong rồi!"

Nhìn qua cây đàn dương cầm nằm ở góc nhà, tôi gợi chuyện, "Ai chơi đàn trong nhà vậy?"

Quỳnh định mở miệng trả lời thì đã có một người đàn bà từ phòng kế bên bước vào, cắt ngang, "Trong nhà này cô nào cũng biết chơi đàn cả! Nhưng em Quỳnh nó chơi khá nhất đó!" Mặt Quỳnh ửng hồng, "Má Quỳnh lúc nào cũng sẵn sàng quảng cáo!" Quay qua tôi, Quỳnh đỡ lời, "Quỳnh chỉ biết chơi tạm tạm thôi!" Rồi Em giới thiệu, "Dạ thưa má! Đây là Vinh. Vinh học cùng lớp research lab với con đó! Năm sau Vinh ra trường." Má Quỳnh tròn mắt,

"Thế à? Vậy cậu Vinh đi về ngành gì vậy?"

Tôi nói như trả bài, "Dạ thưa bác, con học ngành biology science năm thứ ba. Con định thi MCAT xong rồi sẽ bắt đầu nộp đơn vào mấy trường graduate."

Bà phân vân lập lại, "Thi MCAT?"

Quỳnh tiếp lời cho tôi, "Dạ nếu thi MCAT được điểm cao, cộng vào điểm GPA khá thì sẽ được nhận vào các trường y khoa. Trong lớp Vinh lúc nào cũng có điểm cao nhất. Đã vậy Vinh lại làm việc thiện nguyện đủ chỗ hết. Vậy mà Vinh cứ sợ không được trường nào nhận hoài đó má."

Bà cười niềm nở, "À! Thì ra Vinh học giỏi thế cơ à? Ủa, ráng học ra bác sĩ có tương lai lắm đó con! Vậy chừng nào con thi?"

Tôi nuốt nước miếng, "Dạ, khoảng hai tháng nữa!"

Má Quỳnh lộ vẻ quan tâm, "Ồ! Thế thì con đã chuẩn bị xong chưa? Ba má ở nhà chắc lo lắng lắm hử?"

Tôi thật thà, "Dạ thì con cũng học

nguyên cả mùa Noel kỳ rồi! Ở nhà con chỉ sống với hai anh và ba. Má con mất lúc con còn nhỏ!"

Bà xuýt xoa, "Thiệt tội nghiệp! Thế thường thường thì ai làm việc nhà? Rồi ăn uống ai lo?"

Tôi chùng lòng, chợt nhớ tới thùng mì gói dở dang còn nằm trong cốp xe, "Dạ thì mạnh ai nấy ăn."

Bà mỉm cười thông cảm, rồi bỗng nhíu mày lo lắng, "Chết chưa! Bác nghe Quỳnh nói con thích ăn canh chua nên bác đã nấu nãy giờ! Chắc cũng đang sôi!"

Đoạn bà đứng dậy quay qua phía Quỳnh, "Hai đứa định đi đâu chơi tối nay đó?"

Tôi ríu rít trình bày kế hoạch của đêm mừng lễ Valentine cho má Quỳnh nghe, "Dạ! Tụi cháu định chút xíu nữa đi xem vở kịch Phantom of the Opera rồi sẽ..."

Bà cắt ngang, "Ừ! Tụi bây đi đâu thì đi nhưng ở nhà dùng cơm trước nghe!" Bà quay lưng lật đật đi vào bếp, vẫn không quên quay lại dặn Quỳnh, "Hai đứa ở đây chơi. Hay là con đàn vài bản nhạc cho anh Vinh nghe đi con!"

Quỳnh nheo mắt với tôi, "Chuẩn bị tâm thần cho cái lỗ tai của Vinh chưa?" Đoạn Em đi đến cây đàn, với tay lục vài tờ nhạc trên kệ, nhẹ nhàng ngồi xuống và quay qua cười ngọt ngào, "Vinh có request gì không?"

Tôi lính quýnh lắc đầu ngớ ngẩn, "Không không! Quỳnh đánh đi! Bài gì Quỳnh thích thì Vinh cũng thích mà!"

Quỳnh lướt hai bàn tay nhỏ nhắn trên những phím đàn, dạo một khúc của bài "Hoài Cảm" trong khi tôi ngồi yên như một cục đất. Tuyệt quá! Bây giờ còn có điểm phước được thưởng thức tiếng đàn của Em nữa. Tôi như luống cuống lên vì trong bụng muốn bắt chước mấy hiệp sĩ Tàu trên tivi – họ thường đứng sau lưng người đẹp trong lúc chơi đàn chắc để dễ thưởng thức hơn. Nhưng rồi

tôi quyết định ngồi yên, tha hồ thoải mái ngắm lén Em trong lúc đang say sưa với cây đàn. Với sóng mũi cao thanh thanh và hàng mi cong vút, Em nhìn nghiêng giống như một con mèo ngoan ngoãn, còn dễ thương hơn cả lúc nhìn thẳng nữa! Thế mà lũ bạn mắt lé của tôi chẳng chịu công nhận rằng Em toàn mỹ cả! Chúng rõ tệ! Không biết cách tìm ra ưu điểm của người khác thì thôi, còn bày đặt phê bình đủ thứ. Còn tôi, mỗi lần gặp Quỳnh là mỗi lần tôi phác giác một cái đẹp riêng, mới, lạ mà hình như chưa ai tìm thấy ở Em. May thật!

Buổi cơm chiều diễn ra thật tốt đẹp. Má Quỳnh nấu đồ ăn tuyệt cú mèo. Đã vậy, bà còn tiếp chuyện rất hòa nhã và hiếu khách. Vậy mà mấy hôm nay tôi cứ nơm nớp lo sợ không biết phải xử trí làm sao. Quen với Quỳnh hơn cả một mùa học, hai đứa thấy cũng hợp tính ghê lắm. Chắc hẳn khi biết Vinh tôi là một kẻ đứng đắn, hiền hòa, đẹp trai, tốt bụng, nên Quỳnh đề nghị tôi nên tới nhà Em chơi một lần để xem tình hình nội bộ có êm đẹp như hai đứa hay không. Dĩ nhiên là tôi cũng đã từng ao ước có cơ hội này từ lâu. Nhưng vì tôi vẫn mặc cảm rằng mình ăn nhiều mà nói dở, cứ sợ sẽ làm phật lòng gia đình của Quỳnh... rồi phá hư chuyện của hai đứa. Tạ ơn trên! Cuối cùng tôi đã đóng trọn vai trò của một người bạn trai hoàn hảo nhờ vào sự nhiệt tình của nữ vai chính, má của Quỳnh!

Sau bữa cơm đó, tôi lại được phép ghé lại thăm Quỳnh và dùng cơm chung với gia đình Em thường xuyên hơn. Hầu như mỗi tuần tôi có mặt ở nhà Quỳnh cỡ 3-4 lần, chưa kể weekend đến đất Quỳnh đi chơi. Từ thuở biết yêu đến giờ tôi chưa bao giờ có bạn gái. Đến bây giờ mới biết cái mùi vị của nó hạnh phúc tới dường nào. Nhiều khi tôi cứ giận trời lấy đất đã không cho tôi quen với Quỳnh sớm hơn. Vì vậy tôi hoàn toàn đồng ý với bốn câu thơ mà một người bạn đã từng cho tôi đọc:

*Ta đến sớm bù những lần trễ hẹn
Đợi em hay đợi một niềm đau
Dù đến sớm vạn lần như thế nữa
Cũng không bù khúc trễ đời nhau.*

(Cù Mai Công)

...

Và cứ thế, tôi vui vẻ sống trong một thế giới mà mưa, nắng, gió bão kiểu nào tôi cũng cho là tuyệt đẹp cả. Những đóa hoa hồng mừng ngày kỷ niệm quen nhau mỗi tháng mỗi tăng thêm. Chúng vẫn được Quỳnh phơi khô, chồng chất lên nhau hay treo lủng lẳng đầy cả khuê phòng. Em từng hãnh diện bật mí cho tôi rằng, "Hoa hồng tượng trưng cho tình yêu. Nếu để cho chúng tự do ngâm mình trong nước thì sẽ nở ra rất đẹp, nhưng lại chết một cách... thum thum... khó coi. Em không muốn thấy nó tàn mau như vậy. Anh thấy không, nếu em cứ để chung chết khô, thì những nhánh hồng này sẽ giữ nguyên dạng, sẽ sống hoài..." Tức cười trước cái lý lẽ con nít của Em, tôi cắt ngang, "... Ừ nhưng sống hoài trong cái chết khô queo khô quắc không màu sắc kiểu này cũng đâu có đẹp!" Em nheo mắt một cách tự tin, nhưng hơi mắc cỡ, "... Nhưng vĩnh cửu!"

Gần cuối khóa học Winter quarter của năm thứ tư cũng là lúc tôi bắt đầu nhận được những lá thư từ các trường đại học y khoa. Nhưng có lẽ điểm của

tôi không được xuất sắc cho mấy nên chưa có trường nào chịu nhận tôi cả. Mỗi lần báo cho Quỳnh biết tin không được khả quan cho mấy, Em chỉ thở phào, "Còn hai mươi mấy trường chưa trả lời mà anh! Ráng đợi đi thế nào chắc cũng có kết quả tốt!"

Nhưng chắc lẽ mang số con rệp, hai mươi lá thư từ chối từ những trường khác cũng lần lượt gửi lại. Tuy không nói nhưng hình như Quỳnh đã biết tin này vì tôi không thấy Em hỏi đến. Có lẽ vì Quỳnh đang bận học thi cuối khóa nên không rảnh để gặp nhau. Cả gần một tháng nay chúng tôi cứ như Ngưu Lang Chức Nữ vậy. Những khi gặp trong lớp research, Em gặp gặp cười với tôi và qua loa hỏi thăm được mấy câu thì Em lại xách cặp đi mất. Tội nghiệp Em tôi, chắc đang bù đầu với những lớp học luyện thi vào các trường nha khoa nữa rồi.

Ngày thi cuối cùng cũng đã qua. Tôi hớn hử đi tìm Quỳnh, gặp được Em đang trò chuyện với bà chị và vài người bạn khác trước lầu thư viện. Tôi vồn vã chạy đến, "Hi Em! Thi được không?" Quỳnh liếc mắt qua bà chị, đoạn nhíu mày trả lời cụt ngủn, "Cũng okay!"

Tôi hơi dè dặt, "Sao vậy? Em không vui à? Thôi mình đi đâu nói chuyện đi! Anh coi báo thấy chiều nay có xuất phim này hay lắm. Đi nghe!"

Em lắc đầu, như trộm liếc nhìn chị. Chị Quỳnh như hiểu ý, quay qua cười với tôi rồi đon đả, "Hai đứa có gì thì nói đi!" Đoạn quay qua Quỳnh dần giọng, "Tao đợi ngoài xe!" và quay lưng đi mất."

Tôi nhìn người yêu, lo lắng, "Đi ăn nha! Thấy mặt em tái lấm đó!"

Quỳnh nhếch miệng cười buồn, "Ồ! Em sụt hết ba pounds đó!" Mắt Em bỗng sáng lên một chút hy vọng, "Sao, có tin gì của mấy trường kia không?"

Tôi nhún vai. Quỳnh xịu mặt. Và rồi hình như Em sực nhớ chị vẫn đang đợi trong xe, "Thôi em đi! Bye anh!" Tôi ngạc nhiên, cảm thấy có gì không ổn, nhưng cũng dẫn lại không hỏi, "Okay thì thôi tối nay anh ghé... được không?" Quỳnh đang bước vội về phía bãi đậu xe, nghe tôi nói vậy bỗng quay phắt người lại, cặp mắt long lanh là lạ, giọng hơi ấp úng, "Đừng! Đừng đến nhà em! Quỳnh không muốn anh đến thăm Quỳnh nữa đâu! Cũng đừng gọi phone cho Quỳnh!" Đoạn, như đã lấy lại tinh thần, Em đồng dục, "Quỳnh không muốn gặp anh nữa!" rồi Em quay lưng chạy thật lẹ, bỏ lại tôi đứng ngơ ngác một mình giữa sân trường trống vắng.

...

Reeceeng Reeceeng....!

Có tiếng lạch cạch mở cửa. Chị Quỳnh lộ đầu ra. Gặp mặt tôi, chị cau có, "Con Quỳnh ngủ rồi!"

Tôi liền nài nỉ, "Chị cho em nói chuyện với Quỳnh một chút đi!" Lúc đó tôi nghe giọng má của Quỳnh ở trong nhà, "Ai vậy Tú?" Tôi mừng hóm, má của Quỳnh dù sao chắc cũng sẽ hiểu mình hơn. Tôi gọi vọng vô, "Bác ơi! Cháu là Vinh đây!"

Chị Quỳnh nghe nguẩy đi vô. Khoảng một phút sau má Quỳnh xuất hiện ở cửa. Tôi nhanh nhẩu, "Cháu chào bác! Cháu và Quỳnh có chút hiểu lầm! Quỳnh không chịu tiếp phone của cháu. Bác cho cháu gặp Quỳnh một chút để cháu giải thích!"

Bà chau mày, giọng lạnh ngắt, "Cậu Vinh à! Con Quỳnh nó tể nhị nên không muốn nói thẳng thôi chứ Quỳnh nó không muốn quen với cậu nữa. Mà tôi cũng không cho phép nó giao du với những hạng người như cậu! Học hành thì chả vào đâu! Tối ngày chỉ biết lêu lổng đi chơi. Tương lai chả ra gì mà bày đặt gặt gẫm người ta, cặp bồ cặp bịch! Cậu về suy nghĩ lại giùm tôi cái đi và để yên cho con Quỳnh nó học. Đừng tới phá nó nữa!" Rồi bà đóng sầm cửa lại.

Tiếng đóng cửa như sét đánh. Tôi lặng người, tay nắm chặt xém chút vò nát cả lá thư "welcome" của một viện đại học bên Washington vừa gửi đến, mà cứ như chết trân trước cửa nhà Quỳnh. Hình như mọi vật chung quanh đang từ từ sụp đổ. Trời bắt đầu thả sương đêm lạnh lạnh rơi xuống trong không khí. Thế nhưng toàn thân người tôi toát mồ hôi ướt đẫm, run lên từng cơn. Sau một vài phút định thần, tôi như kẻ bại trận, cúi mặt lủi thủi đi về phía xe mà có cảm giác như có tiếng ai đó đang cười nhạo, chế diễu tôi dù chỉ là tiếng gió vi vu trong đêm tối. Tôi ngẩng đầu lên nhìn về phía phòng của Quỳnh. Tôi muốn gặp Em một lần nữa. Tôi thật không tin Em vô tình như thế. Em không thể nào đâu! Tôi biết! Tôi... chắc chắn Em không phải như vậy... hay tôi... đang tự gặt gẫm chính bản thân của mình? Vâng, ngay lúc này! Tôi chỉ muốn biết sau bức rèm trắng lất phất trong gió kia có Em đang cười hay đang khóc.

Nhắm mắt bước vội về xe, tôi vô tình giẫm phải những nhánh cây khô khốc vương vãi cạnh thùng rác trước nhà Quỳnh. Tôi tò mò nhìn kỹ -- Ừ! Thì ra là những nhánh hoa hồng khô mà Quỳnh đã từng nâng niu cất giữ. Thì ra chúng xấu số hơn tôi, bị ép chết một cách cần cỗi -- cứ ngu ngơ tưởng rằng sự hy sinh của chúng có thể mang lại một chút gì chắc chắn, bền bỉ hơn cho những cặp tình nhân, để rồi cuối cùng cũng vậy, chỉ được chôn xác trong

thùng rác vào một đêm lạnh lẽo như thế này. Bên tai tôi nghe lùng lùng hỗn hợp dư âm vắng vắng của má Quỳnh, của Em, lẫn những lời dèm pha của tụi bạn ngày nào: "Thằng Vinh nó may mắn được lọt vào mắt xanh của nhỏ Quỳnh đó tụi bây!" Tôi thấy mắt mình cay cay. Nhưng không phải cay cho những lời mắng của má Quỳnh, vì tủi thân mình học dốt, hay vì nhớ Em, tiếc rẻ cho một chút tình mà Em đã từng ban cho tôi. Mà vì hình như tôi vừa phác giác ra rằng, "Ừ nhỉ, mình may mắn thật!"

Chân Dung Tiên Kiếp

*Em trở bước về trên phiến hoa,
Dấu chân mộng mị một đêm qua,
Đôi tà áo lụa mờ sương khói,
Mộng tưởng như gần nhưng quá xa.*

*Bút mực thương em nhỏ giọt hờn,
Chân dung ẩn hiện phiến tơ non,
Mắt em anh họa run run nét,
Khoé hạnh em tuôn giọt lệ buồn*

*Tóc em trải mộng ngát tơ hương,
Thì tứ đi hoang mấy dặm đường.
Sóng mắt em đưa tình ý lạ,
Hồn anh trôi lạc nẻo mù sương.*

*Em đến rồi đi chẳng đợi chờ,
Nhu hồn đã thảo một đêm mơ,
Em ơi! bao kiếp rồi chưa gặp,
Tình giấc thời gian có đợi chờ?*

Trần Tú Uyên

(03-08-1998)

lẽ TÌNH YÊU

ĐỌC THƠ *t i n h*

TÌNH YÊU, chỉ gói ghém trong hai từ nhưng sao ta khó định nghĩa nổi.

"...Làm sao định nghĩa được tình yêu?...". Phải chăng, TÌNH YÊU là một mớ dây tình cảm vô hình mà chúng ta không thể nào nắm bắt được. Người lạc quan cho rằng: Tình yêu là quả ngọt. Kẻ bi quan quả quyết: Tình yêu là trái đắng. Chiêm nghiệm qua các cuộc tình, người thì nói "yêu là nhớ...", người u sầu "yêu là khổ...", kẻ tuyệt vọng "yêu là chết...", người vui vẻ "yêu là hiến dâng...". Các bạn học sinh, sinh viên thì than vãn "yêu là...không thuộc bài"...Vậy đó, mùi vị TÌNH YÊU sao mà đa dạng, nhiều màu sắc!

Ôi, TÌNH YÊU! Có lẽ YÊU là lúc tâm hồn có một chút buồn len lén đi vào hồn trong một buổi chiều nhạt nắng như trong thơ Xuân Diệu:

*"...Làm sao định nghĩa được tình yêu
Có nghĩa gì đâu một buổi chiều
Nó chiếm hồn ta bằng nắng nhạt
Bằng mây nhè nhẹ, gió hiu hiu..."*

TÌNH YÊU trong trắng đầu đời mang hình dáng của một đôi mắt ngơ ngác, tròn vo dẫu hỏi, ngây thơ, thẹn thùng, để rồi ai đó phải về nhà nhưng nhớ băng khuâng như tâm trạng của Hồ Văn Hảo:

*"...Yêu là nhớ thẩn thờ qua mây gió
Nao nao buồn, cười, khóc nổi băng quơ
Trông ngày mai đem đến chuyện không ngờ
Sợ nơm nớp vì những điều thổ lộ..."*

TÌNH YÊU không chỉ dừng lại ở chút nhớ nhung thẩn thờ hay buồn nôn nao mà còn đi xa hơn, thấm thiết hơn với những ngỡ vực nảy nở đến độ phải "chết trong lòng" như Xuân Diệu:

*"...Yêu là chết trong lòng một ít
Vì mấy khi yêu mà chắc được yêu...?"*

Và cũng từ đấy, TÌNH YÊU càng nồng cháy, tính ích kỷ càng nảy sinh. Có lẽ không có ai vì yêu quá đến độ ích kỷ, ghen tuông như anh chàng Nguyễn Bính khi xưa:

*"... Hỡi cô nhân tình bé của tôi ơi
Tôi muốn môi cô chỉ mỉm cười
Những lúc có tôi và mắt chỉ
Nhìn tôi những lúc tôi xa xôi..."*

Thế đấy, TÌNH YÊU đã khiến biết bao nhiêu người trở thành thi sĩ. Biết bao bài thơ nổi tiếng ra đời cũng nhờ TÌNH YÊU. Vậy bạn ơi, nhân ngày TÌNH YÊU, các bạn hãy cùng Tố Tâm lật lại những trang thơ tình collection để cùng thưởng thức và xẻ chia cảm xúc với những người đang YÊU bạn nhé! Và cũng nhân dịp này xin chúc tất cả những ai đã YÊU, đang YÊU, và chưa YÊU thật hạnh phúc trong ngày lễ TÌNH YÊU.

Tố Tâm

hoa tím ngày xưa

Con đường em về ban trưa
Hoa tím nghiêng nghiêng đợi chờ
Tuổi em vừa tròn mười bảy
Tóc em vừa chấm ngang vai

Con đường em về mùa bay
Ta đứng trông theo bao ngày
Tự bao giờ lòng cứ ngỡ
Yêu người mà nào có hay

Con đường em đi thơm hương
Ngọc Lan khuya rụng trong vườn
Tiếng dương cầm đâu lặng lẽ
Đưa ta về phía cuối đường

Để tự bao giờ chẳng biết
Tuổi em mười bảy qua rồi
Trường chẳng còn học nữa
Nghe đâu đã bước vào đời

Con đường em về năm xưa
Có biết hay chẳng bây giờ
Hoa tím thôi không chờ nữa
Chỉ còn ta đứng dưới mưa.

Cao Vỹ Huy Miên

yêu

Yêu là chết trong lòng một ít
Vì mấy khi yêu mà chắc được yêu?
Cho rất nhiều song nhận chẳng bao nhiêu
Người ta phụ hoặc thờ ơ chẳng biết

Phút gần gũi cũng như giờ chia biệt
Tưởng trắng tàn, hoa tạ, với hồn tiêu
Vì mấy khi yêu mà chắc được yêu
Yêu là chết ở trong lòng một ít

Họ lạc lối giữa u sầu mù mịt
Những người si theo dõi giấu chân yêu
Và cảnh đời là sa mạc cô liêu
Và tình ái là sợi dây vấn vít
Yêu là chết ở trong lòng một ít.

Xuân Diệu

nóng ruột

Cho em một ánh nhìn
Sâu như là biển cả
Để hồn em nghiêng ngả
Mà chẳng nói yêu em

Tặng em một nụ hoa
Một bông hồng chớm nở
Cái màu hoa quyến rũ
Mà chẳng nói yêu em

Viết cho em lá thư
Bảo rằng anh nhớ lắm
Nhớ nhiều như là nắng
Mà chẳng nói yêu em

Đánh rơi một nụ cười
Để rồi em nhạt lầy
Đêm về em mơ thấy
Anh nói lời yêu em.

Nguyễn Mai Hồng

yêu

Yêu là nhớ thần thờ qua mây gió
Nao nao buồn, cười, khóc nổi băng quơ
Trông ngày mai đem đến chuyện không ngờ
Sợ mơn nớp vì những điều thổ lộ

Hồ Văn Hảo

tâm xuân

Em có trăng rằm trong đáy mắt
Hồn anh từ đó khảm muôn sao
Tình anh là một trời trong vắt
Chẳng gợn mây, không sợi vấn nào

Em có mặt trời trong ánh mắt
Tim anh ngàn phượng nở bâng khuâng
Đường quê tình tự trong anh bỗng
Trùng điệp ve ran dậy tiếng mừng...

Em có sân trường trong ánh nắng
Có trăng huyền thoại Tết Trung Thu
Có sông đời chợt reo vui thác
Là có tình anh đấy – biết đâu

Em có xao lòng mi chớp chớp
Có cây linh động khúc quang sương
Anh trách mình sao len lén tới.
Chẳng tự nhiên làm ngọn gió ngoan.

Em có thẹn thùng mi khép xuống
Anh thương trời đất quá chừng thương
Đất trời cũng dịu dàng như thể
Nhu mì trong mắt dịu dàng trông...

Em có mắt nhìn lên quang đãng
Đất trời tám tiết cũng trong veo.
Bông lúa lòng anh thơm sữa quá
Tâm xuân trời đất cũng xuân theo.

Nguyễn Tất Nhiên

1. " Tình yêu cũng như danh dự, đã một lần mất đi không bao giờ trở lại."

Aben

2. " Miệng lưỡi của tình yêu nằm trong mắt chàng." **Phineas Flecher**

3. " Khi ta mất tình yêu của một người con gái, ta phải tự kết tội mình là không biết cách gìn giữ tình yêu đó." **Dobroljulov**

4. " Có vết thương nào tệ hại hơn một tình yêu giả dối." **Sophocles**

5. " Im lặng là vật quý giá hơn vàng nhưng trong tình yêu, người đàn bà lại ghét cay ghét đắng."

6. " Yêu có nghĩa là không so sánh." **B. Grasset**

7. " Yêu là đặt tất cả nghị lực của mình trong tay người khác." **Th. Gautier**

á o d à i NÉT THỜI TRANG M U Ô N T H U Ở

QA

SÔNG

42

NON

Sáng tinh mơ, bước ra vườn sau, thấy cây hoa anh đào đã có vài nụ hé nở, biết là Xuân đang trở lại. Hai hàng cây bên đường, mới vừa đây còn trơ những cánh tay cần cỗi, khô khan, giờ đã phủ đầy lộc non cùng lá biếc. Xuân của đất trời, đến mà ta không hề hay biết. Xuân của muôn người thì khác. Xuân về với xôn xao rạo rức, với những chuẩn bị ngày tết, với nhộn nhịp của chợ hoa, của những gian hàng bánh mứt, ngũ quả, với tiếng cắn hạt dưa lách

tách, với những bước chân chen nhau trên đường phố... Rồi chắt chắt trong dòng người đang nao nức đón Xuân đó, sẽ phải có những tà áo dài thướt tha, kiêu diễm... QA đã từng được nghe một văn sĩ nói về chiếc áo dài như thế này:

"Áo dài của em, phải có vạt mưa dầm ướt vai gây cho thắm màu da thịt, phải có ngọn nắng nhuộm đôi tà cho rõ nét eo thon, phải có cánh gió ân cần vuốt ve làn tóc xanh cho thêm vẻ kiêu sa..." Chiếc áo dài Việt Nam, quả thật, qua bao thời đại vẫn luôn chứa đựng một chất mê hoặc kỳ diệu, đủ sức làm ngẩn ngơ bao lòng quân tử, làm tan chảy những vùng tím băng giá, hay làm bùng cháy những cội hồn nguội lạnh. Với khả năng có hạn, QA chỉ có thể giới thiệu đến bạn nét đẹp của chiếc áo dài trong vòng một thế kỷ qua. Mặc dù vậy, thời gian một trăm năm có lẽ cũng đủ để ta nhận thấy rõ một điều: Muôn thuở, tà áo dài vẫn là nét thời trang được ưa chuộng của các thiếu nữ Việt Nam.

Vào những năm đầu thế kỷ hai mươi, áo dài chỉ là trang phục bình thường, chưa có một sự cải cách nào có tính cách phô trương về đẹp của tà áo dài. Vì vậy áo dài không có những đường may tỉ mỉ, hay có những nét mới lạ theo trào lưu. Áo thường được may bằng nhung màu sậm như nâu, đen, huyết dụ, lam, chàm, tím than... hoặc bằng gấm ngũ

sắc. Áo có eo rộng, tay rộng và dài, tà dài, cổ thấp. Áo dài chỉ được mặc với quần đen và đi hài. Tóc được vấn gọn gàng bằng khăn nhung. Vào thời này, các thiếu nữ vẫn còn giữ "mode" nhuộm răng đen. Cho nên khi tả một người con gái đẹp mà không nói đến "răng hạt huyền" thì quả là một thiếu sót lớn. Sang thập niên 30-40, kiểu áo dài không có gì thay đổi đáng kể nhưng màu sắc thì đa dạng hơn. Áo nhung và gấm màu sậm chỉ thấy nhiều trong các dịp lễ hội. Trong sinh hoạt hàng ngày, áo lụa màu sáng như trắng, hồng, vàng (yellow), tím hoa cà, xanh trời,... được mặc nhiều hơn. Quần trắng đã bắt đầu xuất hiện và được sự ủng hộ đáng kể. Tóc không còn được vấn khăn nhưng nữa mà vấn trần hay búi lỏng. Cũng phải nói thêm là cho đến thời điểm này, phụ nữ luôn luôn phải vấn tóc hay búi tóc một cách gọn gàng trừ lúc đi ngủ. Như vậy, tóc thể chỉ

thích hợp trong chốn khuê phòng mà thôi. Đi theo với áo màu sáng và quần trắng là "thời trang răng trắng." Và cũng theo như quy luật bất di bất dịch của thời trang, răng đen bắt đầu từ từ trở thành... "nhà quê." Cũng trong thời gian này, một ngày lịch sử khá quan trọng và có ảnh hưởng đáng kể đến chiếc áo dài là ngày đăng quang của Nam Phương Hoàng Hậu. Vào ngày trọng đại này, bà đã mặc áo dài gấm vàng (gold), khoác áo choàng rộng tay theo kiểu các quan, và đội khăn đóng cao mũ vàng. Xin được nhắc ở đây hai điểm: Thứ nhất, màu vàng/gold (sau này gọi là màu hoàng yến) lúc bấy giờ là màu của vua và chỉ có vua mới mặc đồ vàng mà thôi. Do đó, một người phụ nữ trong y phục vàng bước lên bệ rồng giữa bá quan văn võ triều đình không phải là chuyện mà người nữ nào cũng có thể làm được. Thứ hai, bà là hoàng hậu duy nhất của triều đại nhà Nguyễn vì trước đó, do muốn tránh sự thao túng từ phía tam cung lục viện có thể ảnh hưởng đến vận nước, tước hiệu hoàng hậu đã không được thiết lập, cho đến đời vua Bảo Đại. Những thập niên sau và đến tận bây giờ, kiểu áo hoàng hậu (nay còn gọi là kiểu áo mệnh phụ) ngày càng được các cô dâu "khai triển" tối đa (với mong muốn có thể thao túng được các... đức ông chồng chẳng??).

Áo dài của thập niên 50-60 mang những nét hoàn toàn mới lạ: Cổ thật cao, đánh cong, chít eo trước và sau, tay ôm và ngắn, tà dài gần chấm đất và được may rộng, úp sang hai bên hông. Áo được mặc với quần ống nhỏ, đi với hài, guốc, hoặc "giày tây." Minh vải rất đa dạng, từ nhung lụa trơn, đến thêu, rua, vẽ, ráp nối, vải dệt nhiều màu... Kiểu tóc cũng rất đa dạng. Tóc thề, tất nhiên, không còn gói gọn trong khuôn khổ phòng riêng mà trở nên thịnh hành qua phong trào hippies. Tóc cũng có thể được bới cao, bới thành từng lọn, cắt ngắn, hoặc uốn bồng bênh. Giai đoạn này có thể được coi là thời kỳ hưng thịnh của chiếc áo dài.

Những thiếu nữ yêu kiều trong những tà áo muôn màu có thể được nhìn thấy ở khắp mọi nơi, mọi miền đất nước. Hiện tại, kiểu áo của những thập niên này cũng đang được nhiều bạn gái ưa thích.

Ngoài ra, phải kể đến một "first lady" khác, bà Ngô Đình Nhu, đã đề xướng kiểu áo dài hở cổ, hay còn gọi là kiểu Trần Lệ Xuân. Áo có cổ thuyền, chít eo, tay ôm, tà dài và úp, mặc với quần ống nhỏ. Kiểu tóc hợp nhất với chiếc áo này là tóc bới cao, để lộ tháp cổ trắng ngần đến... ngất ngây say khướt... Về cuối thập niên 60, áo còn được may với cổ tròn, chữ U hay chữ V. Cũng theo quy luật của thời trang, khi đã trở thành quá dài, quá cao, và quá nhỏ, thì tự nhiên thời trang sẽ chuộng nét ngắn, thấp và rộng. Đó là kiểu áo dài của các năm cuối 60 cho đến 75. Áo có tay raglan may xéo nên rũ hơn và ít nếp nhăn hơn. Cổ thấp, có hoặc không có đánh cong, tà ngắn, may thường. Quần cũng được cắt vải xéo nên xòe rộng ra và mang dáng vẻ tha thướt hơn. Những năm sau đó, kiểu này trở thành nét áo dài thông thường. Sau 1975, chiếc áo dài theo vận nước tản mác khắp nơi; tà áo quá mỏng manh giữa những chật vật khó khăn lo toan của cuộc sống mới. Áo dài chỉ còn thấy trong các lễ cưới, trong một vài dịp quan trọng hiếm hoi khác, và trong ngày tết. Tại hải ngoại, tuy áo dài phải nhường vị thế hàng đầu của mình cho những trang phục Tây phương nhưng vẫn chưa hẳn là bị lãng quên. Đến đầu thập niên 80, những vị có tâm huyết muốn duy trì và phát triển vẻ đẹp của chiếc áo truyền thống Việt Nam đã phát động cuộc thi hoa hậu áo dài, khởi đầu cho hàng loạt những cuộc thi sắc đẹp khác mà mục đích chung vẫn là nhằm giới thiệu tà áo dài quê hương. Trong nước, áo dài trở thành một thứ xa xỉ hoàn toàn không thích hợp với hiện trạng xã hội thời đó, và do vậy đã chìm vào quên lãng. Chỉ đến cuối năm 1989 đầu 1990, áo dài chính thức trở lại với nữ sinh, với sân trường và lớp học. Tiếp theo sau là cuộc thi hoa hậu Việt Nam được tổ chức hàng năm cũng với cùng một mục đích hầu phô trương vẻ đẹp của chiếc áo dài.

Với kỹ thuật ngày một tiến xa, áo dài hiện nay có hàng ngàn hàng triệu dáng vẻ. Bạn có thể bắt gặp những chiếc áo lụa mong manh sương khói, những chiếc áo nhung quý phái sang trọng, áo cổ cao kín đáo kiêu sa, áo cổ thuyền đa tình quyến rũ, áo mệnh phụ lộng lẫy, áo nữ sinh ngây thơ... Chưa hết, áo hai lớp với những kết hợp hài hòa, áo nối vải với những tương phản đối nhau, áo vẽ từ màu nhưng nhỏ, áo thêu bởi chỉ tơ duyên... Chín mươi chín năm qua, tà áo dài Việt Nam đã đi một chặng đường rất xa. Song vẫn thật gần gũi thân thương vì trong mỗi tà áo dài mà bạn có dịp ngắm nhìn và chiêm ngưỡng, e ấp một tâm hồn Việt Nam da vàng.

QA

NHỮNG LO TÍNH TRONG TÌNH YÊU

QA

Dình Hương và Bách từ phía bãi đậu xe đi vào, Hương ngạc nhiên khi thấy dưới bóng Mộc Lan không có một ai.

HƯƠNG: Ủa, nhóm bạn của Hương đi đâu hết rồi cà?

BÁCH: Vậy để anh ngồi đây chờ với Hương. Mà Hương nè, sắp tới có long weekend, tụi bạn anh tổ chức đi cắm trại ba ngày, Hương đi được phải không?

HƯƠNG: (hào hứng) Cắm trại hả! Hương thích đi lắm đó. Để Hương hỏi nhỏ Trúc cho mượn cái lều.

BÁCH: Khởi cần Hương, anh đã lo đủ lều và túi ngủ rồi, Hương chỉ cần mang đồ dùng cá nhân của Hương theo thôi.

HƯƠNG: (dè dặt) Ý anh là...Hương với anh...chung một...lều hả?

BÁCH: (thần nhiên) Chứ Hương muốn mấy lều.

HƯƠNG: Thôi, thôi, vậy Hương không đi đâu.

BÁCH: Hương không tin tưởng anh à?

HƯƠNG: Không phải, bạn của anh, Hương chỉ mới gặp lần đầu, Hương không muốn có sự ngộ nhận hay dị nghị.

BÁCH: Thôi thì anh chịu Hương. Để anh hỏi lại xem có cô nào đi một mình anh sẽ gửi Hương vào chung lều, nhưng mà theo anh được biết thì họ đi có cặp cả.

HƯƠNG: Nếu vậy thì Hương không dám hứa.

Bách đang định nói tiếp thì nhóm Vương

Liên, Thủy Trúc, và Ivy vừa tới nơi.

TRÚC: (châm chọc) Gì mà không dám hứa, hứa đại đi Hương.

HƯƠNG: Mấy người thiệt thấy ghét, toàn xúi bậy không là. Để Hương giới thiệu ha. Nhỏ láu cá này tên là Thủy Trúc, chị này là Vương Liên, còn đằng đó là Ivy.

BÁCH: (nhã nhặn) Nghe Hương nhắc đến các chị hoài hôm nay mới có dịp gặp, quả là Hương nói không sai.

LIÊN: Không hiểu cô em tui lại nói xấu gì nữa đây?

BÁCH: À không, Hương bảo nhóm tứ quý của Hương toàn là hoa đẹp.

TRÚC: Cho anh nói lại đó, Trúc biết nhỏ Hương không nói như vậy.

BÁCH: Ok, tôi thua, thật ra Hương nói là nhóm tứ quý của Hương toàn là hoa...không giống bất kỳ loại hoa nào. À, mà sao Trúc lại biết Hương

nói gì?

IVY: Tại anh không biết thôi, tụi này không coi trọng vẻ đẹp bề ngoài nên rất ghét ai khen mình đẹp.

BÁCH: (gật gù) Quả đúng là hoa hiếm. (xem đồng hồ) Xin phép, Bách phải vào lớp, hẹn gặp các chị vào dịp khác vậy.

HƯƠNG, LIÊN, TRÚC, IVY: Gặp anh sau.

Đợi Bách đi xa, Trúc mới quay sang hỏi Hương

TRÚC: Nãy hai người đang hứa hẹn chuyện gì vậy, kể nghe được không?

HƯƠNG: Anh Bách rủ đi cắm trại, nhưng Hương chưa trả lời vì anh đòi ngủ có một lều hà, làm sao mà Hương chịu.

TRÚC: Ngủ...làm sao mà không chịu?

HƯƠNG: Con nhỏ này! Kể cho nghe rồi còn chọc người ta. Làm sao Hương

biết được ngủ...làm sao, tránh trước còn hơn.

IVY: Nhưng như vậy em thấy không được tiện, cái gì cũng phải mang gấp hai. Mà chị không sợ tối có người nào chui vào à?

HƯƠNG: Chứ bộ bây giờ hay có chuyện đó xảy ra lắm sao?

TRÚC: Ai mà biết được, tránh trước còn hơn, ngủ khời khời kiểu đó bọn con trai lại tưởng mình available-go-ahead thì dám có đứa chơi liều lắm, có người nằm canh coi bộ yên tâm hơn.

HƯƠNG: Người ta dị nghị thì sao?

LIÊN: Hương nói cũng có lý, mình không có mà thiên hạ nghĩ là có thì cũng kệt.

IVY: Đối với em chuyện đấy không quan trọng, mình biết mình là đủ rồi cần gì người ta.

HƯƠNG: Thôi chuyện đó để Hương tính sau. Ba người hồi nãy đi đâu vậy?

TRÚC: Đi qua chợ mua home pregnancy test.

HƯƠNG: Cái gì?

LIÊN: (lấy từ trong túi xách tay ra) Đừng nói là em không biết nhe, cái thứ này nè, để thử xem mình có baby hay không đó mà.

HƯƠNG: Chị cần hả? Mà sao thấy chị không được vui vậy?

LIÊN: Vui gì, đang lo đây nè, nếu mà có thật thì không biết tính làm sao.

HƯƠNG: Sao kỳ vậy? Chị lấy chồng mấy năm rồi mà, có con là chuyện đáng mừng chứ, sao lại lo?

LIÊN: Chuyện có con là chuyện lớn, đâu phải có chồng rồi thì muốn có con lúc nào thì có đâu, còn phải coi lại vấn đề tài chánh, chuyện học hành của mình, công việc làm của chồng nữa chứ em. Một khi có con rồi cuộc sống vợ chồng không bao giờ giống như lúc chưa có con, muốn sao là vậy đâu. Khi

mình chưa sẵn sàng thì không nên đem đứa con vào đời sống của mình.

IVY: Chị nói đúng, có nhiều người chưa ready mà cứ để con, xong rồi chẳng ai nuôi hết vứt ra đường, hay cho đi làm con nuôi, vậy thì để làm gì, tội đứa con nít.

TRÚC: Bởi vậy muốn làm gì thì cũng phải tính cho kỹ.

HƯƠNG: Tốt hơn hết là đừng...động phòng thì khỏi phải lo tới.

LIÊN: Thôi đi cưng, con người chứ có phải sỏi đá đâu mà kêu không được động.

HƯƠNG: Chị có chồng rồi thì cứ tự nhiên, ai cấm đâu.

TRÚC: Sao ngộ vậy? Nói như Hương có nghĩa là Trúc với bạn trai Trúc không được...tự nhiên à.

HƯƠNG: Vậy sao hai người không lấy nhau cho hợp thức hóa chuyện đó luôn đi.

TRÚC: Tiền đâu mà làm đám cưới?

HƯƠNG: Đãi tiệc nhỏ thôi, làm rình rang chi cho tốn.

TRÚC: Làm con gái ai mà chẳng muốn có đám cưới lớn, còn nếu làm nhỏ thì thôi khỏi cần đám cưới luôn cho tiện, hai người dọn vô ở chung là xong, còn đỡ tốn hơn.

HƯƠNG: Bố mẹ Trúc chấp nhận hay sao?

TRÚC: Bởi vậy Trúc chưa có làm, nhưng có một số trường hợp chuyện sống chung là chuyện đáng làm. Ví dụ như hai người đi học xa mà lại ở gần nhau, chẳng lẽ lại share phòng ở hai nơi khác nhau, mỗi tháng tốn tiền nhà, tiền ăn gấp đôi à?

IVY: Chị Trúc nói có lý, con roommate của em một tuần nó ngủ bên bô nó hết ba ngày, tuần nào có exam thì nó khỏi về luôn, mất thì giờ. Nhưng mà cuối tháng nó vẫn phải chung tiền nhà vì chỗ của nó đâu có cho ai share được đâu.

LIÊN: Đối với chị, đám cưới chỉ có giá trị hình thức mà thôi, đâu phải cứ có đám cưới là có hạnh phúc đâu, khối cặp quen nhau thì lâu mà lấy nhau chỉ được có vài năm đã rã đám, vậy thì chẳng thà đừng lấy, để thì giờ tìm hiểu nhau tốt hơn.

HƯƠNG: Nếu đã nói là quen nhau lâu tại sao lại có vấn đề không đủ thì giờ tìm hiểu nhau?

LIÊN: Có nhiều người chỉ tìm hiểu bề ngoài mà không đi sâu vào bề trong. Đến khi sống chung mới thấy rõ được con người thật của nhau, và rất dễ bị thất vọng khi thấy người yêu lý tưởng của mình bỗng dưng hóa thành cô bé lọ lem hay là hoàng tử cóc chỉ trong vòng một thời gian ngắn. Nếu hai người chưa lấy nhau thì còn dễ cứu vãn tình hình, chứ mà lấy nhau rồi thì cũng coi như là đóng hụi chết thôi.

HƯƠNG: Nếu theo quan niệm đó thì nam nữ bây giờ cứ lôi nhau vào sống chung cho đã, chán lại chia tay, đâu có còn ý nghĩa của tình yêu đích thực đâu.

IVY: Chị nói vậy là sai rồi, có cái khác nhau giữa một cặp quen ba bốn năm rồi mới sống chung và một cặp chỉ mới mấy tháng đã sống chung. Ai khôn thì phải biết tính cho kỹ, chứ đâu phải bạ người nào mình cũng tính chuyện sống chung đâu.

HƯƠNG: Chuyện tình cảm bây giờ sao mà tính kỹ quá, giống như chuyện

buôn bán vậy. Đối với Hương chỉ khi nào không có toan tính, không có điều kiện thì mới là tình yêu chân thật.

TRÚC: Đúng, chuyện tình cảm không phải là chuyện buôn bán, nhưng mà là chuyện đầu tư. Tấm chân tình của mình ví như là vốn liếng làm ăn vậy, phải chọn nơi nào đáng tin cậy để mà gửi gắm chứ nếu không thì mất cả vốn lẫn lời cũng không chừng.

IVY: Theo chị thì chỗ đáng tin cậy là như thế nào?

TRÚC: Có cuộc sống ổn định.

HƯƠNG: Vậy một người nghèo thì không được Trúc duyệt xét à?

TRÚC: Bỏ thì duyệt, chồng thì không. Có nhiều loại nghèo. Có người nghèo vì hoàn cảnh, tí như còn phải lo cho gia đình chưa thể xây dựng tương lai của mình được. Nhưng cũng có người nghèo vì lười, có sức có tài mà không chịu đi làm. Hoặc nghèo vì tiêu xài hoang phí, làm bao nhiêu tiêu bấy nhiêu, xây dựng gia đình với những người như vậy đâu có ích gì.

LIÊN: Một người yêu lý tưởng thường thì không phải là một người chồng lý tưởng. Khi yêu con gái thường thích

người yêu chiều chuộng mình, tặng hoa, tặng nhạc, vân vân. Hay thích những chuyện lãng mạn tình tứ. Sau khi lấy nhau rồi thì những chuyện này trở thành thứ yếu, cái quan trọng là tiền nhà hàng tháng, tiền bills, tiền insurance, tiền để dành cho con cái. Cho nên mình cần một người có đầu óc thực tế.

IVY: Nhưng mà tính tình người ta mình đâu có thể thay đổi được hả chị?

LIÊN: Đúng, bởi vậy phải tính trước từ đầu. Nếu cần, phải deal đàng hoàng. Giống như lúc chị quen với anh Tùng chồng chị, lúc đó cả hai đều còn đi học, chị nói thẳng là chị không cần anh phải trở nên giàu có trong một vài ngày, nhưng năm ba năm nữa khi chị quyết định lấy chồng thì anh phải có cuộc sống ổn định, nếu không chị bắt buộc phải chia tay.

HƯƠNG: Yêu nhau cho đã rồi chia tay chỉ vì chuyện tài chánh thôi à, em thấy không đáng.

TRÚC: Còn hơn là lấy một người không biết lo để mình phải gánh hết cả đời, thử hỏi có hạnh phúc hay không. Nhưng mà, nói cứng cái miệng vậy thôi, người nào thật lòng với mình

chẳng lẽ mình nói thế mà hắn vẫn cứ ỳ ra hay sao.

IVY: Các chị lo nhiều quá. Em thì cứ tìm hiểu một thời gian, hợp thì đi tiếp, chứ mà cứ tính thế thì ế mất thôi.

HƯƠNG: Ủ, nếu mà Hương đã yêu rồi thì Hương chỉ biết đặt hết tình yêu của mình vào người đó mà thôi. Nếu người đó có điểm nào khuyết thì mình cũng nên giúp họ trở nên tốt hơn chứ, đúng không?

LIÊN: Đó! như vậy là Hương có toan tính rồi đó.

TRÚC: Không ai cấm Hương yêu một người và chỉ một người mà thôi. Nhưng phải đặt vấn đề là người đó có đáng để mình yêu hay không. Nếu như mình đã cố gắng hết sức để xây dựng tình yêu với một người mà họ cứ trở trở ra thì mình cũng phải tính tới chuyện tương lai riêng của mình, chứ đâu thể tự ràng buộc cuộc sống mình vào cuộc sống của họ. Khi hai người không cùng nhìn về một hướng thì không thể nào đi chung một con đường được, phải không?

IVY: Em cũng nghĩ như vậy, trong tình yêu không nên gò bó nhau, nếu thấy không xong thì nên chia tay sớm là hơn, don't waste your time.

LIÊN: Nói chung thì tình yêu cũng như chuyện binh xập xám thôi. Nếu cứ nhắm mắt mà binh theo đúng bài bản thì ăn hay thua là chuyện hên xui. Còn nếu mình có để tâm vào tính đường này nước nọ, binh cách nào lợi hơn, thì tất nhiên tỉ lệ thắng của mình phải cao hơn rồi. (nhìn đồng hồ) Mà thôi, chị phải về, nãy chị gọi cho anh Tùng, anh còn chưa biết chị có chuyện gì muốn nói, thế nào anh cũng về sớm hơn bình thường.

TRÚC: Thôi bye chị, good luck.

IVY: Yeah, good luck, plan carefully. (quay sang Hương và Trúc) Hai chị có muốn vào thư viện không?

HƯƠNG, TRÚC: Đi thì đi.

QA

Ghét

Anh áy ơi, bé ghét anh
Như con nút ghét ăn cơm đó mà
Như bé ghét cây chổi chà
Mỗi lần mẹ giận....cái... mà bé tiêu!

Anh áy ơi, bé ghét anh
Như bé ghét lên trả bài, biết không?
Cô giáo thì chẳng có thông
Hôm qua bé bận... long nhong ngoài đường

Thế mà cô chẳng có thương
Còn anh ngồi đó mà giương mắt nhìn
Bé nhăn nhó, anh làm thình
Bà giáo ác quá, bé rình ngỗng về (!)

Anh áy ơi, bé ghét anh
Như tóc ngắn ghét tóc dài, biết chưa?
Như bé ghét mỗi buổi trưa
Anh cứ năn nỉ đòi đưa bé về

Anh nói thích mái tóc thê
Vấn vương trong gió lối về anh quên
Anh áy ơi, bé ghét anh
Như bé ghét thư xanh gì anh trao
Lời thơ quá đổi thanh tao
Mau mau bé giấu cho mau... mẹ... về!?!

Bằng Lăng

Màu Tím, Màu Xanh

Anh của nhỏ à, nhỏ chẳng thích tím đâu anh
Màu của nhỏ là màu của hải dương xanh
Màu của bầu trời chứa thật nhiều mơ ước
Trong vũ trụ bao la có cả trời và đất
Như nhỏ và anh hiện hữu giữa đất trời...
Nhớ thuở học trò nhỏ hái trái mồng tơi
Pha thật đậm đem làm màu mực viết.
Nhỏ thích đóa tâm xuân màu tím xanh biêng biếc
Tím hoa cà dịu mắt sắc mênh mông
Màu tím cánh lục bình trôi nổi ở trên sông...
Và cứ ngỡ tím tình yêu là bất diệt...
Qua bao tháng năm dòng đời trôi mãi miết
Nhỏ mới biết rằng tím chẳng may mắn gì đâu
Tím là bắt đầu cho sự chia tay và đổ vỡ...

Nhớ giàn tâm xuân Ba nhỏ trồng trước ngõ
Hoa nở đặn đều tím biếc quanh năm
Mẹ nhỏ bảo rằng hoa chẳng may mắn đâu anh
Vì gia đình đã xảy ra nhiều tai biến
Từ đó loài tâm xuân đã không còn xuất hiện
Trước ngõ mẹ đã trồng giàn hoa giấy đỏ tươi...

Tím hoa cà dù dịu mát khắp muôn nơi
Nhưng vẫn không may bằng mùi hương hoa bưởi...
Màu tím trên sông lục bình trôi nổi
Như con người trôi nổi khắp nhân gian

Tím là màu của những cảnh trái ngang
Tím là màu của những cuộc tình đổ vỡ...
Nhỏ chỉ muốn màu của anh và nhỏ
Là màu xanh tồn tại của đất trời

Để tình mình như nước của biển khơi
Để tình mình như bầu trời xanh ngát

Khói Lam

Xương Sườn Thú Bẫy

Nhè nhẹ thôi em, kéo bướm bay
Đừng đi trên cỏ, kéo héo gầy
Đừng cười lớn vỡ thủy tinh nắng
Đừng chớp mắt vội để sương lay...
Tình sử hình như chỉ đôi câu,
Xương sườn thú bẫy chiều nay sầu
Nghiên mực chùng như cô đọng quá
Chùng trong mây tím nhạt bay mau
Gương vẫn hững hờ trên tử phần
Thoáng thấy ta qua có cười vui?
Trâm lược nằm yên trong tráp gỗ
Trầm hương có thoảng chút hương người?

Em tôi xin chớ hay hờn dỗi
Xin hãy làm gấu trắng trốn đông
Xin giọt sương buồn thôi vương mắt
Chiều nay gậm nhấm chiếc xương tôi...

Nguyễn Ngọc Quỳnh Thi

17 tháng giêng, 98

CHIẾC BÓNG

Thu Nguyệt

b ê n đ ờ i e m

Chiều nay, Ngọc Tuyền cắm vào bình bông em vài cành hoa dại vừa mới hái. Nó hay làm như thế lắm, bởi lẽ em hay buồn khi khói lam chiều vừa chợp tắt. Nó bảo: "Từ nay em sẽ là người bạn mà chị mong đợi nhé!" Em gật đầu mỉm cười. Mỗi khi bước vào phòng, môi em ướp đắm sắc màu của hoa tươi. Căn phòng em luôn có mùi hương mới lạ, ngọt ngào.

Hôm ấy, cô giáo rất hài lòng với phần quà mà em và anh mang về. Lúc chia tay ở bến đò, anh cắm vào giỏ xe em một nhánh hoa với lời nhắn: "Xin cho em mãi dại khờ như loài hoa ấy."

Em cứ tưởng chỉ có em mới yêu thích loài hoa dại. Thế mà trong ba năm học dài đằng đằng ở Thị Xã, em phát hiện ra một gã "khờ" cũng yêu thích loài hoa em yêu. Từng ngày đến trường, em hay dừng lại ở những nơi có hoa dại mọc. Tụi bạn phải rất cố vì réo gọi và luôn bực dọc trong những lần chờ đợi dài đằng đằng.

Lần liên hoan cuối năm, lớp em tổ chức đi chơi xa. Cả một đại đội kéo nhau qua Cù Lao An Thành. Cô giáo bắt mỗi tổ đi tìm một món quà lưu niệm vô giá mà chia cho đầy đủ mọi người trong lớp. Tổ em vừa tới vườn chôm chôm là không ai bảo ai trèo lên cây ngồi không thềm xuống. Em không thích chôm chôm lắm, em đi qua liếp vườn khác tìm ổi chua. Trời mùa hè, ổi còn non, em tìm hoài không thấy ổi chua. Chán nản quá, em cứ đi, đi không cần định hướng. Qua liếp khác, thấy cỏ khác màu, em mon men đến gần thì đụng mặt với anh "khờ". Thật ra anh không "khờ", tại mỗi lần gặp em, anh chỉ nhếch môi chum chim. Lần đầu tiên em thấy môi anh mở. "Dung tìm được gì rồi?" Em bật cười khúc khích và anh cũng cười theo. Trước mặt em là một con người hoàn toàn xa lạ, không phải gã "khờ" mà là một con người cần phải đề phòng. Em bắt đầu sợ tiếp xúc với anh. Em lẹ bước bỏ đi trong khi anh đang lom khom tìm kiếm, cái gì đó em không rõ. Anh khập khểnh thở dốc chạy theo em và chìa tay ra cành hoa dại:

"Dung nghĩ sao?" Cũng lại là câu hỏi. Em phát ghét anh, nhưng nụ cười hiền hậu khéo điểm trên môi anh phá tan đi ý nghĩ xấu xa về người đối diện.

Qua hết những tháng hè, anh phải ra Hà Nội học. Em bâng khuâng chưa rõ điều gì sắp xảy ra. Em chờ đợi ngày chia tay với anh. Anh không hẹn em ra đi chơi như em nghĩ. Anh lặng lẽ ra đi âm thầm, và em cứ chờ đợi như một em bé thơ mong đợi ánh trăng đêm ba mươi. Rồi những hờn dỗi, trách móc, em sụt sùi ôm theo giấc mơ. Sáng ra, mắt em bị lòa bởi những màu sắc của đóa hoa tươi cạnh mình. Em chợt hiểu: Em không bị bỏ rơi, anh không quên, và anh vẫn nhớ loài hoa dại.

oOo

Một buổi chiều hè, nắng đang tắt dần trên ngọn cây. Em rời khỏi trường, như đã hẹn, em cứ chậm chạp không chút vội vã đến sân ga đón anh. Không biết anh lúc đó nghĩ như thế nào. Riêng em, em không thấy lòng nao nao như năm nào. Con đường, hàng cây quen thuộc với em cũng trầm lặng theo tiếng thở đều đặn của một con tim không buông khuâng khi sắp gặp lại người bạn xưa. Em rất chu đáo chọn cho mình chiếc áo, cái kẹp, và ôm ấp rất nhiều hình ảnh đẹp em tưởng tượng sẽ xảy ra khi tiễn anh ra Hà Nội học. Đó là em, cô gái năm xưa. Một lần biết chờ đợi, hy vọng. Anh không đến, tất cả mất dần theo giọt mưa đầu đời. Những đóa hoa dại em vẫn thường xuyên nhận được với vài lời thương nhớ. Nhưng nó không đủ sức thu hút một cô gái trong tuổi mộng mơ chấp nhận nằm trong vỏ ốc, để giữ gìn một hình ảnh xa mờ, tưởng chừng như không bao giờ gặp lại. Quanh em có biết bao sự cám dỗ và quyến rũ. Em vẫn đơn độc trên lối về, tự mình ngắt cho mình những cánh hoa dại không tên. Thời gian làm cho em quen dần với cuộc sống như vậy. Em quên hẳn về anh và quên những cánh hoa dại trong giỏ xe đợi chờ mỗi chiều tan học. Với em, nó đã quá lâu để mà nhắc lại. Còn anh, chắc anh cứ mừng rỡ tưởng như mới còn hôm qua?

Sân ga vắng vẻ. Mọi hành khách đều đã có người thân đến đón. Còn lại một mình anh ngồi đó suy tư, lo lắng, và

tìm kiếm một người quen. Len qua các hành lang, em đi nhanh hơn, sợ người gác cổng khép cửa lại. Em thầm trách mình hơi chậm trễ. Trong nhà ga ánh sáng lơ mơ, em phải dò dẫm đi qua từng nấc thang. Khi đến nấc thang cuối cùng, em thấy anh đứng dậy hướng về phía em đi mừng rỡ. Em chậm bước lại, nhìn anh không xúc cảm. Lâu lắm rồi anh nhỉ! Anh thay đổi nhiều. Anh cao quá. Anh lớn quá. Em đi bên anh như một đứa trẻ thơ. Anh thì luống cuống không biết phải nói với em điều gì. Thỉnh thoảng nhìn em như muốn nói rồi lại không.

Đưa anh về nhà em, như một người bạn mới quen, em không sắp đặt sẵn điều gì. Anh không chút hờn trách, vẫn vui vẻ thao thao kể chuyện về anh. Ăn cơm xong, anh lại giành không cho em rửa chén. "Mỹ Dung đừng rửa, sẽ hư tay hết, để cho anh." Lời anh lúc đó em không quên, em vẫn nhớ hoài. Chờ lúc ba mẹ em đi nghỉ, anh bảo em cho anh mượn cây đàn. Em mang xuống cho anh. Anh cầm đàn dạo lên điệu khúc năm xưa anh từng hát cho em nghe. Trong đôi mắt anh, em thấy anh nhìn em tha thiết, và thành thật: "Gọi người yêu dấu muôn đời..." Em cười xòa như cố xua đuổi cảm giác bàng hoàng bởi giọng hát trầm bổng của anh. Cũng may lúc đó ba em đi xuống, nếu không em phải bị cật vấn vì đôi mắt của anh. Em không cố tình lẩn tránh anh, nhưng em chỉ xem anh là một anh bạn, một người bạn thân thiết nhất.

Bây giờ mình vẫn là đôi bạn thân phải không anh? Em biết mình khờ quá. Tình anh đã trọn vẹn trao về em mà em cứ hời hợt, lạnh nhạt làm anh đau khổ hơn năm năm rồi. Năm năm dài anh vẫn chờ đợi, anh cô đơn đi tìm bóng dáng em. Em nghi ngờ anh không thật sự yêu em nên cứ lẩn tránh anh bằng mọi cách. Em sợ anh nhiều bạn bè, em sợ cái phong cách lễ độ và cái tướng đẹp trai của anh. Trong đầu óc non nớt, em đinh ninh rằng anh đã có

nhiều người yêu. Em sợ tới gần anh và sợ giọng nói tha thiết đầy sự lôi cuốn. Đầu óc em bị nhồi sọ bởi những câu nói của người lớn. Em không dám yêu một người biết đàn, biết hát giỏi như anh. Em sợ mình sẽ đau khổ. Em xua đuổi anh để đi tìm cho mình hạnh phúc. Rồi hạnh phúc không đến như em mong đợi. Em gặp những con người hời hợt, em thất vọng và hối tiếc về chuyện của chúng mình. Anh không lúc nào rời xa em, vẫn ở bên em an ủi, chia vui xẻ buồn. Có lúc em tưởng anh như thần thánh, ban bố cho em niềm tin và hy vọng để tiếp tục đi theo con đường của thế gian. Anh cao cả quá, em thì khờ dại. Em vụt chạy xa anh thật rồi. Lần này là chuyến đi cuối cùng mà có lẽ, em và anh sẽ không còn gặp lại nhau.

"Vì vòng tay anh nhỏ bé, biết làm sao che cho em, nên anh chỉ là người Đứng Bên Lê Đồi Em..." Em rung động bởi câu hát chân thật này từ môi anh. Anh không ngại người ta cười khi đứng ngoài bụi phone công cộng, tai thì mang headphone, tay thì cầm phone hát cho em nghe. Em vẫn cất kỹ những bài thơ anh tặng, và những câu hát thân thương từ tấm lòng anh. Bây giờ em yêu quý chúng lắm. Em chỉ còn nghe lại từ sâu thẳm của tâm hồn.

Em đưa tay vén bức màn cửa sổ, nắng chiều dịu tắt thay vào một hoàng hôn tím phía cuối chân trời. Cầm đóa hoa dại lên, em xót xa nhìn nó u sầu vì thiếu nước. Ngọc Tuyên đã vô tình như em năm xưa. Nếu em biết thay nước hằng ngày cho cánh hoa dại của chúng ta, thì có lẽ em và anh không gặp nhau ở ngã rẽ của con đường.

Ông mặt trời xuống nhanh. Hoàng hôn tắt lịm. Những bóng cây dật dờ nằm lên nhau tình tự. Em nhắm mắt cố tìm quên một lần mình khờ dại. Từ tâm tư, suối lòng em rỉ chảy, giọt buồn rơi ản hiệ: Chiếc Bóng Bên Đồi Em!

Thu Nguyệt

PHẬT HỌC

Tạ Đức Trí

ĐI TỪ CHÙA VÀO TÂM THỨC

Xuân về, với cảm giác lâng lâng khó tả đi nhẹ vào lòng theo những tia nắng ban mai vàng rực. Từng đoàn người lũ lượt theo nhau lên chùa, thấp nhang, niệm Phật, cầu xin cho năm mới được bình an, phát tài... Xong, hái cành lộc đem về, chưng ba ngày Tết. Thông lệ này, qua thời gian, hình như đã không còn chỉ dành riêng cho các Phật tử. Có không ít tín đồ các tôn giáo khác hoặc những người không theo bất cứ tôn giáo nào cũng vẫn giữ lệ đi chùa đầu năm. Phải chăng đây là dấu hiệu chứng tỏ số người lãnh hội được Phật Giáo đang gia tăng? Hay đây chỉ là một thói quen bình thường, một sự hiếu kỳ khó tránh? Câu hỏi này khởi đầu cho đoạn hành trình đi tìm hiểu Phật học, một trong những triết lý sống Đông phương tồn tại hơn hai thiên niên kỷ qua.

Hãy để tâm hồn lắng đọng, tinh thần thư giãn và cùng vị hoàng tử xứ Ấn, Sakyas Siddhartha Gautama (563–483 BC), từ bỏ cung vàng, điện ngọc, hành khất khắp nơi với mục đích cao cả mong tìm ra chân lý giúp con người thoát khỏi phiền não, khổ đau trong sự sống và sự chết. Tính kiên trì và đức đại từ bi đã giúp Ngài giác ngộ và đạt đạo.

Cũng từ đó, nhân loại đã chân kính gọi Ngài bằng chính triết lý sống của Ngài: Phật Thích Ca.

Bước vào Phật học ví như bước vào một khu rừng, bao la tứ bề muôn về muôn màu, con người dù có cố gắng cũng chỉ có thể đi qua một đoạn nhỏ nào đó. Nhưng, không có nghĩa là con người sẽ không bước được một bước

đáng kể. Trong suốt thời gian Phật Thích Ca đi rao giảng chân lý Đạo làm người, Ngài thường nói: "Ta là Phật đã thành, các người là Phật sẽ thành." Chính lòng bác ái và phóng khoáng của Người đã khẳng định: Mọi người sinh ra đều bình đẳng, đều có khả năng giác ngộ và đạt được một cuộc sống hạnh phúc. Vậy, mỗi người có quyền tìm hiểu và chấp nhận Phật học theo cách riêng. Duy chỉ có cốt lõi thâm thúy trong triết học Phật thì không thể hiểu sai.

Hãy lấy thí dụ từ việc ăn chay, niệm Phật, hay cúng chùa. Có quan niệm cho rằng khi làm đầy đủ các việc này thì chắc chắn đã tu thân đạt đạo và thế nào cũng sẽ thành Phật, hay ít nhất sẽ có quả tốt trong tương lai. Thật ra, ăn chay niệm Phật cúng chùa chỉ có ý nghĩa khi con người tâm tịnh trí thông, biết nghĩ đúng và làm đúng. Mục đích của việc ăn chay-ăn uống đạm bạc đơn giản-là để lòng được thanh nhàn. Như vậy, nếu ta ăn chay mà lòng vẫn còn vướng vào tham, sân, si, vào những xấu xí đời thường, thì việc ăn chay của ta đã không còn có ý nghĩ gì. Nếu ta niệm Phật chỉ để cầu xin các lợi

ích riêng tư, quên đi âu lo thống khổ của đồng loại, thì liệu lời khẩn niệm của ta có được thỏa đáng hay không? Ta có thể rộng tay dâng cúng tiền của cho chùa và tu viện, nhưng lại hẹp hòi toan tính với người thân hay những kẻ kém may mắn hơn mình, thì công quả của ta sẽ đi về đâu?

Xét ra, thế giới Phật học có thể bao la trừu tượng, cũng có thể thu nhỏ trong một chữ "tâm". Chính vì vậy mà Nguyễn Du xưa đã từng so sánh: "Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài." Hiểu được chữ tâm là thông suốt nguyên lý vô thường của cuộc sống, của chất "tương đối" trong kiếp người. Phật đã không bao giờ chú trọng hay quan trọng hình thức rườm rà, cũng chưa từng luật định cho môn đồ Ngài phải thờ cúng mình, phải xây cất các chùa chiền nguy nga tráng lệ, vì chính bản thân Ngài đã từ tráng lệ nguy nga mà ra đi.

Trong suốt công cuộc giảng dạy, Phật Thích Ca chỉ mong muốn chúng sanh thấu hiểu chân lý trong triết học của Ngài. Giáo lý căn bản được gói gọn trong Bát Chánh Đạo 2: Chính kiến,

chính tư duy, chính nghiệp, chính mệnh, chính tinh tiến, chính định, chính niệm, và chính ngữ. Theo Phật thì Bát Chánh Đạo là đường giải thoát con người khỏi Tam Nghiệp 3 (Thân Nghiệp, Khẩu Nghiệp, và Ý Nghiệp). Nói một cách ngắn gọn và dễ hiểu, người am tường Phật pháp sẽ luôn tự chủ trong hành động và lời nói, minh triết trong tư tưởng, bình thản trước sự khắc nghiệt của cuộc đời và sống với thiện tâm. Lúc đó, con người sẽ đạt đạo, thông hiểu những bí ẩn nằm sâu trong tiềm thức cũng như ngoài vũ trụ. Từ đó, hiểu được nguyên nhân gây ra sự khổ và nỗi sợ hãi. Niết bàn sẽ tự nhiên hiện ra trước mắt khi con người đạt được chân ngã, tâm pháp khai thông.

Phật đã có nói: "Niết bàn không ở đâu xa mà ở chính ngay trong tư tưởng của mỗi người." Điều quan trọng là làm sao có thể bước được vào trong chính tâm trí của ta. Phật học chú trọng vào việc tự học hỏi, tìm tòi, giúp mình khai sáng tâm đạo của chính mình. Phật học, có thể được coi là một tôn giáo, hay cũng có thể được xem như một triết lý sống. Thế cho nên, việc ăn chay, làm công quả, hay thắp hương niệm Phật chỉ thật sự có ý nghĩa khi ta đặt tâm vào việc ta làm với ý thức trách nhiệm, tin tưởng và tôn trọng bản thân, yêu thương sự sống và đồng loại. Đó mới thực là cảnh lộc mà ta cần phải hái.

Tạ Đức Trí

(1) Thích Ca Mâu Ni Cổ Đàm, phiên âm từ tiếng Phạn.

(2) Bát chánh đạo:

Chính kiến: Nhìn thấy lẽ phải.

Chính tư duy: Suy nghĩ đúng.

Chính nghiệp: Hành vi tốt.

Chính mệnh: Sống xứng đáng.

Chính tinh tiến: Hưởng thiện.

Chính định: Sống thanh tịnh.

Chính niệm: Quan niệm đúng.

Chính ngữ: Nói đúng.

(3) Tam nghiệp: ba nghiệp chướng mà con người thường mắc phải.

Thân nghiệp: Sát sanh, đạo tặc, tà dâm.

Khẩu nghiệp: Lừa gạt (dùng lời nói hai chiều

để hại người), Ý ngôn (dùng quyền thế hay sự khôn ngoan để phỉ báng người khác), Ác khẩu (nói năng độc ác), Vọng ngữ (đặt điều, thêm chuyện)

Ý nghiệp: Tham (tham sắc, tiền, tài, danh,...), Sân (mất tự chủ vì nóng giận), Si (si mê, ngu muội, cuồng tín,...).

Tài liệu tham khảo:

— *Tinh Hoa Đạo Học Thế Giới*, giáo sư Hạo Nhiên T.T. Ngữ.

Phù du...

Xuân, Hạ, Thu, Đông,

Giữa trời vẫn gió vũ,

Giữa cơn sóng lũ,

Của cuộc đời,

Lặng lẽ...

Âm thầm...

Trầm mình trong cơn gió

Tim tôi theo thân bụi

Nhỏ nhoi.

Một đời du hành

Không bao giờ dừng bước..

Trông vào đợt sóng trước,

Thấy rõ bóng dáng mình,

Chờ mong mãi cuộc tình,

Hoài vọng...

Mong manh...

Mặc Xuân qua,

Bóng Hạ tàn,

Thu, Đông buồn ảm đạm,

Ngón tay gầy...

Buông thõng...

Lại đón gió xuân sang...

Buồn...

Khuyết Danh

Introduction

Rarely has there been anything positive said about Vietnam during its war-torn years. This set of memoirs describes some of the innocent playful events in a life of a child. The dramas revealed only "a tip of the iceberg" which I am continuing to explore. The will to survive in such harsh condition taught me so much about humanity in its raw form.

I saw a cripple walking on his two bare hands refusing to accept donation from those broken-hearted bystanders giving hands. Such images should be captured and preserved in a timeless capsule for they have taught me so much. These Vietnamese dramas should be treasured and not looked down upon or brushed under the rug.

Only four short stories, or should I say plots, are written. There is little connection among them but shall be, one day, when ideas and stories have been sufficiently formed.

CÂY BÔNG VỤ

When I think of Vietnam, I think of school, of those long hours staring out the window hoping for something catastrophic to happen.

Being one of the bigger kids (relatively speaking), I was always placed in a special section, the last two rows. Those smart-aleck little munchkins, you know the teacher's pets, loved to get the big boys in trouble. They were particularly keen on my bad behaviors while their master was away. It seemed like no matter how hard I tried, they would find flaws to report, so that I would get whipped later on.

I hated those bright hot sunny day sitting in class. I could never get my head straight. Didn't they know hot weather make people drowsy, especially in class. You probably figured out what the master did to kids who dozed off in class.

When the bell rung, boy, I would dash out like an arrow but careful not to run so fast by old farts who didn't like rowdy kids. You probably figured out what old farts did to kids running so fast in school.

The walks back home from trường Trí Đức (in Sài Gòn) were almost always pleasant. Besides feeling so free getting away from the institution, I remembered the spectacular display

CHILDHOOD MEMOIRS

Lê Dinh

of whirling seeds falling down from the sky. I loved watching the gusty winds blow past cây Bông Vù and carried with them hundreds of whirling seeds. The winds felt so cool and the seeds, they just whirled and danced in the sky.

I was mesmerized. Cây Bông Vù probably has another name, does anyone know? It's a good old tree.

DOOFUS

One of human's source for comedy is to watch others' tragedy. Being one of the doofus kids sitting in the back row of the class, I was sensitive to my fellow doofus friends. However, I have to tell you this funny story about the most DOOFUS kid of them all. I was in my second grade, I think.

Well, all of us kids were sitting in the classroom looking at the grades we got back from the teacher for our chính tả. Being a cruel and unusual society, kids were forced to report their grades to the whole class. The teacher started to call names, one by one. Each student would say out loud the grade they received and the teacher recorded it in his book. Some voices were louder than others; some were prouder; some were short and embarrassed; I forgot what mine was but I remembered the voice from the most DOOFUS kid of them all.

From a corner of the back row, looked like he just barely woke up, in a heavy southern accent, circling his index fingers and thumbs around his eyes, he yelled out loud: "ỐC DỊT LỘN"

After half a second of silence, the whole class burst into laughter and so was I. Let me tell you, not only was he humiliated, the teacher gave him a good old fashion whipping for not speaking properly.

If I were the teacher, I would give my fellow doofus friend points for being original and artistic.

THE RAGGED OLD MAN

During the late '74 and early '75, you could always find the ragged old man on a sidewalk of đường Phan Thanh Giản. Every time I saw him, he flashed me a friendly smile showing the brightness of his teeth and the flesh of his gums. He seemed to be in good health but the ragged old man had no roof over his head. He knew me, along with the other passerbys, were curious about his homeless condition and about his harsh living condition.

There was always something peculiar happening at his place, especially during supper times. He owned a couple of cheap metal scraps that he somehow had managed to make into different cooking utensils. His chief source of food was white rice and water, at least, that was what I mostly saw him eat. He was not a beggar, though, always greeted me with a friendly smile, as if he was trying to say it silently, "Go away little boy, my style of living is peculiar and harsh but it's a living. I respect your existence, you should respect mine, too."

There were occasions when his suppers drew lots of spectators. One time, I saw him prepare a rat for dinner. Focused on the bait he had somehow caught, the ragged old man cut up the animals into portions and cook them in a hot boiler. Another time, I saw pieces of a cat flesh laying on his kitchen ground. I felt lucky not to be in his shoes and don't know if I could ever find the will to endure if I was in them. The ragged old man never begged and always greeted me with a friendly smile.

Sorry if my description grossed you out, but, while reading "From Hanoi to Hollywood," pictures of some lesser fortunate VNeses that I personally have encountered flash back in my mind. I just had to tell you about the ragged old man.

ÔNG TÂY

There was a small road (ngõ hẻm) that intersects đường Phan Thanh Giản, a street where I grew up in Saigon. This road had lots of gravel where yellow Ford pickups (we called xe vàng -- yellow vehicle) often drove through it. "Come on, come on," I remember the GIs wiggled their fingers to tell us that it's OK to hop on the back. Several of us would dash like mad toward the pickup and jumped on it for a free ride.

We would brag to others who couldn't make it about how thrilling the ride was and how we would jump on xe vàng the next time around.

There was this one two-story condo along that ngõ hẻm that the kids loved to drop by. I didn't know why at first but everytime we came by, we always approached the condo gingerly and then hid behind the bush on one side. On a count of "one, two, three" we would all pick up small rocks (or some object) and throw at the condo to create noises. This practice often took place during the afternoon hours when the adults liked to nap.

And everytime this happened, like cartoon reruns, Ông Tây would charge out of the condo toward the kids and grumble words that can clearly be understood without understanding. Ông Tây was so fat and awkward; he wore shorts that had slits in the middle; his steps were so heavy and the way he waved his arms... he was hilarious.

The kids would run away and laugh their lungs out. Cheap thrills were so easy to manufacture then. All I had to do was follow and be totally ignorant. At my ripe old age, I love to reminisce those irresponsible (but troubled) yesteryears.

Dinh

P.S. No wonder why Santa Claus never gave us kids any presents.

ĂN TẾT ở nhà

Trần Tú Uyên

Thằng Tuyên ngồi rút người trong lòng mẹ để hưởng cái hơi ấm bất tận của mùa Xuân. Nó tròn mắt nhìn ánh lửa bập bùng của nồi bánh chưng đang xua đuổi cái hơi lạnh cuối cùng của những ngày cuối Đông. Nó nghe lời mẹ và không bao giờ dám nghịch nghợm trong bếp. tại vì ông Táo sẽ ghi chép cái tội nghịch ngợm của nó và cuối năm sẽ bay về trời và tâu với Ngọc Hoàng Thượng Đế thì nó sẽ bị trừ tiền lì xì. Nghĩ đến tiền lì xì tự nhiên lòng nó nao nao với một niềm vui kỳ lạ. Thôi thì cũng được. mình chỉ giả bộ ngoan đừng chơi lửa trong bếp thì sẽ chẳng đụng chạm gì đến ông Táo và ổng sẽ chẳng có lý do gì để mà thề lẻo với Ngọc Hoàng.

— Mẹ ơi, tại sao ông Táo đen thui giống như ông Chà Và ngoài tiệm vải vậy mẹ?

— Ừ, tại vì ông Táo chung-thủy với vợ cho nên nhảy vào bếp chết chung với vợ ổng và bị lửa cháy đen như cục than.

— Tại sao ông Táo lại phải chung thủy với vợ hở mẹ?

— Tại vì đạo nghĩa vợ chồng thì phải chung thủy, bền vững và lâu dài con ạ.

— Vậy thì mai mốt lớn lên con sẽ không lấy vợ đâu.

Bà Loan nhìn con mỉm cười âu yếm và với tay chắt thêm củi vào bếp:

— Con không muốn lấy vợ là tại vì con sợ chết thành than giống như ông Táo, hay là con muốn ở nhà đeo vú mẹ?.

— Không phải đâu, con thương mẹ nhiều lắm nhưng mà con ghét con gái,

Con gái ác thì thôi, nó làm cho ông Táo chết đen thui hà!

Thằng Tuyên bỗng cảm thấy tội nghiệp và thương ông Táo thề lẻo nhiều hơn là ghét. Hôm nay là ngày 23 tháng Chạp, mẹ cúng đưa ông Táo về trời bằng con cá Chép thật là to, và nó đã quyết tâm ăn cá nhiều hơn cơm để cho ông Táo thề lẻo không còn cách gì để trở về nhà bếp mà ghi chép tội nghịch nghợm của nó nữa.

Nghĩ đi, nghĩ lại ông Táo thề lẻo thật là dễ ghét. Thằng Tuyên đâu có nghịch lửa! Nó chỉ thích ăn hột đu đủ nướng. Đình Ông Kiểng có cây đu đủ thật là to. Trường học ở phía sau đình, mỗi khi tới mùa đu đủ chín nó và thằng Tư Địa, con Di Sáu Đồ Khô, hay nhặt những trái đu đủ chín sau giờ tan học, cắt lấy hột đu đủ và cắm vào đầu sợi giây kẽm rồi nướng trong bếp than hồng. Hột đu đủ nướng thơm và bùi.. ăn đã thì thôi...

Hôm nay là ngày 30 tháng Chạp, Cội mai trước nhà hình như cũng nao nức như lòng thằng Tuyên vội vã nở những cánh hoa đầu tiên để sửa soạn chào đón Chúa Xuân. Những điểm nhụy đỏ e thẹn và khép nép trong những cánh hoa vàng óng ả đang mỉm cười với Nắng Xuân. Hôm nay mẹ không ra chợ và thằng Tuyên thức dậy thật sớm để giúp mẹ trang hoàng nhà cửa đón Xuân. Bánh trái, hoa quả đã được bày lên trịnh trọng trên bàn thờ Tổ Tiên. Chân đèn và bình nhang cũng được chùi bằng tro trong bếp nổi nước đồng lên màu vàng óng ả trông thật là nghiêm trang và đẹp mắt. Các bài vị của năm đời người trong gia đình được bà Loan trịnh trọng, và kính cẩn bày theo cung ngũ hành đang nghiêm trang

tận hưởng bầu không khí ấm cúng bên ánh đèn cây lung linh, và những cây nhang thư thả nhả áng hương trầm nhẹ nhàng một mùi vị tôn kính. Thằng Tuyên nhón chân trên cái ghế đẩu cho đủ chiều cao để treo câu đối cuối cùng bên khung cửa như một trong những thói quen giúp đỡ mẹ nó làm việc nhỏ trong nhà mà cha nó đã dạy nó khi ông còn sống. Nó bỗng thần thờ nhìn lên bài vị của cha nó và những giọt nước mắt hờn tủi và nghẹn ngào lăn dài trên phiến tuổi còn thơ.

— Con nhớ bố hả?

— Dạ!

— Nhớ bố thì phải ngoan, Bà Loan nén lại cơn xúc động âm ỉ trong lòng và tiếp tục, và nhớ làm theo lời bố dặn là con trai không được khóc. Lau nước mắt đi rồi đi ăn cơm. Tí nữa mẹ con mình đi tết bác Thụ xong rồi đi tảo mộ cho cha trước khi trời tối. Năm nay mình sẽ đón giao thừa ở nhà bác Thụ. Con có thích chơi với chị Ái và anh Thụ không?

— Dạ có.

Thời gian ngừng lại trong khoảnh khắc tiếc thương rồi lại tiếp tục trôi đi

vội vã. Bữa ăn trưa chỉ có hai mẹ con nhưng vẫn ngon miệng và ấm cúng vì bố thằng Tuyên luôn luôn về nhà này phù hộ cho mẹ con bà. Từ ngày chồng chết đến nay đã hơn 3 năm, thằng Tuyên là niềm vui duy nhất của bà, và nhờ có gia đình anh ruột ở gần bà cũng cảm thấy bớt cô đơn cho nên năm nào bà cũng đưa con đi tảo mộ cho chồng rồi về nhà ông Thụ ăn tết. Cha mẹ bà đã qua đời từ lâu và chồng thì cũng đã chết rồi cho nên theo phong tục Việt Nam thì phải về nhà anh cả để ăn tết, như vậy là ăn tết ở nhà.

Nắng đã ngả đầu ngọn tre nhưng người đi tảo mộ vẫn còn đông. Bà Loan ân cần sắp xếp đồ cúng và vàng bạc trước mộ chồng trong khi thằng Tuyên mãi mê nhỏ những ngọn cỏ hoang trên mộ cha. Những ngọn cỏ gà lá cứng và sắc như dao không thể thấm được nỗi đau của đứa con mất cha. Con nghe lời bố không khóc nữa nhưng mà tối nay bố hứa là nhớ về ăn tết với mẹ con mình...

— Tại sao bố chết hờ mẹ?

Bà Loan thở dài:

— Tại vì Việt Cộng giết bố!

— Tại sao Việt Cộng lại giết bố?

— Tại vì Việt Cộng đem giặc Nga vào xâm lăng Miền Nam cho nên bố phải đi giữ nước; vì vậy mà nó ghét bố và giết bố!

— Xâm lăng là gì hở mẹ?

— Xâm lăng có nghĩa là ăn cướp đấy con.

— Con ghét mấy thằng Việt Cộng ăn cướp, Thằng Tuyên mím môi, con sẽ học cho thật giỏi như Vua Quang Trung để đánh đuổi Việt Cộng xâm lăng và trả thù cho cha.

— ...!!!. Bà Loan vuốt tóc con cố nuốt lại những giọt nước mắt đang ứa đọng ở lưng trông. Thôi mình cúng cha đi rồi về con...

Đêm Ba Mười trời tối đen như mực và vạn vật yên lặng trong bầu không khí trang nghiêm chờ đợi Giao Thừa. Bà Loan phụ chị dâu thu dọn nhà bếp, Thằng Tuyên và chị Ái vội

vã quét dọn nhà cửa, anh Thụ thì lãnh nhiệm vụ đi đổ rác, trong khi bác Thụ đang mãi mê lau chùi bộ tủ chè bằng gỗ cẩm lai để sửa soạn ngày mai tiếp khách. Theo phong tục Việt Nam thì ba ngày tết không ai được quét nhà vì làm như thế thì tiền sẽ theo rác mà ra khỏi nhà, và cả năm sẽ bị nghèo. Bàn thờ gia tiên hương khói nghi ngút, đèn cây cháy lung linh huyền ảo và trang nghiêm, đồ ăn và hoa quả đã được bày biện sẵn sàng để cúng giao thừa.

Ngoài sân, cành nêu lá ngọn dong đưa trước gió phát ra những tiếng kêu thánh thốt như bước đi của thời gian. Giờ khắc mà mọi người chờ đợi đã đến, tất cả mọi người đoàn tụ ngoài phòng khách để cúng giao thừa mời tổ tiên, ông bà, cha mẹ về ăn tết. Theo phong tục Việt Nam thì nhang phải đốt ba cây, một cây chỉ trời, một cây chỉ đất, và một cây chỉ người. Khi hành lễ thì phải đứng lạy trời một lạy, quỳ lạy người trên bàn thờ một lạy, dập đầu xuống đất để lạy đất một lạy. Như thế là một vái và phải vái ba lần tất cả là chín lạy. Sau khi lễ gia tiên xong thì bác Thụ ra đốt nhang ở bàn thờ lộ thiên để cúng cô hồn. Trong khi chờ cho hết một tuần nhang trên bàn thờ gia tiên để ăn mừng giao thừa thì có màn đốt pháo đón giao thừa mà thằng Tuyên thích nhất. Năm nay bác Thụ cho thằng Tuyên đốt pháo tại vì năm ngoái đã đến phiên chị Ái rồi. Tràng pháo treo trên cành nêu cho nên bác Thụ phải ẵm nó lên mới với tới được, Thằng Tuyên có một cái cảm giác hồi hộp lạ thường khi nó với tay và châm ngòi pháo bằng cây nhang rồi những tiếng pháo nổ đi ùng xé tan bầu không khí im lặng của đêm giao thừa và hoà nhịp với tiếng pháo của hàng xóm tạo nên những âm thanh rền rĩ thật là vui tai. Thế là năm nay thằng Tuyên có quyền vào lớp khoe với tụi bạn trong lớp và chúng nó sẽ phải phục nó sát đất. Tuổi thơ của thằng Tuyên bỗng dựng lớn vụt lên như người hùng Quang Trung xua quân Bắc Phạt đánh đuổi Việt Cộng xâm lăng và trả thù

cho bố, nó khép nhẹ đôi mắt để tận hưởng cái cảm giác Người hùng Quang Trung Tuyên Còm đang xua quân vào Thành Thăng Long giữa tiếng pháo mừng Xuân Chiến Thắng.

Ngày mồng một tết theo mẹ, bác Thụ gái, và chị Ái đi lễ và hái lộc ở Lăng Ông chẳng có gì là hấp dẫn nhưng mà nó vẫn phải đi cho mẹ vui lòng, nhưng cũng nhờ thế mà nó xin được quẻ xăm tốt. Quẻ nói là năm nay nó sẽ được lên lớp và học hành khá hơn năm cũ nhưng phải cẩn thận về tình duyên. Thằng Tuyên chẳng cần tình duyên cái quái gì hết, nó chỉ xin Đức Ông bảo đảm là nó sẽ được lên lớp là nói vui rồi, như thế nó sẽ không phải học nhiều giống như anh Thụ phải đeo kính cận và sẽ bị tụi bạn trong lớp ghẹo là Tuyên Bón Mắt. Nó phục anh Thụ nhất là màn đánh Bầu Cua, anh Thụ đánh Bầu Cua không bao giờ thua cho nên nó thích đi theo và đánh ké với anh Thụ. Năm ngoái anh Thụ bắt được thằng lác Bầu Cua "kênh hột" để ăn gian khách hàng, anh Thụ gỡ hộp Bầu Cua lên rõ ràng là nó bẻ mép hộp bên trong để kênh hột ăn gian. Vui nhất là coi múa Lân ở đền Hai Bà Trưng và coi tuồng Hoa Mộc Lan Tòng Chinh ở Đình Ông Kiểng. Ngày thường nó phải chui qua bụi tre phía sau đình để vào coi cạp còn bây giờ nó được ngồi ghế hàng đầu với mẹ, ăn kẹo bông goòng và coi hát... thật là ngon lành...

Ba ngày tết qua đi thật mau mặc dù không gian vẫn còn thơm mùi thuốc pháo. Nhớ đến lời bác Thụ nói hồi trước ở nhà quê bác được ăn tết tới ba tháng, còn bây giờ nó chỉ được ăn tết có ba ngày; thật là bất công. Thằng Tuyên theo chân mẹ trở lại đi học sau ba ngày nghỉ tết. Buổi sáng mùa Xuân nắng thật là ấm, trong bụi tre bên đường tiếng chim líu lo và đang ngọng ngịu tập nói. Ba ngày tết đã qua rồi nhưng trong vòng tay mẹ, mùa Xuân của con dài bất tận.

Trần Tú Uyên
(Kỷ Mão 1999)

a r e d e e m e d SOUL

D.N. Au

Dear Thùy,

Falling in love is the single most frightening experience for all of us fumbling mortals. Once fallen under its hypnotic spell, our dear hearts are highly vulnerable to pain and regrettable consequences. Before my path intersected with Destiny, I had had my fair share of shattered dreams and broken heart. In fact, for a very long time I locked my heart away in a cold, utterly isolated dungeon of loneliness. I became a spiteful person whose sole existence was to convince others that love was nothing more than an illusion, a cheap counterfeit born out of sheer vanity. Then, of course, Destiny came along with a special key to unlock my cynicism. Speaking about lost love and its tragic consequence, let me share with you another page from my journal. It is a poignant journey of personal redemption and lost love. Even now, the profound impact of the experience continues to reverberate in almost every aspect of my love life. You see, Thùy, there's a undeniable truth that all personal growth, all personal damage and regression, as well as all personal healing, come through our relationship with others. What I am, at any given moment in the process of my becoming a person, will be determined by my relationships with those who love me or refuse to love me, and with those whom I love or refuse to love. It is certain that a relationship will be only as good as its communication.

On a bleak twilight evening of February, as the night began to cast its dark shadow, I started to drive home from UCI on the 405 North bound. One moment I was thinking about school and exams, then the next my heart was filled with an aching sense of regret and remorse. For exactly three years ago today, my life took on a new dimension when she showed me all the splendors of love with such tenderness and sweetness. In return, I thoughtlessly broke her gentle heart into bits and pieces. Unable to endure the flooding torment of regrets any further, in a split moment I decided that no matter what the consequence may be, do or die, make or break, I had got to clear my guilt ridden conscience by seeing her one last time to say what needed to be said –

but never did. A few months before, by a chance encounter, one of her old friends bumped into me and mentioned that she was studying at some D.O. school out in Kansas City. That was all the info I had to go on as I began to head northeast on the 15 freeway which would connect to the 70 East. For two hellish days I drove unstop to Kansas City. Along the way I came within inches from driving off a sheer nine thousand feet cliff in Vail, Colorado. Now keep in mind, Thuy, the self-redeeming pilgrimage was a complete spur of the moment sort of thing. I did not prepare for it in advance nor took the time to check on road conditions and weather. My 1982 Honda Accord was designed for city driving only. Anyway, there I was caught in a blinding snow storm along the treacherous mountainous roads of the Rockies, and the balding tires could barely stick to the icy road. Then suddenly, I hit something on the road with my right tire and all hell broke lose as the car spinned

counterclock-wise. It must have spun at least three or four times before slamming into a thick snowbank on the side of the road. The snowbank was the creation of snowplowing truck as it plowed snow off the street and deposited along the sides. Without that snowbank, I wouldn't be typing these words right now. Moments before colliding into the snowbank, I seriously thought life was definitely over. When the car finally stopped, I rolled down the right window and peered out only to see that I came within six inches from sliding off the road into the abyss below. Talking about luck! Undaunted, I continued to push ahead after a real nice guy stopped and pulled my car out with chains. Many times I wanted to turn back and forget the whole ordeal, but something kept pushing me forward like it was a destiny which I had to fulfill. I cut through the thick of the night and by dawn, I reached the vast, flat plain of Kansas. I didn't stumble into Kansas City until late in the afternoon, and snow was falling heavily everywhere. All the warm clothing I had on was a light jacket, jeans, and a pair of sneakers. Hadn't eaten nor drank nor slept for two days, yet I didn't feel a bit tired as my adrenaline was running high. In Kansas City, I called information for the location of D.O. schools and the operator gave me two addresses of two different D.O. schools – one in Kansas City, Kansas, and the other in Kansas City, Missouri! I called the student affairs of both school to verify her enrollment and nailed it to the one in Missouri. The school officials refused to give out neither phone number nor address. That meant I had to look for her in the classrooms, and it was getting late to drive another three hours or so. That night, I parked in the Holiday Inn's lot and passed out cold in the freezing temperature. I didn't come out of my deep slumber until one o'clock in the afternoon. The three hours drive to the school gave me

ample time to rehearse exactly what to say once I see her (again no food or water, just do my morning routine in a gas station's restroom). The drab looking school located in the middle of nowhere. Surrounded the four medium size buildings was a vast snow field with gentle rolling hills. I parked on the outskirts and tread my way through to the sprawling campus. One by one, I peered inside each lecture hall and lab searching for her. My persistence paid off at last; I found her sitting in the third row inside a small lecture hall. Standing outside in the snow, patiently waiting for class to get out, I realized for the first time that all the happy years we were together and the painful months of wallowing in regrets, all boiled down to this very moment. All the wrongs and woes and pains that I had inflicted upon her would be

redeemed once and for all right here and now. Students began to shuffle out the door, and I stood ten feet away. For what seemed like an eternity, she came out with books and notebooks in arms. Tears burnt down my cheeks as I struggled to cry out her name. She looked up. We both stood there, frozen in time while other students were dashing around in all directions. At last, she approached me with a bewildered look and asked in a rather annoying voice, "What the hell are you doing here?" My poor heart sank. In all the times I knew her, I never heard such cold, disdainful tone of voice. In a blink of an eye, stood before me was a woman I no longer recognized. "Now, stay away from me, and just leave me alone." She started to walk away. I bolted after her and grabbed her arm, "Please, Le, I have come a long way,

too long, to turn back now. Please, I can understand your hostility, but please, let me say something..." "No, leave me alone." I began to shiver and suddenly felt very weak and cold. I threatened her that if she would not grant me just ten minutes, I would follow her around everywhere forever until she listened to what I had to say. Looking nervously, she agreed under one condition that afterward I would never bother her again. Fine. Three things, just three things I wanted to say and I would be out of her life forever. Calmed down a bit, she stood there gazing deep into my tear-filled eyes as though she was trying to search for something. The truth, perhaps. First, I apologized for everything, the pains and misery that I've caused. For what it's worth, I begged her to forgive my mistakes. I was too young and foolish then to realize what precious treasure I had. She stared at me in silence for a long time, then a tiny smile broke out across her lovely lips. Yes, she forgave me. I asked her for a hug to ratify the authenticity of her conviction. Man, never in my life did an embrace feel sooooo good. Second, was there any chance, any shred of chance at all, if I could do anything, to have her back. A resolute no. She had already been unofficially engaged to an American guy. Her family didn't know about it yet. I breathed out a sigh of sadness, and relief at the knowledge that it was now really, truly over between us. Lastly, as two decent, civilized human beings, could we still be friends, I asked. Thanks, but no thanks. She just didn't want to have anything to do with me anymore. I understood. I stood there lost in those beautiful brown eyes one last time. Somewhere a chilling westward breeze came chuckled over the hills, and the dancing snowflakes waltzed through the air around us. I held her hands and said that she did not fall in love with a jerk. I proved it by enduring the tortuous trek out here

in search for her. And that for a very long time, I too, suffered the pains, and miseries, for which I alone was responsible. I wished her all the luck in the world, and that she deserved all the happiness this life had to offer. She had taught me much – love, maturity, life, and for all that, I would never forget her. Have a good life. I softly kissed her for the very last time, and held her tightly in my quivering arms. She was glad to see me too. In more ways than one, my presence had done her a lot of good too. With those words, she bid me farewell. I stood there watching her disappear into a nondescript building. By now the late afternoon sun was fading fast over the grayish, omniously overcast sky. Standing amid the windswept snow field, I looked around and breathed the air in like a tourist, trying to sense the uniqueness of the place, as if later I might be able to summon it back. From this very place, I had redeemed myself and found blissful salvation.

The burden of enduring the unremitting guilts and pains suddenly vanished into the vastness of this place. I tell you, Thuy, no movie or novel could possibly capture the sheer gravity of that moment. A man, a simple man, had at last rediscovered the meaning of his life when he finally managed to let go of the past. Buoyed by the sudden euphoria of lust for life, I braced the chilling air and slowly staggered back to the car.

Everyone has his or her defining moment. A dramatic instance forever crystalized in time and space. It is a rare moment, Thuy, when an individual sees for the first time his/her own true self clearly and succinctly. Indeed, love is a strange phenomenon that has the power to change us in ways only time can tell.

A redeemed soul,

D.N. Au

Nhìn Sao Mơ Ước

Đêm nay ngắm sao trời
Có một chiếc đang rơi
Em chấp tay cầu nguyện
Hạnh phúc và cuộc đời...

Hạnh phúc đang cầm tay
Mong mãi mãi tràn đầy
Tình nồng còn ở lại
Như muối mặn gừng cay.

Nửa đời trước đã qua
Đường đưa đi lấm ngã
Nửa đời sau mong là
Đời không còn nghiệt ngã.

Đời người như dòng nước
Hạnh phúc như làn mây
Mong sao mây với nước
Về sau mãi dâng đầy.

Kiều Lệ

Nguyệt-Ảnh

Mặt nước diễm kiều in dáng nguyệt,
Vàng trăng lồng lộng dáng thuyền duyên,
Ôi! trăng ngà ngọc, đêm hoài vọng,
Yêu trăng không dễ chỉ là duyên?

Có kẻ ôm thuyền đi vớt trăng,
Nguyệt ảnh kiều sa lộng ánh vàng,
Động nước vô tình tan bóng nguyệt,
Gối thuyền tưởng tiếc mấy mùa trăng!

Mông-lung ánh-nguyệt chỉ là mơ,
Chợt đến chợt đi chẳng hẹn-hò!
Những tưởng như gần trên mặt nước,
Ngờ đâu trăng nước chỉ là hư!

Sao trăng còn dõi bóng theo ta?
Đeo đuổi làm chi mộng bướm hoa?
Duyên nợ hững hờ như bóng nguyệt,
Nhân-Tình, Nguyệt-Ảnh bận lòng ta!

Trần-Tú-Uyên

01-26-1998

Tóc Ướt

Sáng nay trời thấp, mây nhiều quá
Mây xám giăng tơ, chiu cả lòng
Vài giọt mưa mềm, mưa rất nhỏ
Cũng làm sợi nắng chẳng còn trong!

Và mưa cứ thế, mưa dài mãi
Không lớn, nhưng mưa đủ ướt đầu
Anh hỡi, chúng mình xa cách quá
Còn ai che hộ tóc em đâu!

Tóc em sẽ ướt, và như thế
Em sẽ buồn thêm, sẽ khổ thêm
Sẽ nhớ anh nhiều hơn mọi lúc
Đêm nay gối ướt giống bao đêm....

Tháng Tư mưa thế cho hoa nở
Hoa sẽ muôn màu khoảng tháng Năm
Em ướp hồn hoavào cuối vở
Để mà nhớ mãi tuổi mười lăm

Để mà nhớ mãi nhau anh nhé
Dù đã chia xa mấy nhánh đời
Dù chẳng bao giờ mong gặp lại
Gặp thì cũng thế, lỡ làng thôi!

Còn đây một chút hương tình cũ
Em phổ vào thơ để ấm lòng
Để những cơn mưa chiều chủ nhật
Khó làm sao gạt mặt hồ trong!

Để em giữ mãi tình chung thủy
Dù có ai kia đã cạn cùng!
Thế mới là yêu. Yêu mới thế!
Mặc người thiên hạ, kẻ ngồi không!

Đứng trên thêm đá nghe chiều gọi
Cúi mặt nhìn mưa vắt xuống hồn
Anh hỡi, mười năm anh có biết
Là em quay quắt mỗi hoàng hôn!

Chiều rồi mà vẫn còn mưa đấy
Em chẳng cần che. Lại ướt đầu!
Tóc ướt cho lòng xa xót nhớ
Một chiều chủ nhật đã mưa Ngâu!

Song Châu Diễm Ngọc Nhân

Tình Yêu

Em sẽ cùng xuân dệt mộng mơ
Gửi đến cho anh ngàn lời thơ
Nhẹ nhàng, êm ái, như gió thoảng
Gieo lại trong anh, những sợi tơ

Em sẽ đưa hạ vào giấc trưa
Gối tay anh ngủ, giấc say sưa
Chợt nghe thì thắm, thoáng bên ấy
Hỏi em gái nhỏ, biết yêu chưa...

Em sẽ giữ thu mãi bên em
Với những lời thơ thật êm đềm
Âu yếm, ngọt ngào, thơ anh trải
Đưa em vào mộng, giấc ngủ êm

Em sẽ xua tan lạnh mùa đông
Bằng mối tình anh, thật ấm nồng
Hãy nói đi anh, bên nhau mãi
Để cho đôi lòng... khỏi chờ mong

Thủy Tiên – ASU (06/15/98)

10 DẤU HIỆU CỦA KẺ ĐANG YÊU

1. Tự nhiên thấy hạnh phúc vô cớ
2. Cười hoài như một kẻ tâm thần
3. Cứ cảm thấy nôn nao trong bụng
4. Quên trước, quên sau
5. Bất thành linh hát một khúc tình ca
6. Lạc quan không sao kèm chế nởi
7. Không muốn ăn uống gì hết
8. Sắm sửa quần áo hoài
9. Lãng mạn... tới mức cải lương
10. Trời mưa à? Dịu dàng quá!
Trời nắng à? Tuyệt đẹp làm sao!

TTB Sưu tầm

Còn hơn tháng nữa mới đến Tết Nguyên Đán. Bên ngoài tuyết vẫn phủ kín khắp nơi. Chẳng hiểu sao cảm giác nôn nao chờ đón năm mới đã len lén thoáng nhẹ vào hồn tự lâu lắm rồi. Những cảm xúc tưởng chừng đã ngủ quên giờ như bừng tỉnh khiến xao động cả một vùng ký ức. Có phải vì lời kêu gọi góp bài cho các tập Giai Phẩm Xuân, vì cảnh người xe tấp nập ngược xuôi, chen chúc nhau mua sắm Tết? Hay vì những mặt hàng ngày Tết đã đập vào mắt ngay khi vừa bước vào cửa các siêu thị Á Đông?

tản mạn cuối năm

Tứ Diễm

Tự đứng lại nhớ dạo còn bé, thường tung tăng hơn hởi theo mẹ đi sắm Tết. Phố phường ngày thường bỗng khác lạ hẳn với các gian hàng mới dựng thoáng phảng phất mùi gỗ, với bao dòng xe cộ nối đuôi nhau tưởng chừng như kéo dài đến vô tận. Từ sáng sớm đến tận tối khuya, tiếng người cười nói, rao hàng, mặc cả xen lẫn tiếng xe cộ âm ỉ đã tạo thành một âm thanh riêng biệt của bầu không khí dịp cận Tết. Gian nhà lồng chợ rộng lớn lúc này bị chìm khuất giữa các gian hàng rượu, bánh, kẹo, mứt, trái cây quây tròn xung quanh tạo thành một vòng đai hấp dẫn với đủ hương vị màu sắc. Quyến rũ và nhiều màu, nhiều vị nhất là khu hàng bán mứt. Eo ơi, biết cơ man nào mà kể cho hết các loại mứt nhỉ. Từ mứt bí trắng muối ngọt lịm, mứt gừng vàng ửng cay cay, mứt me vàng óng chua chua ngọt ngọt, đến mứt tằm ruột đỏ đỏ, mứt hạt sen c ấp trong lớp đường trắng phủ ngoài, mứt dừa beo béo đủ màu sắc, vv...vv... Rồi còn thèo lèo cứt chuột, hạt dưa đỏ thắm, hạt bí bùi bùi.

Ngoài loại bán theo cân lượng, còn có các hộp gói sẵn trình bày khéo léo, đẹp mắt để làm quà biếu bạn bè, họ hàng. Tuyền một màu xanh là gian hàng bán bánh chưng, bánh tét, với những đòn bánh tét hình ống nằm xếp lớp bên cạnh những tấm bánh chưng vuông vẫn xanh ngắt. Ghé sang gian bán pháo sẽ tha hồ ngắm nghía đủ loại pháo. Từ loại pháo tếp, pháo đập, pháo chà bán lẻ cho con nít nghịch chơi sang loại pháo đại, pháo đùng hay những phong pháo chuột đỏ thắm, thứ nào cũng đất hàng vô cùng.

Nhưng độc đáo nhất là dãy hàng dưa hấu với những trái dưa tròn vỏ xanh biếc láng bóng. Thật thích mắt khi nhìn họ tung, hứng nhíp nhàng trái dưa chọn từ các "núi" dưa cao vút theo yêu cầu của khách.Ồn ào nhất là khu bán cá, thịt và gà. Từ xa đã inh tai với tiếng người trả giá cò kè bớt một thêm hai lần với tiếng dao chặt trên thớt, tiếng gà kêu. Đến gần, người không quen sẽ phải nhú mày khó chịu vì đủ loại mùi hỗn tạp ập vào mũi. Khu bán hàng mã lại mang một sắc thái riêng biệt với cơ man nào mà kể các loại mặt hàng. Ôi thôi, từ giấy dếp, quần áo, phấn son gương lược, đồng hồ, radio, mũ, kính,... đến cả xe hơi, nhà cửa. Thậm chí còn có cả người, ngựa, tiền, vàng. Tất cả đều làm bằng giấy nhưng khá giống thật. Đảo sang khu bán quần áo, giấy dếp

sẽ bị hoa mắt với đủ kiểu, đủ màu, tha hồ mà chọn lựa. Nhưng thích nhất vẫn là đi ngắm chợ hoa với nhiều loại hoa sắc sỡ và cả những chậu quất chín mọng thật hấp dẫn.

Tự đứng lại nhớ những buổi xúm nhau ngồi xem mẹ gói bánh. Lãng xãng phụ việc này, giúp việc kia để rồi sau đó vùi vỉnh mẹ gói riêng cho một vài chiếc bánh be bé xinh xinh để khoe bạn. Và những tối cả nhà quây quần bên bếp, vừa canh lửa cho nồi bánh chín đều, vừa trò đùa nhau chí chóc khi nghe bố mẹ nhắc lại các thói hư tật xấu của từng đứa một. Còn nhớ cảm giác nôn nao trong lúc chờ cúng Giao Thừa, chờ nghe tiếng pháo nổ rộn tan rền vang khắp nơi; một cảm giác thật khó tả, nhưng mãi chẳng thể quên, trong bầu không khí trang nghiêm tràn ngập mùi hương trầm và thuốc pháo.

Nhớ những sáng Mồng Một, hối hả thức sớm, xúng xính trong bộ áo mới xếp hàng chúc Tết bố mẹ để lĩnh tiền lì xì, những lúc theo bố mẹ đi chúc Tết họ hàng, hay theo bạn bè chúc Tết thầy cô. Những buổi xúm xít nhau ngồi chơi cá ngựa ăn búng mũi hay ăn hạt dưa; còn nhớ như in cái cảm giác mừng rỡ, thích thú khi ngựa mình về chuồng sớm nhất, và cả cái cảm giác ấm ức nóng bừng cả mặt mũi khi đã đứng ngay cửa chuồng rồi mà còn bị đá. Còn nhớ bầu không khí tưng bừng náo nhiệt của thành phố trong những ngày đầu Xuân. Nhớ cảnh chen lấn nhau len lỏi dạo quanh giữa các gian hàng trong khu hội Xuân, giữa tiếng ồn ào cười nói, mồ hôi vã như tắm, vừa nóng vừa mệt nhưng cũng thật là vui.

Ôi chao, tự đứng nhớ lạ nhớ lùng. Những kỷ niệm ngày xưa ấy cứ ùa về ngập tràn ký ức khiến lòng mãi bồi hồi nhớ nhung da diết. Nhớ quá đi thôi...

Tứ Diễm

Jan. 23, 1999

Chùm Thơ Nguyễn Sĩ Tế

Cụu Mộng

Mây trắng vẫn là mây trắng cũ,
Trời xanh đâu có khác trời xưa?
Giếng sâu ấp ủ lòng thương nhớ,
Mơ cánh chim bằng tại đậu thưa.

Dạ Cẩm

Thành phố chìm sâu trong giấc ngủ
Trả về hư ảo chuyện bon chen.
Ngó nghiêng khung cửa trời vô định
Có kẻ ngừng tay viết dưới đèn.

Mộ Đông

Mây xám lui về thạch động xa
Trời xanh khơi mộng cõi thông già
Chôi lan nói với đôi hoàng yến:
"Em đợi xuân về để trở hoa!"

Tĩnh Dạ

Cửa khuya cài nửa vạt sao,
Phấn hương theo gió lạc vào vườn trinh
Đế giun cất khúc giao tình
Nhờn nhớ một đóa hoa quỳnh gọi trăng

Vườn Cũ

Nắng đã êm mà gió cũng êm.
Vườn mai, tơ liễu rủ cành mềm.
Con vành khuyên chán đường lưu lạc
Ngóng gót hài thêu động bậc thêm.

Xuân Tứ

Xóm vắng êm đêm dệt bóng mây,
Lộc non vương vấn khói trầm bay.
Có con chim gáy, buồn không hót,
Nhìn mãi một đàn bướm múa may.

N T R Ợ I

Phương Giang

— Xong chưa con? – Có tiếng của má tôi.

— Dạ sắp xong rồi. Má nói út Tâm dọn bàn ra là vừa.

Ba tôi từ trong phòng bước ra:

— Chà, mùi gì mà thơm quá. Dạo này con Dung nấu ăn khá ghê. Bà nè, nó sắp qua mặt bà rồi đó.

— Phải rồi, má tôi trả lời, con hơn cha nhà có phúc mà. Nó càng nấu ăn giỏi tôi càng mừng. Chả bù cho dạo trước.

Nghe má nói, tôi chột nóng bừng cả mặt. Dạo trước, phải, dạo trước.

Dạo trước, mỗi lần tôi vào bếp là mỗi lần má tôi than thở:

— Riết rồi tao không hiểu nổi bọn con gái tụi mày nữa. Sắp lấy chồng rồi mà nấu một bữa ăn cũng không xong. Chẳng bù cho tụi tao ngày xưa. Bằng tuổi mày bây giờ là tao đã có thể nấu

ăn cho một đám cưới rồi! Chắc, chắc, má tôi chép miệng, "Không hiểu mắt thằng Huy ở đâu mà nó cũng chịu khó thương mày", chắc... chắc...

Những lúc đó tôi lại chu mỏ lên:

— Má ơi, bây giờ là thập niên 90 rồi. Con gái đâu cần biết nấu ăn vẫn có thể lấy chồng như thường mà. Bất quá nữa con và Huy ăn cơm tháng, khỏi phải rửa chén và đỡ mắt công hôi nhà.

Má tôi chỉ còn biết lắc đầu chịu thua cái lý lẽ ngang như cua của tôi mà thôi. Bà lại tiếp tục bài ca bất hủ mỗi khi tôi vào bếp. Nhưng có một lần, mọi chuyện biến chuyển hoàn toàn. Nó đã biến tôi từ một đứa con gái vụng về bếp núc thành một tay nấu ăn khá như hôm nay.

Lần đó, tôi theo Huy về nhà thăm ba mẹ anh. Vừa bước vào cửa là tôi đã tái mặt. Mùi thức ăn thơm lừng từ trong bếp bay ra, má anh đang nấu ăn.

— Thưa bác, bác có cần con phụ cái gì không?

Tôi hỏi mà trong bụng đánh lô tô, chỉ cầu mong bà giao cho tôi mấy việc lật vật như rửa chén hay lật rau như những lần trước.

— Dung hả? May quá, lại phụ bác cuốn chả giò đi con. Cha con nó đòi rồi đó, hai bác cháu mình phải nhanh tay mới được.

Tôi ngần ngại. Chả giò ư? Ăn thì tôi biết vì là món ruột của tôi mà. Nhưng mà cuốn thì eo ôi. Nhìn tay má của Huy thoăn thoắt múc thịt, bỏ tôm, rồi cuốn, tôi hoa cả mắt và đâm liều. Nhưng sao mà khó quá, không phải dễ dàng như má của Huy làm. Cái chả giò của tôi khi thì mập ù như đòn bánh tét, có lúc lại dài thông như con lươn. Nhìn thấy tôi đánh vật với mấy cuốn chả giò, má Huy thương hại bảo:

— Không quen cuốn chả giò hả con? Không sao đâu, làm riết rồi quen thôi. Thôi còn có mấy cuốn, để đó bác làm cho. Con đi nếm dùm bác nồi súp trên bếp đi.

Cái phần này thì đỡ hơn. Tôi với tay lấy hũ muối, lắc lắc. Muối không chịu xuống. Tôi lắc mạnh hơn.

Xào...ào...ò... Một bụm muối to đổ tràn vào nồi súp.

— Á... -- tôi lính quýnh muốn khóc.

— Cái gì vậy Dung? Con bị phỏng hả?

Má Huy lật đật bỏ mấy cuốn chả giò xuống, bước vội đến bên tôi.

— Dạ không, nhưng mà nổi súp...

Tôi thoáng thấy má của Huy nhìn mặt khi bà nếm lại nổi súp, nhưng bà chỉ nói:

— Chỉ hơi mặn một tí con ạ, vẫn ngon như thường mà.

Sau bữa ăn, Huy đưa tôi về. Trên đường đi anh hỏi:

— Sao im lặng vậy Dung? Bộ má nấu ăn không ngon hả?

— Huy còn nói nữa. Mấy cuốn chả giò Huy chê cuốn không khéo là của em cuốn đó. Đã vậy còn chê súp mặn chút nữa, bộ Huy không biết là em nêm súp sao? -- tôi phụng phịu -- may mà má Huy không la đó.

— Anh đâu có biết. Thường thì anh thấy má giao cho Dung việc lật rau thôi mà. Thôi cho anh xin lỗi vậy.

Im lặng, mặc cho Huy tìm đủ mọi cách để làm cho tôi vui, nhưng không hiểu sao tôi vẫn bị ám ảnh bởi chuyện lúc này. Nhưng lúc ấy trong lòng tôi chợt nảy ra một ý định.

Những ngày sau đó tôi âm thầm đi mua sách học làm một bà nội trợ giỏi. Đầu tiên là những món ăn dễ như kho thịt, nấu canh, sau đó là những món khó hơn, cầu kỳ hơn như bún bò Huế, gà đông cô. Ngày qua ngày, tôi thấy tay nghề của mình ngày một tiến bộ hơn.

Má tôi không còn chê canh mặn, cơm nhão nữa. Thay vào đó, bà chỉ cho tôi những bí quyết, cách trình bày những món ăn sao cho ngon, cho đẹp. Để đến bây giờ tôi đã trở thành một bà nội trợ đảm đang rồi đó.

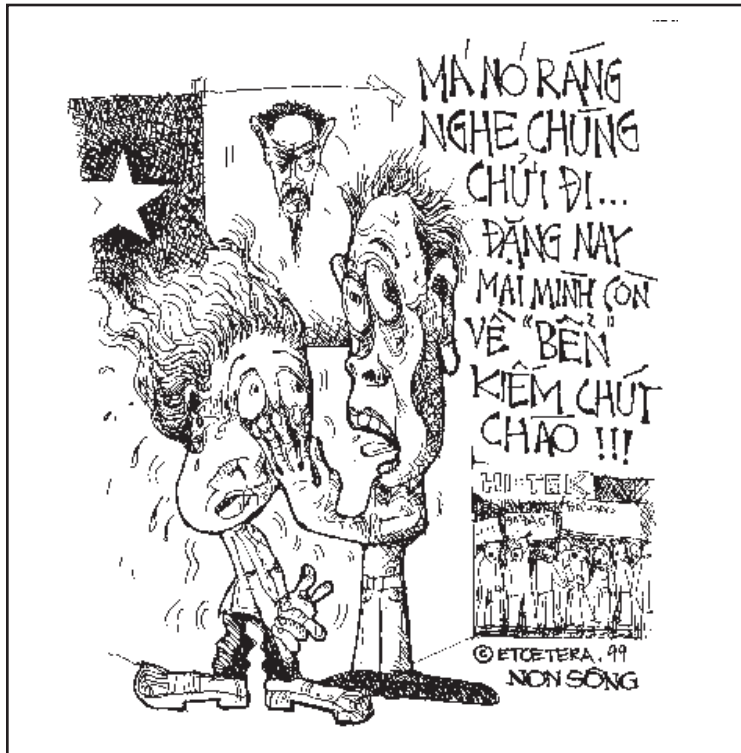
Không những má tôi dẹp bỏ bài ca bất hủ của bà, mà mẹ Huy cũng hài lòng. Tôi trở thành trợ thủ đắc lực của hai bà mẹ vào những ngày nhà đãi tiệc tiếp khách. Nhưng có lẽ người sung sướng nhất vẫn là Huy, bởi vì anh không còn bị cơn ác mộng ăn cơm thánng ám ảnh nữa.

Phương Giang

Trong những ngày đầu năm 1999, cộng đồng người Việt tại quận Cam đã xôn xao với "hiện tượng" Trần Trường, chủ nhân tiệm cho thuê băng video HI-TEK, đã ngang nhiên treo cờ Cộng sản và ảnh Hồ Chí Minh, với nhiều thái độ thách thức cộng đồng Việt. Đã có rất nhiều phản ứng, ghi nhận trong giới truyền thông Việt Ngữ và Hoa Kỳ. Hãy xem dư luận đã và đang nói gì, qua lăng kính hài hước của họa sĩ biếm sinh viên Etcetera.

BBT Non Sông

Đồng bào của chúng ta

Vào tháng rồi, anh Quang, một gương mặt "trẻ" đã từng và đang nhiệt tình hăng hái hoạt động trong các hội đoàn sinh viên VN tại hải ngoại, vừa có cơ hội để "gánh" gia tài lẫn lòng hảo tâm về Việt Nam để làm tròn bổn phận của một Việt Kiều yêu nước. Khi trở về Mỹ, anh có mang rất nhiều quà quê hương về cho các bạn sinh viên cùng nhóm sinh hoạt: nào là kẹo me, kẹo chuối, mít gừng, tuyển tập thơ văn, tự điển Anh-Việt, Việt-Anh v.v..., và cả một rừng hình ảnh thắng cảnh mà anh đã có cơ hội chụp được rải rác trên đường du lịch. Khi được hỏi anh có cảm nghĩ gì về chuyến đi (không biết lần thứ mấy!) về nước vừa qua, anh Quang đã rưng rưng nước mắt phát biểu qua một giọng nói ngậm ngùi đầy xúc động, "Khổ lắm các bạn! Anh rất đau lòng khi chính mắt thấy đồng bào của mình phải sống trong cảnh khốn cùng, lầm than như vậy. Ôi buồn, buồn lắm!"

Lúc đó có một bạn vừa lướt qua một xấp hình với nhiều kiểu nữ ở miền cao nguyên, áo hoa sặc sỡ. Trong đó có khoảng chục tấm với hình anh Quang miệng cười toe toét chụp chung với một nàng sơn nữ duyên dáng, kiều sa với vẻ mặt mắc cỡ, khép nép đứng kế bên anh. Bạn ấy ngạc nhiên chìa những tấm ảnh đó hỏi cho có lẽ, "Ai vậy anh Quang?"

Thế là anh Quang lại... toe toét hàm răng ra y chang như trong hình, nhưng lần này lại mang vẻ thẹn thò (của nàng sơn nữ) và áp úng, "Aaaa... à... à... Ó hay! Thằng này nhiều chuyện! Thì là... đồng bào của mình đó!"

Jay-P

TRẮC NGHIỆM TÌNH YÊU

Sưu tầm

Tưởng tượng nếu bạn có hẹn với người yêu.

1. Có hai con đường để đi đến nhà người yêu, bạn sẽ chọn con đường nào:
  - a. Con đường quanh co, dài
  - b. Con đường thẳng và ngắn
2. Đi ngang qua tiệm hoa, bạn muốn mua hoa tặng người yêu. Có hai màu hoa, bạn sẽ chọn màu nào:
  - a. Màu đỏ
  - b. Màu trắng
3. Đến nhà, bấm chuông hoài nhưng người yêu không ra mở cửa, bạn sẽ:
  - a. Để hoa lại trước thêm cửa
  - b. Đem hoa về
4. Giả sử bạn tò mò, đi vòng qua sân sau và thấy người yêu đang ngủ, bạn sẽ:
  - a. Đánh thức người yêu dậy
  - b. Không đánh thức mà đứng ngắm một hồi
5. Khi ra về, bạn chọn:
  - a. Con đường ngắn
  - b. Con đường dài

Giải đáp:

1.
  - a. Bạn thuộc loại người yêu từ từ, tìm hiểu kỹ đối tượng rồi mới chịu yêu
  - b. Bạn là loại người yêu theo tiếng sét ái tình
2.
  - a. Tình yêu của bạn nồng nàn, rực cháy
  - b. Tình yêu của bạn rất đơn sơ, giản dị
3.
  - a. Bạn muốn người xưa nhớ tới mình
  - b. Bạn không muốn người xưa nhớ đến khi tình đã qua đi
4.
  - a. Bạn là người có chút ghen hờn trong khi yêu
  - b. Bạn là người không có tính ghen tuông
5.
  - a. Bạn là người dễ dàng quên đi mối tình đã cũ
  - b. Bạn là người rất khó quên dù mối tình ấy đã đi qua

Politics Defined!

This little boy goes to his dad and asks, "What is Politics?" Dad says, "Well son, let me try to explain it this way. I am the breadwinner of the family, so let's call me Capitalism. Your mom, she's the administrator of the money, so we'll call her the Government. We're here to take care of you needs, so we'll call you the People. The nanny, we'll consider her the Working Class. And your baby brother, we'll call him the Future. Now, think about that and see if that makes sense."

So the little boy goes off to bed thinking about what Dad has said. Later that night he hears his baby brother crying, so he gets up to check on him. He finds that the baby has severely soiled his diaper. So the little boy goes to his parents' room and finds his mother sound asleep. Not wanting to wake her, he goes to the nanny's room. Finding the door locked, he peeks in the keyhole and sees his father in bed with the nanny. He gives up and goes back to bed.

The next morning, the little boy says to his father, "Dad, I think I understand the concept of politics now." The father says, "Good, son, tell me in your own words what you think politics is about."

The little boy replies, "Well, while Capitalism is screwing the working class, the Government is sound asleep, the People are being ignored and the Future is in Deep Shit."

nhìn lại nhạc **ROCK** năm 98

The Sand Man

cũng bị chỉ trích là bắt chước rập khuôn phong cách của ban nhạc Pearl Jam, đã cho ra đĩa nhạc đầu tiên rất thành công mang tên "In My Prison." Nói một cách khách quan, đây là đĩa nhạc thật hay với nhiều ca khúc xuất sắc. Ca khúc "What's This Life Is For" nghe thật du dương tuyệt vời trong khi "One" nghe thật mạnh bạo và cuồng nhiệt. Tiếng guitar dạo đầu trong "What's This Life Is For" tuyệt hay, không thể bỏ qua được!!! Quả thật, nghe thoảng qua giọng ca của Scott Stapp nghe thật giống Eddie Vedder của ban

Nhạc rock là loại nhạc bắt nguồn từ nhạc rhythm và nhạc blue và có tiết tấu sinh động, cuồng nhiệt và biến hóa không ngừng. Năm '98 đã ghi nhận thêm nhiều ban nhạc mới vào kho tàng nhạc trẻ thế giới. Nhiều ban nhạc mới đã nổi lên trong năm 1998; hầu hết những tên tuổi mới nổi lên như Days of The New, Creed, Marcy Playground và Everclear đều sáng tác những ca khúc "hit" ở thể điệu nhanh trong tiếng trống dồn dập. Những ban nhạc đang nổi tiếng như Foo Fighters, Pearl Jam và Metallica vẫn tiếp tục khai thác dòng nhạc nhịp nhanh để lôi cuốn này.

Đặc biệt, hai ban nhạc đã vượt trội lên trên hết với nhiều ca khúc "hit" trong năm qua là Days Of The New và Creed. Ban nhạc Days Of The Day gồm có bốn thành viên là tay guitar kiêm ca sĩ Travis Meeks, Todd Whitener, Jesse Vest, và Matt Taul. Giọng ca trầm ấm của Travis Meeks làm chúng ta nhớ giọng ca của Scott Weiland trong nhóm nhạc Stone Temple Pilots. Đĩa nhạc "Days Of The New" sinh động với tiếng đàn thùng và những lời ca chân thật nhưng mạnh mẽ. Ca khúc "Solitude" đi từ khúc dạo đầu êm dịu đến tiếng gào thét; và trong "Touch, Peel And Stand," tiếng hát đầy giận dữ xen lẫn trong những hợp âm chậm rãi. Bạn trẻ nào yêu thích Stone Temple Pilots chắc chắn sẽ yêu thích đĩa nhạc này. Ban nhạc Creed, một tên tuổi mới nổi lên được nhiều người yêu thích song

nhạc Pearl Jam, nhưng nếu lắng nghe kỹ ta sẽ phân biệt được ai là ai! Hãy lắng nghe ca khúc "What's This Life Is For":

"...
*If there's any way
 Because the answer lies in you
 ...
 Don't say a last prayer
 Because you could never find
 What's this life for
 But they ain't here anymore
 Don't have to settle the score
 Cause we all live
 Under the reign of one king"*

Năm '98 đã vang dội với những ca khúc thật sinh động như "I Will Buy You A New Life" và "Father Of Mine" của Everclear, "Inside Out" của Eve 6, "Sex and Candy" của Marcy Playground, "One" của Creed, "Bittersweet" của Fuel, "Perfect" của Smashing Pumpkins, "Karma Police" (Radiohead)...Đặc biệt ca khúc "I Will Buy You A New Life" rất được giới trẻ yêu thích với điệp khúc thật thực tế nhưng rất đáng yêu (đặc biệt đối với những bạn gái):

*"I will buy you a garden
Where your flower can bloom
I will buy you a new car
Perfect shiny and new
I will buy you that big house
Way up in the west hills
I will buy you a new life"*

Theo tạp chí Billboard, mười ca khúc nhạc rock được ưa chuộng nhất của năm '98 là Blue On Black (ban nhạc Kenny Wayne Shepherd, My Own Prison và What's This Life For (Creed), The Down Town và Touch, Feel and Stand (Days Of The New), Sex and Candy (Marcy Playground), Closing Time (Semisonic), Shimmer (Fuel) và Time Of Your Life (Green Day).

More Suicide"... Giọng ca của John Wozniak thật ngọt ngào, thật du dương trong ca khúc "One More Suicide".

Ngoài ra, khả năng sáng tạo không ngừng của hai anh chàng khổng lồ Metallica và Aerosmith trong thế giới nhạc rock của Hoa Kỳ cũng như của thế giới càng làm cho nhạc rock năm '98 thêm nhiều sinh động và cuốn hút. Với âm thanh và phong cách vẫn mạnh mẽ như ngày nào khi tung ra đĩa nhạc "... And Justice For All", Metallica lại làm cho giới hâm mộ vui mừng với đĩa nhạc "Garage, Inc.", chứa nhiều ca khúc dễ làm giới hâm mộ nhớ lại những ca khúc vô cùng cuồng nhiệt trong tiếng lead guitar thần tốc của Kirk Hammett trong đĩa nhạc "Kill 'Em

xuất sắc khác như "Be Here Now" (Oasis), "Adore" (Smashing Pumpkins), "Dizzy Up The Girl" (Goo Goo Dolls), "Yield" (Pearl Jam), "OK Computer" (Radiohead), "Celebrity Skin" (Hole), "The Color And The Shape" (Foo Fighters) và "Americana" (Offspring). Sau đĩa nhạc thành công "(What's The Story) Morning Glory?" hai anh em Gallagher đã nỗ lực cho ra đĩa nhạc kế tiếp "Be Here Now". Vẫn với giọng ca trong sáng, Oasis lại chinh phục người nghe với những bản tình ca nhẹ nhàng. "The Color And The Shape", "Celebrity Skin" và "Americana" là ba đĩa nhạc cuồng nhiệt với những ca khúc mạnh mẽ rất được ưa chuộng như "Everlong", "My Hero", "Celebrity Skin", "Malibu" và "Pretty Fly (For A White Guy)". Ca khúc "Iris" của Goo Goo Dolls là ca khúc chính trong phim "City Of Angels". Là album thứ ba theo sau "Pablo Honey" (1993) và "The Bends" (1995), "OK Computer" được hòa âm công phu, tinh xảo được coi là tuyệt tác của Radiohead. Trong nhiều ca khúc trong đĩa nhạc này, tiếng guitar giận dữ quyện vào tiếng đàn piano thánh thót trong những âm thanh kỳ ảo của đàn organ và tiếng ca của Thom Yorke tạo nên những giai điệu và âm thanh có sức ám ảnh rất mạnh, chẳng hạn như trong ca khúc dài "Paranoid Android" và "Climbing Up The Walls". Trong năm qua, Smashing Pumpkins và Pearl Jam cũng đã sáng tác hai đĩa nhạc trau chuốt của họ. Đĩa nhạc "Adore" mềm dịu và sâu sắc, cũng như đĩa nhạc "Yield". Ca khúc "Ava Adore" và "Perfect" là hai trong nhiều ca khúc trữ tình lãng mạn trong "Adore".

Nhạc rock năm 1998 là cầu nối của dòng nhạc rock của những năm trước và dòng nhạc rock hiện đại của cuối thế kỷ 20 sắp tới. Nhiều đĩa hay đã được sáng tạo trong năm 1997-1998, xứng đáng được sưu tầm vào thư viện âm nhạc của các bạn trẻ yêu nhạc.

The Sand Man

Trong số các nhóm nhạc mới nổi lên trong năm qua, Marcy Playground có thể được coi là nhóm nhạc đáng yêu nhất! Marcy Playground bao gồm ba thành viên là Dylan Keefe, Dan Rieser và John Wozniak. Đĩa nhạc đầu tay mang tên "Marcy Playground" là một tập hợp gồm những ca khúc có giai điệu nhẹ nhàng, mà trong số đó "Sex And Candy" là ca khúc đã lọt vào danh sách mười ca khúc hay nhất trong năm. Ngoài ra, đĩa nhạc này còn có những ca khúc xuất sắc khác như "Saint Joe On The School Bus", "One

All." Trong khi đó, ban nhạc Aerosmith đã cho ra đĩa nhạc "Nine Lives", và nhiều ca khúc riêng lẻ khác; giọng kim của chàng ca sĩ Steven Tyler trong Aerosmith làm nhiều bạn trẻ say mê với bản tình ca thật nhẹ nhàng "I Don't Want To Miss A Thing," ca khúc chính của phim Armagedon. Cả hai ca khúc "I Don't Want To Miss A Thing" và "Pink" trong đĩa "Nine Lives" đều được đề cử ra tranh giải Grammy năm 1999.

Nói đến nhạc rock trong năm qua, ta cần phải kể đến những đĩa nhạc

Westernization and Assimilation

A PERSPECTIVE

Dinh Le

It used to bother me to think that I have been "Westernized" and "assimilated." Some irrational thoughts deep inside my brain cries out that I have lost my cultural identity, that I have no originality, just an embodiment of borrowed foreign concepts. These were heavy doses of low-self-esteem medicine that tasted bitter when I was a young boy struggling to adjust to new cultures. That irrationality, I believe, had been caused by the differing, vague, and sometimes contradictory interpretations and implications of the concepts – "Westernization" and "assimilation" -- that I perceived from family members, the media, and peers.

The troublesome concept appeared the day my mother told me in her caring and concerned voice, "Don't sell out to the Westerners, son." Although today I can not recall the events surrounding that occasions, I knew that my mother meant well and that piece of loaded advice struck into my soul. Her advice caused me to reevaluate my actions in order to justify many of the choices that I have made with regards to Westernization and selling out. In this piece, I will present my own interpretation and shed some light on this complicated matter and hope you can better understand the sensitive nature of the concept of Westernization from an immigrant's point of view.

During the writing of this, I sent electronic mail to a couple of friends asking them to describe their own interpretations of "Westernization" and

"assimilation" with funny anecdotes, if they could think of any. They kindly complied. My intention was to illustrate that even Westerners encounter difficulties conceptualizing what "Westernization" means, and I was right. The electronic mail conversations that I had with these friends revealed deeper understanding into the good and bad aspects of the diversity in our society.

As for my own point of view, I begin the search for meaning by consulting Webster's Random House Dictionary.

It defines "to Westernize" as "to make or become Western in character;" similarly, it defines "to assimilate" as "to take in and incorporate as one's own; to absorb; to assimilate new ideas." Thus, to Westernize is to take in and incorporate Western customs and institutions as one's own. This is a natural process that has provoked my resistance against, acceptance of, and conformance to the different customs and institutions of three Western sub-cultures: a small mid-western town, a predominantly Hispanic neighborhood, and the culturally diverse University

of California, Los Angeles.

Yes, I have adopted many customs and values of these cultures, but most of these adaptation was done with my consent or under my own terms. For instance, I have adopted hoops, sex, and rock and roll as my new religion. I have come to believe that I can find inner peace and happiness practicing this new religion. I have adopted cannabis hemp as my national emblem. I am convinced that this plant can save the world. I have resisted in joining any group that has rules and regulations. Needless to say, I haven't found any acceptable group yet. I have been compelled to conform by paying taxes. So I pay them.

I have not lost my cultural identity through Westernization. Rather, I have selectively gained three new identities. The reason I felt otherwise had to do with the "us versus them" attitude during my early years, with the media and with my peers. Within a family of recently- arrived immigrants, a new feeling of nationalism for the old country tends to become a predominant attitude in the early years. My family was no different. Besides my mother's advice, I recalled one of my brothers whining about the pitiful Vietnamese people getting screwed throughout their thousands of years of history by the Chinese, the French, the Japanese, and the Americans. His low-esteem portrayal of the Vietnamese race put me down.

It took me a while to convince my brother, through our confrontations, to ease up on this attitude. I do sympathize with my brother for being opinionated, though. In the early years, there were mainstream people who preferred to make fun of our apparent differences. Their comments hurt. Some of these people are the makers of movies that exploit American patriotism as a box office draw. I wonder whether they are aware of their detrimental effects

on the true meaning of Westernization and upon the people such movies put down. I am referring to movies like "Rambo" and "The Deer Hunter." Granted, "Rambo" is a Stallone movie that emphasizes pure entertainment. Even so, "The Deer Hunter" conveys a much more serious tone and message. I was flipping through the channels and caught the scene where the prisoners of war -- played by Robert DeNiro, and other megastars -- were tortured by a bunch of small, angry men with no rhetorical variety, enjoying a nice game of human sacrifice called "Russian Roulette." For some reason, although I was born in Saigon, I associated myself with those Viet Cong. I turned off the television, walked around the neighbourhood, kicked the can, and thought to myself, "Man, the Americans must think I am really shallow, even Bob DeNiro, my hero." I was a very young man then.

I regret choosing this topic for it brings back unpleasant memories that do injustice to my overall experience with being Westernized. It has been extremely difficult to find the truth, to avoid generalizations, and to keep it within its true context. The seemingly over dramatized point that I wanted to get across was the result of deep introspection. During a walk to the village for dinner, I wondered out loud to a couple of friends about why I decided to take Speech. One of the friends, who at that time did not know me very well, suggested that I was trying to elevate my economic status in American society by improving one of the skills that will inch me closer to corporate wealth. There is nothing wrong with that intention. But it contradicts with my personal belief. I don't groom my soul for the corporate world. So I write this piece to justify that spirit.

Dinh Le

BÊN DÒNG *kỷ niệm*

Tứ Diễm

— Không! Không! Không! Tôi không còn yêu em nữa.

— 1, 2, 3, 4,...

Giọng thằng Hải ô ồ đếm nhịp theo tiếng nhạc bật hết cỡ xen lẫn tiếng cười nói ồn ào của cả đám ùa vào phòng khiến tôi giật mình tỉnh giấc. Máy giờ rồi mà tụi hấn đã làm giấc ngoài kia? Tôi vừa trầm nghĩ vừa quơ tay quờ quạng tìm đồng hồ. Trời đất thiên địa ơi, chưa đến 10 giờ sáng. Tôi bực bội vận hết sức hét lớn trước khi chồm chần lên đầu ráng ngủ tiếp:

— Ê, im hết đi nha tụi bay cho tao ngủ chút coi.

Như để đáp lại, một tràng tiếng động inh ỏi của đồ vật rơi rớt cùng tiếng cười rú lên đập vào tai tôi. Chịu hết nổi, tôi bật tung khỏi giường và lao ra ngoài phòng khách như một trận cuồng phong, rồi la lớn:

— Tao đã bảo im cho tao ngủ rồi mà....

Đang giận dữ, tôi bất chợt im bật khi nhìn thấy cảnh ngổ ngang lộn xộn bày ra trước mắt. Bàn ghế chông chất tùm tùm một xó nhà. Góc kia thì bừa bãi dây điện, đĩa CD quăng lung tung bên giàn nhạc. Chình ình ngay chính giữa là một đồng hồ hỗn độn. Kệ sách lật úp đè lên lưng thằng Hải. Còn thằng Quang ròm thì bị tấm thân lực lưỡng của thằng Hải đè lên nên vừa la chói lói vừa dẫy dụa tứ tung như con rùa bị lật ngửa vạy.

Tếu thật. Hèn chi cả đám cứ ôm bụng cười rú lên. Tôi đứng sững đó, nửa bực nửa buồn cười, nhìn hai đứa

lúng túng loay hoay mãi mới đứng dậy được giữa đồng sách vở, lon nước ngọt, vỏ bia, bao thuốc lá, giấy báo cũ rơi vãi lộn xộn. Thằng Quang vừa hỗn hển thở, vừa lầu bầu:

— Xém chết. Mà đừng có nhờ tao nữa nghe, Trâu Nước.

Thằng Hải gãi gãi đầu cười lớn lên:

— Tại tao lỡ đà. Xin lỗi mày nghen.

— Hêhêhê.... Nhỏ nào chịu nhảy với mày chắc phải mang giấy sắt đó Hải.

— Còn phải mặc áo giáp sắt nữa...

Thằng Vũ và thằng Tùng xen vào làm cả đám lại lăn ra cười bò lăn bò càng. Tôi không hiểu đầu đuôi tai nghe ra sao nên kêu thằng Duy hỏi nhỏ:

— Chuyện gì vậy mày??

— À, thằng Hải nhờ thằng Quang làm đào dậy nó nhảy mấy điệu làm vốn để kỳ này dự dạ vũ cuối năm đó. Mới thử chút xiu, thằng Hải đã đập chân thằng Quang ròm cả chục lần. Đã vậy nó còn ủi trúng cái kệ sách làm đồ đạc rớt tung tóe, xong lỡ trơn té đè thằng Quang xém chút dẹp lép. Mày không có mặt xem hai đứa làm trò. Thiệt uống hết sức....

À, thì ra là vậy. Tôi nhếch mép cười thâm, không cần nghe tiếp nữa. Cái thằng Hải vụng về to xác mà cũng bày đặt học đòi nhảy nhót nữa hay sao? Nhỏ nào chịu làm partner của nó chắc phải uống thuốc liều, còn không chắc cũng từng tửng. Tôi lững thững quay lưng tính về phòng ngủ tiếp thì tiếng thằng Tùng vang lên:

— Mày chịu thức rồi đó hả Hùng. Truyền chút nghề cho thằng Hải làm phước.

Tôi lờng khờng:

— Để bữa khác tính sau. Thức suốt cả tuần lo học thi mệt gần chết. Mới ngủ gần ba tiếng thì bị tụi bay phá đám...

— Làm gì mà oải quá vậy. Dzô rửa mặt rồi ra dượt cho nó vài chiêu đi, kéo tội nghiệp lỗ tai... hàng xóm.

— Hay mày sợ nó trọi hơn mày nên dấu nghề?

Đang mệt vì thiếu ngủ, lại nghe cái giọng xỏ xiên móc họng của thằng Tùng khiêu khích, tôi không kèm được cơn nóng nên nói huỵch toẹt điều đang nghĩ:

— Tao ngán gì nó chứ. Dù có truyền hết nghề ruột cho thằng Hải, chắc gì đã có nhỏ nào chịu làm partner của nó? Họa may có nhỏ khùng....

Trút xong cơn giận, tôi mới thấy hối hận vì đã chọc thẳng vào nỗi đau của thằng Hải một cách thô bạo, tàn nhẫn. Cả đám há hốc mồm, không biết nói chi chỉ nhìn sững thằng Hải. Có lẽ nó cũng choáng váng vì lời nói của tôi như một quả búa tạ thình lình từ trên rơi xuống đập thẳng vào tử huyệt nên chỉ đứng như trời trồng. Làn da ngày thường sẫm màu, giờ chợt hồng lên, đỏ ửng rồi chuyển sang màu tái xanh. Miệng nó lắp bắp những âm thanh không nghe rõ. Mấy ngón tay chuối mẩn từ từ co lại thành nắm đấm dờng

như muốn tung thẳng vào khuôn mặt đáng ghét của tôi, nhưng rồi lại chậm chậm mở ra và buông thõng hai bên hông một cách nhịn nhục. Tôi đâm ra lúng túng, chẳng thà nó đâm tôi một cú trời giáng rồi hai đứa ngoéo tay xử huê còn hơn là thái độ chịu đựng cam phận như vậy.

Bầu không khí trong phòng trầm hẳn xuống, chỉ còn tiếng nhạc đập dồn vẫn vô tình xoáy vào tai chúng tôi. Một lúc sau, thằng Duy "con gái" (biệt hiệu do tôi đặt cho nó) c dề lên tiếng:

— Thôi trở rồi, đi ăn hông tụi bay?

Câu mời chào của thằng Duy như một chất xúc tác đánh thức cả đám ra khỏi cơn sững sốt. Thằng Vũ liền phụ họa theo:

— Ủa, đi ăn đi tụi bay, tao đói rồi.

Tôi gật gù, định ngỡ ý sẽ bao cả đám một bữa để chuộc cái tội lỗi mãng của mình thì thằng Tùng, lại cái thằng chuyên môn phá đám, xía vô:

— Ăn thì ăn, nhưng kỳ dạ vũ này đưa nào hổng tìm ra partner thì phải khao cả đám đó nghen bay. Thằng nào chết nhất thì đừng có bắt độ kéo thua rồi đổ thừa tao, nhất là thằng Hải...

Vừa nói nó vừa nhìn chăm chăm vào mặt thằng Hải. Tự dưng, tôi nghe luồng máu nóng trong mình như đang cuộn cuộn chảy, chỉ muốn tung một cú giò lái vào cái miệng đang cười nhả nhổ của thằng Tùng rồi ra sao thì sao.

Ủa mà tôi thật sự muốn trả đũa giúp thằng Hải hay chỉ nhằm nguôi nổi hối hận đang âm ỉ trong lòng mình? Ý nghĩ thoáng qua này khiến tôi còn ngần ngừ chưa biết có nên ra chiêu hay không thì thằng Hải đã cao giọng nói:

— Đừng có huyên hoang nha Tùng. Kỳ này, mày ráng mở to mắt mà xem. Tao nhất định sẽ mời Huyền Trân làm partner của tao.

Hai chữ Huyền Trân như một quả bom nổ tung làm chúng tôi bàng hoàng nhìn nhau. Huyền Trân! Phải chăng thằng Hải đang nhắc đến hoa khôi trường tôi? Phải chăng nó phát sáng sau cú điểm huyết của tôi cùng với đòn bồi theo của thằng Tùng nên nói xàm cho bõ ghét?

Dường như cùng ý nghĩ, cả đám nhìn nhau rồi bật cười. Thằng Quang bô bô nói:

— Ê, mày đừng bắt tao giả làm Huyền Trân nghen Hải.

— Ủa, coi bộ chắc kỳ này mày được làm đào chính cho thằng Hải rồi đó Quang.

— Hahaha... đau bụng quá tụi bay ơi, lần đầu mới được nghe thằng Hải nói chuyện tiếu lâm.

Mặc cho chúng tôi nhao nhao chế riễu, thằng Hải chỉ lằm lì buông thõng một câu:

— Tao đã nói rồi, tin hay không tùy tụi bay. Bữa đó sẽ biết.

— Ở đó mà nằm mơ. Cỡ thằng Hùng còn chưa dám lớn lối nữa là mày.

Câu nói khiêu khích của thằng Tùng đập mạnh vào tự ái khiến tôi nổi sùng bất chợt, quên luôn cái ý định làm lành với thằng Hải. Ủ, thằng Tùng nói cũng đúng. Cao ráo, đẹp trai, hào hoa, đa tài và giỏi tán như tôi mà còn chưa dám mạnh miệng, huống hồ cù lằn lửa cỡ thằng Hải. Tôi bất giác ngoảnh đầu lại thì bắt gặp ngay tia mắt thằng Hải đang nhìn tôi. Một cách nhìn rất lạ, tôi chưa từng thấy bao giờ, vừa có vẻ khiêu khích kiêu hãnh, vừa dường như run run lo lắng, biết khó nhưng vẫn cương quyết muốn làm

bằng được. Ánh mắt như một lưỡi dao xoáy mạnh vào tim tôi, như ngọn lửa hồng đang thiêu đốt lòng tôi khiến tự ái của tôi dâng cao và rồi bật thành từng tiếng chắc nịch:

— Thăng Hải mà mời được Huyền Trân, tao tình nguyện đưa xe cho nó mượn một tháng liền vô điều kiện.

Nói xong, tôi nhếch mép cười nửa miệng, búng tay rồi bảo:

— Thôi đi ăn tụi bay, chuyện mai mốt thì mai mốt biết sau.

Cả đám kéo nhau đi, nhưng mỗi đứa còn bận rộn theo đuổi ý nghĩ riêng nên bữa ăn thật nhạt nhẽo và gượng gạo...

oOo

— Hùng à, kỳ này mày tính chọn nhỏ nào làm partner vậy?

— Còn sớm, tao chưa tính. Nhưng ăn chung gì đến mấy mà thắc mắc?

Thấy tôi hơi quạu vì bị quấy rối giữa lúc đang suy nghĩ tìm lời giải cho bài toán học búa, thăng Duy vội áp úng giải thích:

— Ô, tại tao... tại tao muốn....

Nó mới lúng búng nói được mấy câu mặt mày đã đỏ tía tai, bẽn lẽn tựa như con gái, thiệt đúng với cái biệt danh tôi đặt. Tôi nửa sùng muốn đuổi thăng Duy đi chỗ khác đặng khỏi phí thì giờ, nửa tội nghiệp nên còn chần chừ. Có lẽ thăng Duy cũng ngán tôi nổi giận nên ráng thu can đảm nói một mạch như đang trả bài:

— Ô, tại tao muốn mời nhỏ Hạ Lan làm partner nhưng Hạ Lan nói nếu mày không mời nhỏ ta thì Hạ Lan mới chịu nhận lời tao...

— Hahaha, thì ra là vậy.

Tôi phá lên cười mặc kệ những tia nhìn khó chịu của mọi người chung quanh. Mèn ơi, hèn chi thăng Duy bận tâm rào đón hỏi han nãy giờ. Tôi định trêu cho nó lên ruột chơi, nhưng nhìn vẻ mặt cầu khẩn đến tội nghiệp của nó nên lại thôi:

— Okie, mày yên tâm mà mời Hạ Lan đi đằng nào tao cũng không định chọn nhỏ ta....

— Cám ơn mày nhiều nhiều. Thôi

bye, tao phải đi phone cho Hạ Lan biết liền.

Thăng Duy nhảy cẫng lên, tíu tít nói xong rồi lao vụt ra cửa. Có lẽ người trúng số độc đắc cũng chưa mừng bằng nó nữa. Tôi nhìn theo, lắc đầu rồi quay về với bài vở đang dở dang, nhưng không tài nào tập trung nên suy nghĩ lan man. À, Hạ Lan, cô nàng bên Hóa xinh xắn với mái tóc ôm tròn khuôn mặt bầu bĩnh với đôi mắt tròn xoe đen lay láy. Dù biết cô bé thương thầm tôi từ dạo mới nhập học, cứ tìm cơ để quẩn quanh bên cạnh nhưng tôi vẫn vờ như không biết vì còn bận rộn với những bóng hồng khác. Tự đứng hình ảnh cả bấy con gái vẫn thường xúm xít quanh tôi hàng ngày chợt lướt qua trong óc. Nào là Vân Khanh yêu kiều ưa hờn dỗi vòi vĩnh, Thảo Vy nhí nhảnh với đôi má lúm đồng tiền dễ thương, Phi Phi trẻ trung nghịch ngợm với mái tóc tém. Rồi còn Lệ Vân xinh như một nàng công chúa Nhật Bản, Bích Huyền duyên dáng, đảm thắm,..... Nhưng nổi bật nhất là Hải Yến với vẻ đẹp lộng lẫy sắc sảo khiến rung động lòng người. Chẳng thế mà biết bao tên đã phải tan nát cõi lòng vì Hải Yến trong khi nàng chỉ tỏ ý cảm mến riêng tôi. Nếu tôi rủ Hải Yến tham gia dạ vũ chắc chắn nàng sẽ mừng rỡ sung sướng vô cùng. Hai đứa tôi với những bước khiêu vũ nhịp nhàng tuyệt vời sẽ khiến thiên hạ lé mắt và đám con trai phải bầm gan tím

ruột chứ chẳng chơi. Nhưng, dù sao thì Hải Yến vẫn chưa đúng với mẫu người lý tưởng của tôi. Người tôi yêu phải có dáng thanh thanh với nét đẹp nửa liêu trai thoát tục nửa quyến rũ, cùng suối tóc dài đen mượt tha thướt thả dài theo bờ lưng thon. Nàng vừa đẹp vừa thông minh, hoạt bát lanh lợi vui vẻ nhưng vẫn giữ vẻ đoan trang đảm thắm. Nàng là kết hợp tài tình của hóa công, là sự giao thoa hài hòa giữa hai luồng tư tưởng Đông Tây.

Nàng là.... Tự đứng tôi giật thót người khi nhận ra mình đang hình dung vẻ đẹp của Huyền Trân. Phải thành thật mà nói Huyền Trân là người con gái đầu tiên đã khiến tim tôi xao xuyến. Ở nàng mọi thứ đều quá hoàn mỹ khiến tôi choáng váng như vừa nhấp chút men say. Tôi chợt nhớ đến ánh mắt và lời thách thức của thăng Hải hôm nào. Ừ nhỉ, tại sao mình lại không thử mời Huyền Trân làm partner cho thăng Hải bị quê chơi? Tôi thầm nghĩ đến giây phút dìu Huyền Trân lướt trên sàn nhảy trước ánh mắt vừa khâm phục vừa thèm muốn vừa ganh tức của đám bạn rồi mỉm cười một mình. Nói chẳng phải tự cao, chứ nội trong đám con trai trường này có tên nào sánh được với tôi. Chẳng trách đám bạn cứ xuýt xoa nửa thật nửa đùa mà bảo rằng:

— Mày đúng là tốt số. Vừa cao ráo, bảnh trai, biết cách ăn nói lại học giỏi, con nhà khá giả, vừa đa tài thứ

chi cũng rành từ đàn, hát đến thể thao, khiêu vũ. Từ hồi mày xuất hiện trong trường, tụi tao bị lu mờ, hồng còn được mấy nàng để mắt xanh đến nữa.

Tôi thường cười cười đáp lại ra vẻ không tin lời tâng bốc của tụi hần, dù quả thật trong lòng đang lâng lâng bay lên tận mây xanh. Càng nghĩ tôi càng vững tin chắc chắn Huyền Trân sẽ mừng rỡ nhận lời của tôi. Xưa nay, trai tài gái sắc luôn là một cặp xứng đôi vừa lứa mà. Vả lại, Huyền Trân luôn bày tỏ ý cảm mến tôi một cách khá ý nhị. Nàng thường tặng riêng tôi một nụ cười thật tươi mỗi khi tình cờ gặp mặt. Trong đôi mắt mầu hổ phách của nàng dường như muốn nói rất nhiều, rất nhiều điều. Ôi, Huyền Trân nàng công chúa thế kỷ 20 của tôi....

oOo

Hội trường đông chật người. Có lẽ chưa năm nào buổi dạ vũ cuối năm lại thành công như lần này. Dù trời trở gió lạnh và đổ tuyết mịn mù, số người tham dự vẫn nhiều hơn dự tính. Thêm vào nữa, ánh sáng, âm thanh, nhạc đều hoàn hảo, không thể chê trách điều chi được. Những nỗi âu lo, ưu phiền, căng thẳng vì bài vở của khóa học vừa xong đều được vứt bỏ sau lưng để tận hưởng bầu không khí vui vẻ rộn rã. Mọi người chen chúc nhau trên sàn nhảy, nồng nhiệt thoải mái lắc lư uốn éo thân mình theo điệu nhạc disco, twist, rap. Nhịp trống dồn dập phụ họa cùng ánh đèn mầu chớp tắt càng làm sôi động thêm bầu không khí náo nhiệt trong hội trường. Chợt nhạc chuyển sang tiết tấu nhẹ nhàng của điệu slow, từng cặp nhẹ nhàng lướt trên sàn. Kia, nhỏ Hạ Lan đang e ấp bên thằng Duy. Phi Phi, Lê Vân, Bích Huyền, Vân Khanh, Thảo Vy, Hải Yến,... đều đang nhẹ lướt theo vòng tay đưa của bọn con trai trường tôi. Đám thằng Vũ, Tùng, Quang, Tuấn,... đũa nào cũng có cặp nên hí hửng ra mặt. Từng khuôn mặt quen thuộc thường ngày lần lượt thoáng qua nhưng tất cả chỉ là những bóng mờ, sàn nhảy dường như chỉ còn tôi và Huyền Trân. Tối nay nàng quá tuyệt vời.

Tôi không tìm ra được từ ngữ gì thích hợp để diễn tả vẻ yêu kiều của Huyền Trân. Một vẻ đẹp kỳ lạ khác hẳn ngày thường, vừa quyến rũ gọi mời như một trái chín vừa tằm hái, vừa kiêu sa đài các, vừa thân mật dịu dàng. Mái tóc thường xoa dài, giờ được bới cao phò bày cần cổ cao trắng như ngó sen càng làm tăng thêm vẻ kiêu sa cao quý. Chiếc khăn lụa phủ hờ trên đôi vai uốn lượn theo thân hình nhịp nhàng uyển chuyển, lúc lại xộc tung như đôi cánh thiên thần. Tim tôi đập lạc nhịp mỗi lần nàng thâm thì nói nhỏ rồi hơi ngửa cổ, bật cười khe khẽ để lộ những chiếc răng trắng xinh như ngọc. Tôi muốn uống từng tiếng cười, tiếng nói của nàng. Tôi tựa hồ đang bị thôi miên nên cứ đắm đuối nhìn vào mắt nàng. Mọi thứ trên thế gian này dường như không còn hiện hữu, chỉ còn Huyền Trân với những khúc luân vũ tuyệt vời. Tôi muốn đêm nay kéo dài bất tận. Tôi muốn.....

— Ê Hùng, sao đứng một mình buồn hui vậy? Thấy cặp thằng Hải và Huyền Trân tối nay biểu diễn ác liệt ghê hông? Tao cứ tưởng mày sẽ cặp

Tình Yêu Cuối Mùa!

Em mơ ước làm người yêu bé nhỏ

Của riêng anh và của chỉ anh thôi

Để khi khóc anh dền chiếc hôn môi

Lau nước mắt cho em bằng tay trái

Em tức tối, sao mình là em gái

Em giận hờn sao anh lại là anh

Cho hôm nay không dám nói ân tình

Hay có nói cũng muôn vàn đau đớn

Xin trả về anh nỗi buồn rộng lớn

Khoé mắt rừng sâu ẩn lệ rừng rưng

Em cúi đầu thôi chứ chẳng nói gì

Tình đơn chiếc cuối mùa khóc kỷ niệm

Là như thế nín câm lời âu yếm

Là trọn đời chỉ mơ ước thương anh

Nhưng trọn đời không dám nói ân tình

Chỉ xin được yêu hoài trong tâm tưởng

với nhỏ Trân, hồng dè lại là thằng Hải. Cái thằng coi bộ lù đù mà dữ thần ta ơi!

Tim tôi chợt nhói lên khi thằng Thông vô tình gọi nhớ lại nụ cười phảng phất nhẹ nhàng trên môi Huyền Trân khi nàng từ chối lời mời của tôi. Tôi thần thờ nhìn Huyền Trân đang tình tứ trong vòng tay thằng Hải, mặc cho thằng Thông vẫn bô bô nói bên tai. Tiếng nhạc chợt trở lên âm điệu cao vút, xoáy vào tim tôi nỗi hối hận lẫn đau khổ khi chợt thấy mình quá ngu ngốc khi mãi say mê theo vẻ liêu trai của Huyền Trân mà lơ là với Hải Yến cùng cả bầy con gái trong trường. Suốt bấy lâu, đùa giỡn với lửa tình để giờ sự tỉnh tôi chợt bàng hoàng nhận ra mình chỉ là một sợi giây leo bên lề hạnh phúc của thiên hạ. Chỉ trong khoảng khắc lớp tường tự ái cao ngất của tôi vụt sụp đổ tan thành, cái vỏ tự tôn đã vỡ nát vụn theo tiếng trống đang dồn dập liên hồi....

Tứ Diễm

Jan. 22, 1999

Rồi ngàn sau tôn anh làm thần tượng

Nhớ anh bằng những dư ảnh hôm nay

Trái ngang nhiều anh hồi thật đắng cay

Buồn không nói không bao giờ dám ngủ

Em ước được làm người yêu bé nhỏ

Của riêng anh và của chỉ anh thôi

Tình đơn phương anh quay mặt ghen lời

Anh có biết! Thôi buồn anh nắm giữ

Mai ra đi trả lại người thương cũ

Xấp thư tình chưa viết được bao nhiêu

Lời ái ân anh nói cũng chưa nhiều

Nhưng ngang trái anh phải đành lỗi hẹn

Ôi nước mắt dâng buồn nghe nghẹn nghẹn

Sao anh không về cho em ngã bờ vai

Sao anh không về ôm em trọn vòng tay

Và ghì chặt hai bờ môi đắm đuối!

Ngọc Trân

m o u n t w h i t n e y

A PERSONAL *redemption*

duc

Some fifteen years later, the breathless fascination of that moment still resonates in my mind, though my recollection of the hazy vista has faded like an old black-and-white photo. I was a wide-eyed mischievous kid of ten, insatiable for wild adventures while exploring the Sierra Nevada Mountains of California with my camping troops. Alone, I ventured away from our campsite to a lofty ridge overlooking the vast expanse of desert valley and the

lustrous mountain ranges beyond. It was a journey that an adult would have measured in mundane yards and minutes; I measured it in emotional light years. For a timeless interlude amid wild, open space, I mediated on a ridge, soaking in the hallow silence and unfathomable sweep of the land. I remember feeling utterly isolated in a desolate world, and yet I recall no desire to flee back down the path to camp. Something about the sheer unrepentant emptiness of the land, its total indifference to human vanity,

compelled my awestruck attention then — and has since lured me back to make regular pilgrimages to the mountain, time after time.

Back then, in the flush of boundless youth, my reckless pursuit of peak experience revolved around the desperate yearning to conquer zeniths; simply to stand atop at a dizzying height with that exuberant feeling of triumph. Nothing else mattered.

And now, along with Huy, a college friend and a fellow mountaineer veteran, I decided to embrace youth one last time by tackle the highest peak in the continuous North American continent, Mt. Whitney. With over fourteen thousand feet of glacier-polished vertical and overhanging granite, Mt. Whitney stood as the final legacy of all our past exploits. However, before Huy and I even caught a glimpse of Mt. Whitney, neither one of us could have predicted that our doomed fate was already sealed somewhere above thirteen thousand feet of ice and snow.

It was a golden, delicately lit spring morning, imbued with all the warmth and urgency of the season, when Huy and I finally arrived at the foothill of Mt. Whitney. From this starting point of eight thousand feet, the narrow northwest hiking trail, meandering along steep jagged edges, afforded us a panoramic glimpse of Whitney's breathtaking grandeur. For me, a

frequent hiker of the high sierras of California, the view was most profound. It was as if Mother Nature had rallied some of her most spectacular peaks and most scenic lakes and strung them into an irresistible whole, connected by a necklace of superb trails. This lasting vision of genuine beauty, nothing man has made — no painting, no architecture, no sculpture — has ever rivaled.

After more than nine hours of steady hiking amid such scenic wonder, we staggered to base camp at eleven thousand feet, just in time to set up camp before sunset. Up there in the waning shadows of windswept prehistoric boulders, despite crippling fatigue from oxygen deprivation, the two of us just sank back next to a crackling campfire and soaked in the soft hue of twilight. Perhaps, it was the thin air or a heatstroke that heightening my sense, but I acutely realized something special that had never caught my attention before. From the flickering horizon, all physical outlines, colors, and distances were obliterated, daylight was still inextricably entangled with light, and everything seemed unreal and fluid. At that moment even scents appeared to have their own subtle shades. And from afar, the rugged walls of granites blurred into one vaguely drawn line, but the peaks were etched sharply on

glassy pink as the fires burnt down in the fading evening sky. The air felt damp and resonant. The ground had stored the heat of day and now breathed out a moist warmth, filled with the perfume of a magical day that fast was disappearing.

As planned, we tumbled out of our slumber early to avoid being detected by patrolling rangers. The day before at the ranger station, our modest request for a camping permit was swiftly denied on the flimsy grounds that we had insufficient climbing and snow gears. After all, we reasoned, only yuppie wimps would don those neon thermo-polyurethane Northface outerwear, not to mention waterproof hiking boots and other fancy high-tech Swiss accessories. Bona-fide Marlboro men like us embraced the harsh, punishing elements in the machismo bravado way of John Muir. For us it was enough to bundle up in four layers of Fruit-of-Loom T-shirts, K-mart's imported polyester sweats, and three durable Lucky supermarket plastic bags to line the insides of our new sneakers from Target.

Half-awakened and dressed, we managed to conceal most of our camping gear behind large rocks. Then at the crack of dawn, we slowly resumed another grueling ten-mile hike to the final base of Whitney at

twelve thousand feet. The first twenty minutes into the hike was heavenly bliss, thanks to a massive forest blaze somewhere in Borneo, the color of the pre-dawn eastern sky heightened to an incredible crimson. Minutes after sunrise, eerie tendrils of fog began creeping up the western side. Mist enveloped us, dissipated into brilliant sunshine, then returned. Fairy-tale cloud castles mushroomed over jagged peaks before evaporating. Every direction we looked, a dazzling show of clouds delighted our vision.

The sun's glare flooded the virgin snowfields all around, creating a blinding reflection that turned our pleasant hike into nothing short of a masochistic exercise. For eight long hours we inchwormed upward, struggling through razor crevices without much conscious awareness. Our heads started throbbing with unbearable pain in proportion to the decrease ratio of oxygen at high altitude. Instead of the recommended average schedule of five days, we attempted to push through it all in two. Such hasty planning denied us sea-level Homo Sapiens the adequate time for acclimatization. At this point, the steady numbing pain in my legs and spine was irrelevant. The crucial concern was to prevent my hands from turning so numb that I couldn't grip or feel the rocks. The scabrous terrain had

changed drastically from arid desert to gleaming ice and powdered snow. I don't think I had ever been so miserably cold in my life. My breath condensed and formed a layer of ice around the collar. I had to stop every few yards to gasp for air and blow a dripping nose. By mid-afternoon near the final base of Whitney, both my hands and feet were frozen solid, and I could no longer register either sensation or corporeal awareness. Huy at this time was the first to strip away the Marlboro Man veneer. Alas, he confessed, he had succumbed to the elements. Indeed, we had sweat out every drop of moisture in our bodies, expended every bit and scrap of energy to scale thus far, twelve thousand five hundred feet.

After a prolonged respite between boulders to recover our breath and shield ourselves from the bitter chill of a cold front starting to roll in, we confronted the inevitable choice of either calling it quits or risking a death wish amid this hostile landscape. Through all of our past notorious exploits, never had either of us surrendered to despair — even in the grasp of death on the Salathe Wall in Yosemite's El Capitan. Time's devouring jaw pressed for an immediate decision. Without looking away from the string of towering peaks that loomed two thousand feet upward, Huy placed his hand on my shoulder and solemnly muttered, "It's our last and only chance to try this. You know, I'll be married in four months. Family, responsibilities. It's now or never."

A violent rainstorm sidled into the valley. The peaks quickly vanished behind a shroud of darkly ominous clouds. Gazing at the angry sky, I searched for a sign, any foretelling that would convince me to break the precedent. But the portentous heaven remained vacant — except for a sunbeam breaking through the last rapidly closing gap in the clouds,

spotlighting a cluster of pastel purple flowers on a otherwise lifeless tundra. I wanted to live after getting off this mountain, but to really live — without any nagging regrets.

The final assault strategy consisted of three stages, and we had five hours till sunset to execute it successfully. First, attack the steep southwest snowbank that gradually ascends to the nearest ridge. Then, depending on our physical and mental endurance, continue across eight towering peaks linked together all the way to the west wall of Whitney. Assuming we succeeded both stages in decent time, a triumphant Ino Jiwa photo of the Vietnamese flag being planted would be taken atop North America. It is there that our names would be immortalized along with other masochistic mountaineers on the pages of a sacred signing book that served as the centerpiece inside a modest cabin. It was erected there as a God-sent refuge for those who dare to reach heaven.

Determined to stretch the last shred of human endurance to the utmost limit, we dragged, literally, dragged our broken bodies across the vast snowbank. Even with snow spikes clamped underneath our shoes, the fresh snow powder swallowed each step up to our thighs. Huy led the charge and left a trail of snowy footprints behind. Overwhelmed by the devastating forces of rain, wind, snow, and thin air, my ragged body just yielded to the mercy of fate. Two hours

into the assault, I was reduced to a speck of lifeless dust in an unforgiving universe of white snow. Thoroughly soaked to the bone from head to toes and unable to move, I laid paralyzed, completely oblivious to the rigor mortis that had begun to take effect. My mind flickered occasionally back to life, and for a fleeting instance I saw everything again. The fresh dawn of a crimson morning, or the last gasp of day, stared into the startling blue of the lake and gazed up to watch a palette of colors spill over a panorama framed by more than a dozen towering peaks. Suddenly, a hoarse scream approached fast from above. Before I realized what was happening, Huy grabbed my leg and both of us tumbled down in a fury of snow dust.

For two days, I had lived with extraordinary intensity, my senses opened as never before to every nuance of rock and cloud and every inflection in my partner's voice. To me, and perhaps Huy, too, the experience was a journey of personal growth. Whether climbing mountains becomes a consummate challenge, or merely an exercise in absurdity, or the fulfillment of a higher calling, it provides us with a profound occasion for self-actualization. Indeed, some people may be able to sit at a desk all day and find that engrossing, while others abandon every guarantee of security to be on a dizzying peak, and still others manage to surrender to chance and monotony altogether. The challenge of facing dire

adversity is a figurative experience, a metaphor in actual motion and concrete hardship. To put the matter simply, it is a captivating experience in which, at least for long stretches of time, movement and intention are so confined that one loses the distinction between means and ends. It makes us aware how large a part does intrinsic reward play in getting us through the day. For substantial periods of time, the coordination of attention, muscle, and eye is so desperately focused that they flow together with unambiguous purpose. Ordinary daily experience is often so clouded with detail and distraction that it is difficult to find in it the skeletal outlines of intrinsic purpose. Thus, to a large extent we must create occasions during which these distractions are temporarily held in abeyance. Mountain climbing may be one of the most demanding and purest examples of the intrinsically engrossing, for it literally makes accomplishment a life-and-death matter. As Hemingway so aptly puts it in *For Whom the Bell Tolls*, "Unless a man thrusts his life on the firing line...he will never know his true conviction." The conviction in climbing, for Huy and me, is to revivify ourselves for a primordial experience of intrinsic gratification, one that sets a standard against which other experiences in the daily drudgery of living can be judged. Those who experience this engrossment know the shortcomings of the many other things they do. To a degree, such an experience relieves them of the artificiality of mediocre standards and restores a private and seemingly more realistic basis of evaluation.

Alas, Mt. Whitney forever remains a destiny not meant to be, but somewhere at thirteen thousand feet on the hopeless snowbank, I have indeed truly reached the zenith of a lifetime.

duc

sống lâu TRĂM TUỔI

Ngày tết người ta thường hay chúc nhau "sống lâu trăm tuổi", nhưng người ta cũng thường hay quên câu tiếp theo là "một cách rất khỏe mạnh". Dĩ nhiên là ý đó được hiểu ngầm, vì sống lâu trăm tuổi mà bệnh hoạn thì ai mà ham, bạn có đồng ý không? Nhưng làm thế nào để sống khỏe mạnh, đó mới là vấn đề. Khi xưa bên Việt Nam, người ta không có trọng thể dục thể thao cho lắm. Người ta thường thích thú với dáng điệu "thư sinh" của mình. Ai mà có bắp thịt nở nang thì có khi còn bị chê sau lưng là: "anh ta vai u thịt bắp mỡ hôi dầu", hoặc là "trông cô ta cứ như là nữ đô vật, chẳng có yếu điệu thực nữ tí nào!" nữa là đằng khác.

Thông thường người ta cũng than phiền rằng số mạng sao oái oăm, những người nào nhà nghèo, phải đi làm đầu tắt mặt tối thì lại khỏe mạnh, ăn nhiều, tốn cơm tốn gạo, thèm ăn đủ thứ mà không có tiền mua; còn những người nào nhà giàu và được an nhàn tẩm thân thì lại sinh ra lắm bệnh tật, ăn uống không biết ngon, dầu rằng có rất nhiều tiền tha hồ ăn cao lương mỹ vị, nhưng mà lại chẳng ăn được gì hết. Do đó mà mới có câu chuyện Chúa Trịnh được Trạng Quỳnh cho ăn móm "mâm đá", hay là "đại phong". (*)

Nhắc lại, khi mọi người chúc tết nhau, họ chúc "sống lâu trăm tuổi", còn khi tôi chúc tết bạn, tôi lại chúc "ăn món đậu phụ". Các bạn có cho là kỳ cục không? Không đâu, điều chúc đó là điều chúc tốt đẹp nhất có thể dành tặng cho người được chúc. Đậu phụ rẻ tiền, ai mà không ăn được? Chỉ là vì họ không muốn thôi. Bây giờ theo sự nghiên cứu Tây Phương thì đậu phụ vừa bổ, vừa ngừa và trị được rất nhiều chứng bệnh nan y. Tôi sẽ xin kể ra dưới đây:

1) Bệnh Ung Thư

Bên Mỹ này càng ngày ta thấy bệnh ung thư phát triển càng nhiều.

Đàn bà Mỹ hơi lớn tuổi rất sợ ung thư vú, còn các ông thì sợ ung thư nhiếp hộ tuyến và các nơi khác như ruột, cổ họng vv..

Năm 1990, viện Ung Thư Quốc Gia ở Washington, D.C. đã họp những chuyên gia từ các trường đại học cùng các ngành trong chính phủ cũng như kỹ nghệ để thảo luận về ảnh hưởng trừ ung thư của đậu nành. Họ đã đồng ý với nhau rằng có rất nhiều dấu hiệu cho thấy đậu nành chứa 5 loại nguyên tố chống ung thư (anticarcinogens). Những chất đó là: Protease inhibitor, phytate, phytosterols, saponins, và isoflavones. Đặc biệt chất thứ năm (isoflavones) có khả năng làm ngưng hẳn sự phát triển các tế bào ung thư, như ung thư vú, ung thư ruột, ung thư phổi, ung thư nhiếp hộ tuyến (prostate), ung thư da, và ung thư máu. Điều kỳ lạ là chất này chỉ làm ngưng phát triển các tế bào ung thư mà thôi, chứ không ảnh hưởng tới các tế bào khác của cơ thể. Nhiều người bỏ thịt cá và thay bằng đậu hũ đã không gây đi mà còn mập thêm, và khỏe mạnh thêm nữa.

2) Bệnh tim

Bệnh tim là bệnh của nhà giàu, và cũng là bệnh rất phổ biến ở các nước tiên tiến, như Hoa Kỳ. Bên Mỹ, hầu như nửa số người chết là vì bệnh tim. Trong thời chiến tranh Triều Tiên (Korean War), bác sĩ quan sát động mạch của các thương binh (tuổi trung bình là 22 tuổi) và nhận thấy 3/4 trong số những người này đã bắt đầu bị chứng cứng động mạch (atherosclerosis). Chứng bệnh này là thành động mạch bị đóng một chất gọi là "plaque", làm bằng mỡ, cholesterol, calcium, và một vài thứ khác. Bệnh này thường liên hệ trực tiếp với số lượng cholesterol lưu thông trong mạch máu, số lượng này càng nhiều thì triển vọng thành động mạch bị đóng plaque càng nhiều hơn.

Tuy nhiên, cholesterol không đi một mình trong mạch máu bao giờ, nó thường đi chung trong hỗn hợp với chất đạm (protein) và chất béo (fat). Có hai loại hỗn hợp: good and bad cholesterol. Hai loại hỗn hợp xấu và tốt đó gọi là high-density lipoprotein (tốt), và low-density lipoprotein (xấu). Nói một cách vắn tắt thì low-density lipoprotein không được gan loại bỏ nên tiếp tục lưu thông trong mạch máu và giúp "plaque" đóng vào thành động mạch làm tăng thêm khả năng để tim bị ngưng đập (heart attack) vì bị tắc động mạch, còn high-density lipoprotein lại mang cholesterol về gan, có khả năng quét dọn động mạch không cho nó bị đóng "plaque".

Các chất đạm của thực phẩm làm bằng thịt thú mang tới cho các bạn nhiều low-density lipoprotein, còn đậu phụ, đậu nành mang tới cho các bạn nhiều high-density lipoprotein, như vậy là ăn đậu phụ trực tiếp giúp các bạn ngừa và chống bệnh tim và huyết áp cao.

(Ở bên Mỹ nhiều người bị bệnh tim vì kỹ nghệ thịt phát triển mạnh, người ta ăn quá nhiều thịt. Ở các nước khác, ăn ít thịt là một điều có lợi cho sức khỏe mà người ta không biết, cứ cho rằng vì nước họ nghèo nên họ bị thiệt thòi, cố gắng gom tiền đi mua thịt về ăn, thực là có phước --tránh được bệnh-- mà không biết hưởng).

Các bạn có thấy không: những chiến sĩ người Mỹ mới 22 tuổi đã bắt đầu bị chứng cứng động mạch, vậy các bạn dù ở tuổi nào cũng nên lo đi là vừa.

3) Bệnh tiểu đường

Bệnh này rất phổ biến trên nước Mỹ. Người ta ước lượng rằng vào khoảng một phần ba hay một nửa số bệnh nhân tiểu đường trên toàn thế giới là người Mỹ, nhưng nửa số người này lại không biết rằng họ đang có bệnh. Người ta nhận thấy bệnh này có liên quan trực tiếp đến cách ăn uống. Trong những nước nghèo hoặc ở Âu Châu trong thời chiến tranh, thực phẩm khan hiếm thì lại ít người bị tiểu đường. Bệnh này có thể gây mù lòa, đau thần kinh, bất lực (cho phái nam), thối chân (phải cưa), bại thận,... Bệnh này đứng hàng thứ bảy gây chết chóc hàng năm trên đất Mỹ. Bác sĩ David Snowden, nghiên cứu gia của University of Minnesota đã nghiên cứu 25,000 người qua 21 năm trường, đã nhận xét rằng những người ăn chay rất ít khi bị bệnh tiểu đường so với những người ăn thịt. Ông tuyên bố:

"We suspect it is the absence of meat that may explain our findings. In this study we looked at various levels of meat consumption, and as those levels got lower and lower, the risk of diabetes also decreased." (Chúng tôi ngờ rằng sự vắng mặt của món thịt trong thực phẩm đã giải thích mọi chuyện. Trong lúc nghiên cứu, chúng tôi coi lượng thịt mà bệnh nhân dùng, và lượng này càng ít, thì rủi ro có bệnh tiểu đường càng giảm theo). Ông cũng nói riêng: "My meat consumption has dropped significantly, since completing the diabetes study." (Sau cuộc nghiên cứu về bệnh tiểu đường,

tôi đã ăn ít thịt đi rất nhiều..). Bạn đã hiểu vì sao tôi mời bạn ăn đậu phụ thay cho thịt để ngừa chứng bệnh này.

4) Bệnh Xương Xốp (Osteoporosis)

Nhiều người cứ tưởng là uống nhiều sữa thì sẽ lấy được chất vôi trong sữa và ngừa được bệnh xương xốp. Thật là một điều sai lầm. Hãy so sánh đàn bà Mỹ và đàn bà Nhật. Nước Mỹ tiêu thụ nhiều sữa nhất thế giới, nhưng đàn bà Mỹ cũng bị xương xốp nhiều nhất thế giới, hơn đàn bà Nhật rất nhiều, trong khi người Nhật lại tiêu thụ nhiều nhất là đậu nành. (họ lấy đậu ra đất để mà nuôi bò sữa?)

Thực ra để giúp tiêu hóa những chất đạm của động vật như trong sữa, cơ thể cần rất nhiều chất vôi, và nó sẽ rút lấy chất vôi từ trong xương mình ra để làm công việc đó, điều đó làm xương trở nên xốp. Lượng chất vôi mà sữa mang lại không đủ để giúp tiêu hóa lượng chất đạm trong sữa. Người ta cũng nhận thấy là những người ăn rau đậu mất ít chất vôi trong xương hơn những người ăn thịt cá trứng sữa. Tại sao vậy? Chất đạm trong đậu không phải là chất đạm ư? Lý do là trong rau đậu cũng có chất vôi, mà chất vôi này lại rất dễ tiêu hóa, vì tỷ lệ chất vôi và chất phốt phốt (calcium/phosphorous ratio) rất lớn so với tỷ lệ đó trong thực phẩm làm bằng động vật, do đó mà chất vôi này dùng được và cơ thể không cần rút chất vôi trong xương ra để tiêu thụ chất đạm. Tóm lại, để ngừa bệnh xương xốp, các bạn nên ngưng uống sữa, ăn thịt, và ăn đậu hũ thay vào đó.

Trên đây chúng tôi mới kể sơ sơ những điều lợi ích của việc dùng đậu hũ, đậu nành trên các bệnh tim, ung thư, tiểu đường và xương xốp.

Ngoài ra, chất đạm của đậu nành còn có khả năng thay thế cho thịt cá, lại còn giúp bạn ngừa được rất nhiều chứng bệnh khác nữa như sạn ở thận, sạn trong túi mật, nhiễm trùng salmonella, E. Coli, bệnh phong thấp khớp xương, bệnh dị ứng vv... mà giới hạn của một bài báo, nhất là báo Xuân (vì có rất nhiều đề tài khác nhau), không cho phép chúng tôi kể hết ra, xin hẹn lại một dịp khác, và

bây giờ xin chúc các bạn trong năm mới tìm ra được rất nhiều món ăn rất ngon lành nấu bằng đậu hũ hoặc các chất liệu làm từ đậu nành.

Thu Hương

Tài liệu tham khảo:

- 1) "The Simple Soybean and Your Health", với các tác giả là Mark Messina, (Ph.D., Michigan State University), Virginia Messina, (MPH., University of Michigan), và Kenneth D.R. Setchell, (Ph.D., University of London).
- 2) Prevention's Health Books: New Food For Healing.
- 3) Diet For A New America, với tác giả là John Robbins.

(*) Đối với các bạn chưa biết câu chuyện Chúa Trịnh và Trạng Quỳnh thì nó như thế này: Chúa Trịnh ngán cơm lắm rồi nên mới than phiền là ăn không biết ngon. Trạng Quỳnh bèn mời Chúa đến nhà, rồi nấu một nồi sồi ục trên bếp rất lâu nên Chúa chờ lâu đói bụng mới hỏi Trạng Quỳnh đang nấu món gì đó. Trạng Quỳnh nói nấu món Mâm Đá để mời Chúa. Thực ra đó chỉ là một nồi nước sồi trong có cục đá mà thôi, dĩ nhiên nấu không bao giờ mềm được. Khi Chúa đã đói lắm rồi thì Trạng Quỳnh mới nói rằng lần này mâm đá chưa chín, thôi dọn tạm món ăn khác cho Chúa đỡ đói, và đó chỉ là rau muống luộc chấm tương. Chúa đã đói lắm và phần vì món đó lạ miệng nên ăn rất ngon, mới hỏi Trạng Quỳnh đó là món gì. Dĩ nhiên ở trong phủ Chúa đâu có ai dám nấu món ăn quê mùa và rẻ tiền này dâng lên Chúa bao giờ, do đó Trạng Quỳnh mới bịa đại một tên đó là: Đại Phong. Sau này tên đó được giải thích như sau: Đại Phong nghĩa là Gió To, mà gió to thì đổ chùa; đổ chùa thì tượng lo, và tượng lo nói lái lại là lọ tương.

Đây là một chuyện cười dân gian nhưng phản ánh một sự thực: bụng đói thì ăn gì cũng thấy ngon, và càng ăn nhiều cao lương mỹ vị cùng những món ăn phẩm tự nhiên và nhiều gia vị thì cơ thể càng bị nhiễm độc và dần dần ăn uống cũng không còn thấy ngon miệng nữa.

VÀI TRAO ĐỔI VỀ SÁNG TÁC CA KHÚC

Hoàng Việt Khanh

[Tiếp theo số trước và hết]

Lời Tòa Soạn: Anh Hoàng Việt Khanh là một cộng tác viên về âm nhạc của tạp chí Non Sông. Với mục đích phát huy khả năng sáng tác ca khúc cho những bạn yêu thích và bắt đầu bước vào con đường viết ca khúc, anh Hoàng Việt Khanh mong muốn được trao đổi cùng các bạn một số kinh nghiệm sáng tác của mình. Với đối tượng đông đảo độc giả, tác giả bài viết đã tránh viết chi tiết về những điều mang tính chất học thuật. Độc giả có thể liên lạc riêng với tác giả qua email: khanh@nonsong.org hoặc tìm hiểu thêm về các vấn đề của bài viết tại trang nhà của tác giả: www.csun.edu/~hbmen024

15. Dân ca và khuynh hướng viết ca khúc hiện nay như thế nào?

Một trong những khuynh hướng sáng tác ca khúc của các nhạc sĩ Việt nam hiện nay là tạo nét nhạc mới trong tác phẩm của mình bằng cách dựa trên các làn điệu dân ca. Thật ra, điều này đã được ý thức và áp dụng từ lâu bởi các con chim đầu đàn trong nền tân nhạc Việt nam như nhạc sĩ Phạm Duy, Lê Yên, Nguyễn Xuân Khoát, Dương Thiệu Tước, Hoàng Thi Thơ.v.v. Dần dần, qua việc tiếp xúc với nền âm nhạc thế giới và nghiên cứu chuyên sâu về nền âm nhạc truyền thống nước nhà, các nhạc sĩ Việt nam hiện nay đã nhận thức sâu sắc hơn về tầm quan trọng của việc sử dụng vốn dân ca vào trong sáng tác của mình. Việc làm này không những có giá trị về mặt bảo tồn nền âm nhạc truyền thống mà còn tạo cho ca khúc và âm nhạc Việt nam có một sắc thái riêng biệt khác hẳn với những ca khúc và âm nhạc của các nước khác. Một số nhạc sĩ trẻ hiện nay cũng đang tìm cách kết hợp nhạc Rock và dân ca Việt nam.

16. Làm sao để viết một ca khúc dựa trên dân ca?

Theo tôi, có 3 cách viết ca khúc dựa trên dân ca: dựa trên nguyên bản, dựa trên làn điệu dân ca, hoặc dựa trên thang 5 âm và điệu thức (Bắc, Nam Ai, Nam Xuân.v.v.)

Viết ca khúc dựa trên nguyên bản là dựa trên một bài dân ca nào đó rồi sửa lại lời hát. Tôi không khuyến khích các bạn làm công việc này dù đã có rất nhiều người sửa lời dân ca để tạo nên ca khúc mới. Bạn có thể thường được nghe loại này qua các loại nhạc quảng cáo thương mại hoặc hài kịch bình dân.v v. Loại thứ hai là phát triển một làn điệu dân ca nào đó, ví dụ dựa trên giai điệu của bài Lý Con Sáo, Lý Ngựa Ô, hò Mái Đầy của Huế, hay từ một bài hát của quan họ Bắc Ninh, v v. Loại này đòi hỏi ít nhất người nhạc sĩ phải biết kỹ thuật phát triển một giai điệu hay tiết tấu. Tuy nhiên, cách viết này vẫn không đòi hỏi tính sáng tạo cao ở người nhạc sĩ bằng cách viết dựa trên thang 5 âm

(ngũ cung) và điệu thức. Cách viết thứ ba này có tính sáng tạo cao nhất nhưng không phải là khó nhất. Không khó là vì nếu bạn đã yêu thích dân ca và một khi dân ca đã thấm vào máu thịt của bạn rồi thì việc viết ca khúc theo cách này thật dễ dàng. Tôi khuyên bạn cứ việc hát và học thuộc thật nhiều bài dân ca Việt nam, tự nhiên bạn sẽ viết được những ca khúc mang đậm đà tình tự dân tộc. Một số bài hát thuộc loại này như Ngẫu Hứng Lý Qua Cầu, Lá Diêu Bông (Trần Tiến), Nụ Tầm Xuân, Đưa Em Tìm Động Hoa Vàng (Phạm Duy), Duyên Quê (Hoàng Thi Thơ), Ở Trọ (Trịnh Công Sơn), Quê Hương (Giáp Văn Thạch), Ước Gì (Hoàng Việt Khanh).v v.

17. Cần tìm đọc các tài liệu nào để hiểu thêm về dân ca Việt nam?

Bạn có thể tìm đọc các sách viết về dân ca Việt nam như Vietnam: Les Traditions Musicales (Trần Văn Khê), Music of Vietnam (Phạm Duy), Essays on Vietnamese Music (Ngọc Tú, Đào Trọng Từ), Tìm hiểu dân ca Nam bộ (Lư Nhất Vũ), Dân ca Việt nam (Nhà xuất bản Văn hóa), Nghệ thuật sân khấu Việt nam (Trần Văn Khải), v.v. Ngoài ra bạn cũng có thể tìm đọc trên internet tại các trang nhà:

Vietnamese Traditional Music
<http://www.csun.edu/~hbmen024/kitchen.html>,

Tìm hiểu dân ca Quan Họ
<http://www.vnn.vn/vnn3/vhvietnam/quanho/index.html>,

Dân ca Việt Nam
http://www.Vietnamtourism.com/web_viet/vietnam/culture/theatre/vih.frame.htm, v v.

18. Sau khi viết xong một ca khúc, công việc kế tiếp là gì?

Sau khi hoàn tất ca khúc của mình, công việc kế tiếp của người nhạc sĩ là tìm cách phổ biến tác phẩm cho công

chúng thưởng thức. Công việc này đòi hỏi khá nhiều thời gian. Đối với người mới viết, tôi khuyên nên trình bày tác phẩm của mình trước hết cho bạn bè, người thân, hoặc một nhạc sĩ nào đó để họ cho ý kiến. Sau khi hoàn chỉnh lại ca khúc của mình, bạn nên tự mình trình bày trước đám đông, nhờ ca sĩ hát, hoặc gửi đến các đài truyền thanh, truyền hình, nhà xuất bản, hay các trung tâm băng nhạc.v.v. Các câu lạc bộ âm nhạc địa phương cũng là nơi khá tốt để bạn có dịp tiếp xúc, trao đổi kiến thức âm nhạc và phổ biến tác phẩm của mình.

19. Chọn ca sĩ cho bài hát có quan trọng không?

Việc chọn ca sĩ cho bài hát của mình rất quan trọng. Không phải ca sĩ nào cũng có thể hát thành công bài hát của bạn. Mỗi ca sĩ chỉ có khả năng trình bày và giọng hát riêng phù hợp với âm vực cao thấp nhất định nào đó mà thôi. Do vậy bạn cần thận trọng trong việc chọn ca sĩ hát nhạc của mình, nhất là khi bài hát của bạn đã không được dự tính dành cho một ca sĩ nào đó hát khi bắt đầu viết. Ca sĩ còn là người sáng tạo thứ nhì cho ca khúc của bạn. Họ chính là người diễn đạt trực tiếp tình cảm mà bạn gửi gắm trong tác phẩm đến khán thính giả. Muốn hát thành công bài hát nào đó, ca sĩ không những hát đúng những nốt nhạc của ca khúc

mà còn phải nắm bắt được tình cảm của bài hát. Một cách sáng tạo, ca sĩ khi hát sẽ thêm bớt sắc thái, tạo những chỗ mạnh nhẹ, luyến láy, ngưng nghỉ đặc biệt cho bài hát mà nhiều khi các phần này không được ghi lại trong tác phẩm bởi nhạc sĩ.

20. Như vậy có cần phải chọn ca sĩ trước khi viết ca khúc nào đó?

Bạn không hẳn phải chọn một ca sĩ trước khi sáng tác một ca khúc. Tuy nhiên, nếu bạn có được một ca sĩ thích hợp với các bài hát của bạn, thì điều này dễ đưa tác phẩm của bạn thành công. Như trường hợp của nhạc sĩ Phạm Duy và Trịnh Công Sơn. Sự thành công của hai nhạc sĩ này không thể không kể đến công lao của ca sĩ Thái Thanh và Khánh Ly. Hai nhạc sĩ đã biết khai thác đúng mức giọng hát của hai ca sĩ tài danh này. Phạm Duy, với sự chú trọng nhiều vào kỹ thuật, đã viết nhiều ca khúc có tầm cỡ (nốt thấp và cao nhất) rộng cùng với những luyến láy đặc biệt mà chỉ có Thái Thanh mới diễn tả được một cách xuất thần. Ngược lại, nhạc sĩ Trịnh Công Sơn, với nét nhạc đơn giản và tầm cỡ trung bình, đã dành phần chuyển tải triết lý của ngôn từ và nội tâm cho ca sĩ Khánh Ly.

21. Nên chọn nam hay nữ ca sĩ cho bài hát của mình?

Trừ vài trường hợp ngoại lệ, nam hay nữ ca sĩ đều có thể hát bài hát của bạn. Một trường hợp ngoại lệ mà tôi muốn nói đến ở đây là "giới tính" của bài hát. Nếu bài hát dùng nhân xưng là nữ thì nên chọn ca sĩ nữ, và ngược lại. Có vài ca sĩ thay đổi nhân xưng của bài hát để cho hợp với giới tính của mình. Trường hợp này hoàn toàn không nên làm vì đã thay đổi lời ca của tác giả, hơn thế nữa, có thể thay đổi cả tình cảm của bài hát mà tác giả đã mong muốn.

22. Có cần viết phối khí, phối âm cho bài hát?

Nếu bạn giỏi về hòa âm và hiểu rõ tính năng các nhạc cụ thì nên soạn thêm phần phối khí và phối âm cho bài hát của mình. Tuy nhiên, thông thường các phần phối khí được soạn bởi các nhạc sĩ chuyên môn khác. Hiện nay, ca khúc Việt nam đang thiếu khá nhiều bài hát có phối âm (2, 3 hoặc 4 giọng). Tôi thiết nghĩ chúng ta nên chú trọng phát triển loại hình ca khúc này để tạo thêm nhiều màu sắc cho nền ca khúc Việt nam. Riêng phần phối khí, gần đây đã có nhiều cố gắng trong việc đưa nhạc cụ cổ truyền Việt nam (như đàn bầu, tranh, sáo, nhị, hay cồng chiêng, v.v...) vào chung với các nhạc cụ Tây Phương. Điều này đã làm tăng giá trị và tạo nét độc đáo cho ca khúc Việt nam. Ở hải ngoại, các nhạc sĩ như Duy Cường, Trúc Hồ, v.v... đã có nhiều thể nghiệm đặc sắc trong việc phối khí các ca khúc.

23. Lời cuối

Viết ca khúc là công việc sáng tạo rất thú vị. Để một viết ca khúc, bạn cần biết một số qui luật. Tuy nhiên, "Rules are made to be broken!" Trong sáng tạo bạn cần phải biết phá bỏ một số luật lệ để tạo ra cái mới. Nhưng cái mới đó phải phù hợp với tình cảm, văn hóa của dân tộc Việt nam nói riêng và của nhân loại nói chung. Tôi hy vọng bài viết này mang lại một số thông tin tổng quát cho các bạn trẻ yêu thích và bắt đầu bước vào sáng tác ca khúc. Chúc bạn thành công.

LÀM SAO LẤY ? TỬ VI CHO ĐÚNG?

COI TỬ SỐ 90

Huyền Châu

Đầu năm chắc có nhiều bạn thích đi coi bói. Bạn sẽ hỏi tôi ai là thầy hay. Trong số này tôi sẽ bàn với các bạn về điều này. Nếu bạn có đọc bài đầu tiên trong loạt bài về tử vi của tôi thì bạn đã nhận thấy tôi có nêu lên một vài câu chuyện về tử vi rất chính xác. Theo kinh nghiệm của bạn (và của tôi nữa) thì đôi khi các thầy tử vi đoán số mạng cho chúng ta cũng không lấy gì làm chính xác cho lắm. Sự đoán sai có thể do ba yếu tố. Yếu tố thứ nhất là thầy bói dở, không có được học hỏi đàng hoàng, nhìn phản ứng của thân chủ mà bói bậy bạ rồi may gặp thời, trúng được vài điều, thế là nổi tiếng rồi thiên hạ đồn nhau cho là hay, nhưng thực ra chỉ đoán đúng có 50% mà thôi, nghĩa là không trúng gì hết. Yếu tố thứ hai là coi sai giờ sinh. Giờ địa phương lúc thế này lúc thế kia, tùy theo chính phủ nào, địa phương nào, đồng hồ nào. Do đó mà một người thay vì sinh giờ Tí mà bảo là sinh giờ Sửu chẳng hạn, là số mạng đã sai biệt hẳn đi rồi, vì thay vì những ông sao thuộc hệ "Sát Phá Liêm Tham" chiếu, thì đã biến thành những sao trong hệ "Tử Phủ Vũ Tướng" chiếu, và nếu bạn nào biết đoán số tử vi Trung Hoa thì sẽ biết tính chất của hai hệ sao này khác nhau rất nhiều. Yếu tố thứ ba là do tính chất du di của ngày tháng trong Âm lịch. Chúng ta đã biết là theo dương lịch thì cứ bốn năm lại có nhuận một lần, dư ra một ngày trong tháng hai (February). Theo Âm lịch thì năm nhuận lại khác nữa. Mỗi khi có năm nhuận, thì năm đó dư ra hẳn một tháng. Như thế khi lấy số tử vi thì phải làm sao? Thông

thường, các thầy tử vi nói rằng nếu có 2 tháng bẩy chẳng hạn thì ai sinh trong hai tháng đó mình cứ lấy cả hai đều là sinh trong tháng bẩy. Như vậy thì làm sao mà đúng được. So với tử vi Tây Phương thì rõ ràng là hai người, ví dụ một người là tuổi thiên xứng, một người là tuổi Xử Nữ, tính tình đã khác nhau nhiều lắm rồi, mà lại bảo là vì sinh trong tháng bẩy chính và tháng bẩy nhuận ta, cùng là một tháng bẩy, cùng giờ cùng ngày cùng năm sinh thì số mạng phải giống nhau như hệt, thực là một sự phi lý.

Không phải rằng chỉ vì bạn sinh trong tháng nhuận nên tử vi của bạn mới bị sai. Thực ra tử vi của bạn do ông thầy lấy sai đi vì cái vấn đề tháng nhuận đó, nó ảnh hưởng một cách gián tiếp

lên sự xác định tháng sinh của bạn. Ví dụ như bạn không phải sinh trong tháng bẩy nhuận. Ví dụ như bạn sinh trong tháng 6, trước tháng 7 một tháng, hoặc tháng 5, trước tháng 7 hai tháng. Giả sử rằng tháng 7 đó nên được gọi là tháng 6 mới đúng, và tháng 7 nhuận phải được gọi là tháng 7 thì đúng, như vậy thì nếu bạn sinh giữa tháng 5 thì tháng sinh của bạn phải được gọi là tháng 4 thì mới đúng. Như vậy khi ông thầy tử vi chấp nhận tháng sinh của bạn là tháng 5 thì ông ta lấy lá số cho bạn chắc chắn sẽ sai, mặc dù không ai có lỗi cả. Sự so le đó còn ảnh hưởng đây chuyện rất nhiều cho tới cả một hai năm sau, nhưng mà ảnh hưởng này rắc rối quá, làm sao tính ra? Chẳng lẽ đoán bừa. Ví dụ như năm sinh của bạn

chẳng dính dáng gì đến năm nhuận cả, nhưng vì ảnh hưởng dây chuyền này nên bạn lo xa, bảo ông thầy là: Ông à, tôi sinh tháng 3, nhưng nếu ông lấy thử mà nếu không trúng thì ông thử đoán cho tôi là tháng 2 hay tháng 4 coi có trúng không. Như thế thì nào có khác gì đoán mò đâu. Mình sẽ mất tin tưởng ở tử vi, và cứ cố gắng tìm cách để ép cho nó trúng, không thì tìm cách này cách kia để biện luận. Thực ra có một phương pháp mà thầy tôi (hiện còn ở Việt Nam, ông xưa dạy toán ở rất nhiều trường trung học và cũng viết rất nhiều sách toán được nhiều người dùng) đã chỉ, để tính tháng sinh cho đúng. Phương pháp này rất đơn giản. Bạn có nhớ câu này trong truyện Kiều không? "Thanh Minh trong tiết tháng 3". Bạn chỉ cần nhớ một câu đó thôi, cộng với cuốn Lịch Thế Kỷ, là bạn có thể tính đúng tháng sinh cho bất cứ một ai. Trong các năm âm lịch, đầu là năm nhuận hay không nhuận, lịch Tàu chỉ tính có 12 tiết, và mỗi tiết đi với một tháng. Bạn cứ nhớ tiết Thanh Minh là tháng ba, rồi dò theo cuốn lịch thế kỷ đi vòng vòng như vậy thì tháng sinh sẽ tính ra được là cái chắc. Tôi cũng không cần nói ra đây những tiết khác là những tiết gì, và nhằm vào những tháng nào, bởi chính tôi cũng như bạn thôi, không nhớ được. Cứ nhớ tiết Thanh Minh = tháng 3 là đủ rồi bạn nhé. Vậy đầu năm nếu muốn coi tử vi cho ai, hoặc dẫn ai đi coi tử vi thì bạn nên có sẵn một cuốn lịch thế kỷ trong nhà để dò tìm lại tháng sinh đúng của đương sự cho đúng cái đã, Còn yếu tố thứ hai là tính sai giờ sinh và làm thế nào để tính lại cho đúng được, thì cũng có một phương pháp rất khoa học để tính đúng, cũng do thầy tôi bày cho tôi. Tôi xin hẹn lại với các bạn trong một dịp tới vậy nhé, vì đầu năm mà phải đọc nhiều về tính toán như vậy chắc là bạn cũng nhức đầu lắm rồi. Chúc các bạn đầu xuân làm thầy tướng số và tử vi đại tài, hoặc đi coi tử vi cho đúng nhé.

Y Nguyễn ơi, sao mà đàn bà con gái ra đường ai nấy cũng kè kè một (có khi hai, ba) cái túi xách, ví hoặc bóp hút dzậy hả Y Nguyễn? Nào là túi nhỏ, túi lớn, túi trắng, túi đen, túi cắc kè bông, nào là túi quai dài, quai ngắn, quai lưng lửng, nào túi quai to, túi quai nhỏ, túi quai da, túi quai dây xích, túi plastic, túi da bò, túi đeo chéo ngang bụng thò lò, túi đeo ngược sau lưng như cái ba lô. Bộ ra đường mà hông mang theo túi là "thiếu thiếu" cái gì sao hả Y Nguyễn? Vậy hôm nào Y Nguyễn thử bỏ hết túi ở nhà, đi lang thang một bữa rồi đĩa kể cho tui nghe thử coi nó ra làm sao nghe. — **Lộn Xộn**

Lộn xộn khéo để ý thật! Đúng đó, con gái khi ra đường mà quên không mang theo túi xách thì cứ y như là... đi chân không, trống thiếu kinh khủng. Theo YN ngẫm ra thì chỉ có ba lý do đơn giản tại sao mí nàng lại cần phải mang theo túi xách. Lý do thứ nhất, bóp của con gái đây ới là đây, không tài nào nhét vừa vô túi quần cả! Bóp của mí nàng không phải để đựng tiền, mà y như là một cuốn mini photo-album, chứa từ hình ông bà Ngoại, gia đình, cháu chắt, bồ cũ, kếp mới, bạn bè, cho đến photo của con chó Mực hay chú quạ Ô gì cũng được ép hình cho vào bóp xách theo. Lý do thứ hai cũng không kém quan trọng: chìa khóa! Không phải con gái ưa chạy áp phe, cần nơi cất nhiều chìa khóa tủ vàng

Giữa xô xao đời thường, cuộc sống tuổi trẻ có nhiều lúc bị khuấy động bởi những suy tư nhẹ nhàng, buồn vui vu vơ ngộ nghĩnh, xen lẫn một vài chút nhớ nhung... dễ ghét... để cuối cùng tạo thành những khúc mắc tuy rất lạ, nhưng cũng rất "trẻ trung". Thi sĩ Đinh Hùng đã mang tâm hồn tuổi trẻ đi vào dòng thơ,

"... Là học trò nhưng không sách cầm tay
Có tâm sự đi nói cùng cây cỏ..."

Ừ nhì! Tâm sự riêng mang không làm thanh thảo lòng mình. Nhưng loài thảo mộc sao chia sẻ được những âu lo? Khhh..khhh khô..khổ quá! Biết "méc" với ai bây giờ? Hmmm, bạn mến, hãy thử ghé vào đây cùng Y Nguyễn... gửi gắm chút suy tư, thâm thì chút tâm sự -- hãy thâm thì mí nhau -- bạn nhé!

Y Nguyễn

hay gác ngọc gì cả mà chỉ vì con gái thích gắn thêm những tượng hình decorations nho nhỏ để thương, hay đôi khi... một vài lọ ớt xịt mắt phòng thân, kéo, kềm, dao, thớt... hể cái chi xỏ dây vô treo lên được là có thể gắn vào keychain ngay, bắt chấp trọng lượng. Và cuối cùng, theo YN thấy thì túi xách thời nay đã nghiêm nhiên được những nhà vẽ kiểu "officially" đưa vào thể giới thời trang. Con gái xách túi hay giỏ không hẳn để cất những thứ cần thiết, mà là để sao đi cho hợp với bộ đồ đang mặc hay đôi guốc đang mang. Cho nên nhiều khi lục lại trong giỏ, mí nàng sẽ không khỏi ngạc nhiên vì họ rất có thể sẽ tìm thấy những thứ linh kinh mà họ đã vô tình "liệng" vô nhưng chưa hề đụng tới chẳng hạn như năm ba thỏi kẹo chocolates rinh rích... của Halloween hai năm về trước, hay chỉ là một vài mẫu giấy nguệch ngoạc hàng số homefone+workfone+cellfone+pager+webpage+email+fax của những cây si đã trò chuyện qua trong một hội chợ Tết Công Gô... năm một ngàn chín trăm hồng nhớ.

Y Nguyễn ơi, mẹ mình lúc nào cũng dặn là ra đường phải coi chừng bọn con trai, vì "chúng nó" hay dụ dỗ lắm. Nhưng mình có quen với anh này, mà đâu có thấy ảnh dụ cái gì đâu? Ngược lại, mỗi lần hai đứa đi dạo shopping, mình hay dụ ảnh mua cho mình cái này cái nọ lắm, mà lần nào bị mình dụ dỗ,

ảnh cũng đều móc thẻ ra charge hít đó. Dzậy thì mẹ mình dặn đâu có đúng đâu hé, Y Nguyễn? — **NN**

NN nè!

NN thấy hông? Thì chính NN đây cũng đang bị anh chàng đang dụ dỗ cho NN tưởng rằng ảnh hồng có đang dụ dỗ người khác đó mà. Nói vậy chứ không phải là Mẹ của NN dặn đúng hay sai, nhưng mà dụng ý của bà là chỉ muốn NN nên dè dặt khi giao thiệp với người ngoài, trai hay gái, vì không phải ai ai cũng là người tốt đâu. NN lại nghe ngay câu nói này của bà mà đi thử coi "ai sẽ dụ ai" trong phương diện shopping để phán xét kết quả thì hơi trật đường rày đó. NN thử nghĩ xem, nếu anh ta có job hẳn hoi thì không nói gì, nhưng lỡ người ta vẫn còn là học sinh sống nhờ vào financial aid, mượn nợ để dất NN đi chơi thì cũng tội thiệt. Biết đâu được anh chàng dễ thương này có lòng tốt tốt chút chút, mà cũng đã từng được má của ảnh dặn rằng "Con coi chừng bị tui con gái nó dụ khì!" thì anh ta sẽ nghĩ sao sau khi đi shopping với NN! Dẫu sao đi nữa, NN cũng nên tiếp tục thận trọng khi giao tiếp với bạn bè, nhưng cũng nhớ nhẹ bớt tay khi đi shopping với người ta kỳ sau nhe!

Y Nguyễn ơi, hỏi nhỏ Y Nguyễn cái này nghe. Đi chơi dí con gái bao lâu mới được "mí" người ta dzị hả? — **S.O.S**

S.O.S oiiii!

Thì S.O.S cứ gắng đợi cho tới khi nào

mà mình chắc ăn một trăm phần trăm rằng nếu mình nhắm mắt chu mỏ qua phía bên kia... sẽ không bị người ta nện cho chiếc guốc thì hãy phình gan mà làm.:)

Hi Y Nguyễn, tui có một bà chị kỳ cục lắm. Tui thì chỉ thích làm quen dí mấy cô đẹp đẹp không hà, nhưng mà bà thì cứ hay cản tui. Bà hù tui là "vợ đẹp là vợ người ta". Vậy thì tui sẽ làm "người ta" chứ có sao đâu. Nói vậy chứ có nên lấy dzợ đẹp không hả Y Nguyễn?

— **Người Ta**

Người ta nè!

Nếu mí người đẹp mà nghe chị của Người Ta phán câu này chắc mí nàng sẽ khóc hu hu vì sợ sẽ không còn ai dám bưng mâm đến hỏi. Câu nói này cũng có phần nào đúng. Vì thật ra hoa đẹp thì chẳng ai lại không thích, không muốn chiếm đoạt để đem về ngắm riêng. Nhưng vì hồi xưa hồi xưa, lúc chưa có luật pháp, chưa có tiếng nói của người phụ nữ, thì những người đẹp thường bị giựt ngang hông, đem ép gả vô những gia đình quyền thế như một món vật vô tri vô giác. Ngày nay, khỏi tả chắc mấy anh cũng biết, mấy nàng mà chưa muốn đi thì dù có mang xe tăng đến hù dọa thì mấy ả cũng đứng đĩnh đi vô đi ra như chẳng có chuyện gì. Con trai mà bày đặt liếc ầu chưa có giấy phép coi chừng còn bị thưa ra tòa với cái tội "harassment". Cho nên, điều đáng ngại duy nhất khi có người yêu hay vợ đẹp thì mấy chàng phải cực lực tranh đấu gìn giữ vì sẽ có lắm kẻ mon men thừa cơ dụ khị Hằng Nga của mình đi mất thôi. Đến lúc đó chỉ còn tùy thuộc vào sự quyết định của người con gái ấy coi cô ta có muốn thay lòng làm "vợ người ta" hay vẫn chung thủy làm người tình trăm năm -- vợ đẹp của riêng mình. Vì vậy, YN xin mển chúc "người ta" một công cuộc giảng rào kết kềm may mắn!

Y Nguyễn mển,

Đã được gần một năm rồi, mình có

quen, nếu không muốn nói là "fall in love" một cô bạn trên một chatroom. Cô ấy có vẻ hiền lắm, chứ không như mấy "bà chần" mình gặp hàng ngày trong trường UCI của mình đâu. Mỗi ngày tui này phải chat với nhau vài tiếng mới thấy tạm đủ. Cho tới giờ, mình muốn hẹn gặp cô ta lắm (và cô ấy hình như cũng vậy), nhưng mình lại thấy run run làm sao đó. Nhiều người bạn của mình cũng đã quen nhau trên net, và cũng đã vỡ mộng Cyber sau khi liêu mạng gặp nhau rồi. Vậy mình có nên hẹn gặp cô ấy không, hay chỉ nên để dành đó mà đợi mộng thôi hả Y Nguyễn? —

Chicken Boy

Chicken Boy mển!

Gặp nhau vỡ mộng Cyber là cái chắc! Hi hi hi! Hù CB chơi một chút. Không biết CB có coi Paris By Night số mấy quên rùi cà mà ông Nguyễn Ngọc Ngạn đã trích đại khái rằng "Hồng có người đàn bà nào tự cho là mình xấu cả!" Thật ra, không chỉ phụ nữ con gái nghĩ vậy, mà lẫn phe nam nhi đại trượng phu luôn cơ! Cho nên để tránh trường hợp bị vỡ mộng tan tành, CB nên lấy những gì họ tự tả đem hạ xuống một nửa (tại vì người ta thường hay tự tả mình tốt lên gấp đôi lắm), rồi từ đó mà suy ra coi mình còn có can đảm để gặp người ta nữa hông. Nếu còn thì tốt. Vì dù sao nếu mình đã rắp tâm để "expect the worst" chịu chấp nhận những gì hồng tốt nhất, thì đâu còn cái gì có thể làm cho mình vỡ mộng được đâu nữa mà sợ, chỉ sợ người ta bị ác mộng ngược lại mà thôi!

Em thật là đang rối lắm, xin Y Nguyễn giúp dùm. Em bây giờ thì còn đang đi học, có một hôm có anh đó chạy theo Vy và nói là quen với Vy, sao đó Vy mới nhận ra là mình có quen khi còn học ở High School, và then, ảnh xin Vy số phone và gọi cho Vy liên tục 2 ngày, và hẹn Vy đi chơi nữa. Vy đã nhận lời đi chơi với anh ấy. Khi đi bên cạnh của ảnh, Vy rất là hồi hộp, rất là stress, Vy không có cảm giác thoải mái và Vy cảm

thất chán lắm, và Vy đã quyết định không gặp bồ với ảnh. Nhưng thật ra Vy muốn hỏi Y Nguyễn tại sao Vy có một cảm giác lạ lùng như thế.

Vy

Đi chơi với một người mà không có cảm giác thoải mái, và còn cảm thấy chán nữa, thì tốt nhất là Vy stop right there. Đừng mất công tìm hiểu tại sao lại có cái "cảm giác lạ lùng" gì gì đó, đâu có ích lợi gì?!

Sao con trai nào cũng vậy, khi mà muốn quen với một người con gái đều nhìn vào bề ngoài của người con gái (sắc đẹp đó) trước tiên hết, xin Y Nguyễn cho một vài ý kiến. — **Mộng Mơ**

Tôi cũng muốn có câu hỏi Y Nguyễn làm ơn cho tôi hỏi nhỏ tại sao con gái nào cũng dzị cái đầu tiên nhìn vào người con trai là cần phải đẹp trai và phong độ trước cà? Xin cảm ơn! — **Lữ Khách**

Hình như Mộng Mơ và Lữ khách đã tự trả lời câu hỏi này cho nhau, thay cho YN rồi đó! Thấy hông, đâu phải trên đời này ai nấy đều coi trọng bề ngoài đâu! Nhưng, mình phải chấp nhận rằng thông thường, gặp ai lần đầu, mình đâu có biết được người ta tốt hay xấu, giỏi hay dở, hiền hay dữ, ngoan hay... hồng có ngoan... ngay lập tức đâu? Điều duy nhất mình có thể nhìn thấy được là bề ngoài của người ta mà thôi. Tuy nhiên, cũng cần nói rõ là "bề ngoài" không chỉ bao gồm những yếu tố trên khuôn mặt hay thân hình, mà nó còn có cả những yếu tố tinh thần như sự duyên dáng, cách thức nói chuyện, sự nhịch nhàng của động tác... Nhiều khi nhờ vào một dáng dấp..."hiền", hay "friendly" nào đó mà người ngoài mới dám bắt chuyện với mình. Bữa nào Lữ Khách hay Mộng Mơ thử làm mặt "ngẫu" đứng trước gương mà phùng phùng mang, trợn mắt, liếc dọc, háy lui coi? Lúc đó, sợ mình nhìn còn thấy... ớn, hướng chi người khác hén!

1. Giáo Sư Lê Hồng – California

Cám ơn giáo sư đã gửi bài và có những ý kiến đóng góp rất hay với Non Sông. Bài "Một mối tình trong thời ly loạn" của giáo sư sẽ được dành đăng trong số tới. Sự hiện diện của giáo sư trong đêm kỷ niệm mười năm Non Sông vừa qua, và giải thưởng \$100 dành cho bài viết hay nhất năm 93 của giáo sư, chắc chắn sẽ là một khích lệ lớn lao cho ban biên tập và các cây viết trẻ của Non Sông.

Kính chúc giáo sư một mùa xuân thật bình an và hạnh phúc.

2. Snowflake – California

Rất mừng khi thấy Snowflake sau một thời gian vắng bóng đã quay trở về với Non Sông. Đừng bỏ Non Sông mà đi lâu như vậy nữa nhé Snowflake. Mấy anh chị trong ban biên tập sẽ không biết trả lời như thế nào với các độc giả hâm mộ tác giả Snowflake đâu à nghen. Họ viết thư về tòa soạn chất vấn tìm lum luôn, nào là "Snowflake đi đâu mất tiêu rồi?" hay "Sao dạo này không thấy Snowflake xuất hiện nữa?"... Bài "Hoa Tulip", ban biên tập để dành đăng trong số tới vì số này để dành "đất" cho những bài về Tết và tình yêu.

Chúc Snowflake một năm mới nhiều niềm vui mới và thật hạnh phúc trong ngày Valentine.

3. Dung Nhi

Cám ơn lời khen và lời góp ý của Dung Nhi nhé! Ban biên tập sẽ cố gắng "cải thiện" tờ báo và sẽ cho đăng thêm truyện ngắn theo như ý kiến của Dung Nhi cũng như của vài độc giả khác! Dung Nhi cứ thử viết truyện ngắn hay

tùy bút đi. Non Sông mong muốn sự góp mặt của Dung Nhi đó. Chúc Dung Nhi hưởng một cái Tết thật vui, một mùa Valentine hạnh phúc.

4. Hoài Phương – Colorado

Đĩ nhiên là "welcome" Hoài Phương tới Cali rồi. Nhưng sao chỉ ở Cali được có một tuần vậy hả Năn nỉ ba má ở thêm vài ngày nữa mới đi thăm hết được thắng cảnh miền Nam Cali chứ! Cứ yên chí, sẽ có người dắt Hoài Phương đi xem thắng cảnh mà. Hiện giờ nghe tin Hoài Phương sắp qua, mấy anh trong Non Sông cứ giành nhau để được làm hướng dẫn viên du lịch cho Hoài Phương nè! Chúc Hoài Phương và gia đình một cái Tết đông vui và hạnh phúc. Hẹn gặp Hoài Phương sau nhé!

5. Minh Đức – Pháp

Truyện ngắn hay tùy bút hoặc ký sự gì cũng được hết, anh cứ viết rồi gửi về cho Non Sông nhé. Biết đâu một ngày nào đó anh sẽ nổi tiếng như đại văn hào Victor Hugo thì sao!

Chúc anh thành công và hưởng một mùa xuân đầm ấm.

6. Thu Hiền – Oklahoma

Cô cứ gửi bài về cho tụi cháu theo dạng email cũng được. Ban biên tập sẽ đổi qua dạng tiếng Việt bình thường sau đó. Mong sớm nhận được bài của cô. Kính chúc cô và gia đình hưởng một mùa xuân như ý.

7. Tú Diễm – Canada

Chưa nhận được số báo 92 à? Lạ nhỉ! Chắc chắn là bị trục trặc gì đó lúc gửi đi hay sao chứ không thể nào Tú Diễm lại bị "lọt số" lần nữa được. Ban biên tập phải "nấu áo" chị chủ bút hỏi cho ra lẽ mới được. Đền bù cho Tú Diễm.....hai cuốn NS 93 chịu hông?

Chúc Tú Diễm vui nhiều trong năm mới và nhất là... trong ngày Lễ Tình Yêu.

8. Nhật Báo Viễn Đông

Thành thật cảm ơn nhà báo Vũ Ánh và Nhật Báo Viễn Đông đã dành trọn một trang trong phần "Thế Giới Quận Cam" để giới thiệu Non Sông một cách trang trọng đến với bạn đọc khắp nơi.